

2022

**Toimintakertomus
ja tilinpäätös**

Tämä pdf-raportti on vapaaehtoinen julkistus Enersensen vuoden 2022 Toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä. Asiakirja ei täytä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n vaatimuksia. Enersensen virallinen ESEF-asetuksen (European Single Electronic Format) mukainen XHTML-asiakirja on julkistettu pörssitiedotteella 9.3.2023. Se on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle/tiedotteet-ja-julkaisut/raportit-ja-esitykset/.

Sisällys

TOIMINTAKERTOMUS	4
Toimintaympäristö vuonna 2022	5
Taloudellinen tulos	5
Taloudellinen asema ja rahavirta	7
Segmenttikatsaukset	9
Konsernin henkilöstö	14
Hallinnointi	15
Osakkeet ja kaupankäynti	19
Lähipiiritapahtumat	21
Liiketoimintastrategia ja pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet	22
Tutkimus- ja kehitystoiminta	23
Investoinnit ja yritysjärjestelyt	23
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	24
Markkinanäkymät	47
Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	47
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	50
Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	50
Ehdotus varojen jakamisesta osakkeenomistajille	51
TUNNUSLUVUT	52
Osakkeet ja osakkeenomistajat	56
TILINPÄÄTÖS	57
Konsernitilinpäätös	58
Konsernin laaja tuloslaskelma	58
Konsernin tase	59
Konsernin rahavirtalaskelma	60
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	61
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	62
1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	62
2. Yrityshankinnat	64
3. Liikevaihto ja raportoitavat segmentit	68
4. Liiketoiminnan muut tuotot	71
5. Materiaalit ja palvelut	71
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	72
7. Poistot ja arvonalentumiset	75
8. Liiketoiminnan muut kulut	76

9. Rahoitustuotot ja kulut	77
10. Tuloverot	77
11. Aineettomat hyödykkeet	81
12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	86
13. Vuokrasopimukset	87
14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	89
15. Vaihto-omaisuus	91
16. Myyntisaamiset ja muut saamiset	92
17. Rahavarat	93
18. Oma pääoma	93
19. Osakekohtainen tulos	95
20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta	95
21. Lainat	102
22. Varaukset	103
23. Ostovelat ja muut velat	105
24. Konzernirakenne	106
25. Määräysvallattomien omistajien osuudet ja liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	107
26. Lähipiiritapahtumat	108
27. Osakepalkitseminen	109
28. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	111
29. Sovellettavat uudet ja muutetut standardit 31.12.2021	112
30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	114
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	115
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	127
Tilintarkastuskertomus	128

Sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita. Kaikki luvut ja summat on pyöristetty tarkoista luvuista, minkä vuoksi yhteen- tai vähennyslaskussa voi ilmetä pieniä epätarkkuuksia.

Toimintakertomus

Toimintaympäristö vuonna 2022

Meneillään oleva energiamurros on globaali ilmiö, joka muuttaa tulevaisuuden energiajärjestelmää kohti vähäpäästöisiä ja uusiutuvaan energiaan pohjautuvia ratkaisuja. Energiamurroksen vaikutukset eivät ainoastaan näy muutoksena energian tuotantotavoissa, vaan ne muokkaavat yhteiskuntaa tulevaisuudessa monella eri tavalla ja eri sektorit kytkeytyvät tiiviimmin toisiinsa. Vuonna 2022 Enersensen liiketoiminnan pitkän aikavälin kysyntää tukevat ajurit pysyivät ennallaan monista makrotalouteen ja yleisiin liiketoimintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä huolimatta.

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa kasvatti maailman geopoliittisia jännitteitä lisäten epävarmuutta ja vaikutti maailmantalouden kehittymiseen negatiivisesti. Tämä heijastui vuoden 2022 aikana myös Enersensen toimintaympäristöön. Tiettyjen materiaalien saatavuus heikentyi etenkin alkuvuoden aikana ja tarjonnan puutteesta seurasi voimakasta hintojen heilahtelua, mistä syystä osa asiakkaista siirsi joidenkin hankkeiden aloittamista myöhempään ajankohtaan. Sodan vaikutuksesta erityisesti sähkön ja polttoaineiden hinnat nousivat merkittävästi. Vaikka loppuvuodesta hinnoissa oli nähtävissä selvää laskua, ja osa raaka-aineiden hinnoista on palannut sotaa edeltävälle tasolle, inflaatio on Enersenselle relevanteilla markkinoilla edelleen selvästi koholla. Tämä näkyi erityisesti Baltian maissa, jossa voimakas palkkainflaatio nosti kustannuksia.

Lisääntynyt epävarmuus talouskehityksestä sekä korkean inflaation myötä nousseet korot vaikuttivat asiakkaiden investointiympäristöön negatiivisesti. Toisaalta sodan vaikutuksesta päästöttömien energiaratkaisujen omavaraisuutta lisätään Euroopassa, mikä mahdollisesti käynnistää merkittäviä hankkeita suunniteltua aiemmin. Kokonaisuutena yleinen markkinatilanne Enersensen liiketoiminta-alueilla Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista huolimatta säilyi vuonna 2022 hyvänä. Rauhallisen kesän jälkeen koronatapaukset yleistyivät jälleen loppuvuonna, mutta niiden vaikutukset liiketoimintaan ovat olleet vähäiset.

Taloudellinen tulos

TILAUSKANTA

Tilaukanta kasvoi 42 % ja oli vuoden 2022 lopussa 415 (291) miljoonaa euroa. Tilaukanta kasvoi merkittävästi Smart Industry -segmentissä, jonka kolmannen vuosineljänneksen tilaukantaan kirjattiin 100 miljoonaa euroa energiayhtiö Helenin kanssa tehdystä, optiovuosineen yhteensä 200 miljoonan euron sopimuksesta. Tilaukannan kehitys oli vahvaa myös Power-segmentissä. Connectivity- ja International Operations -segmenteissä tilaukanta laski.

Tilaukanta segmenteittäin

MEUR	31.12.2022	31.12.2021	Muutos-%
Smart Industry	172	56	207
Power	70	52	34
Connectivity	57	64	-11
International Operations	116	120	-3
Konserni	415	291	42

LIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS

Liikevaihto segmenteittäin

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Smart Industry	72 721	85 499
Power	60 998	49 143
Connectivity	47 230	45 318
International Operations	87 007	58 999
Liiketoiminta-alueille kohdistamattomat erät	81	152
Yhteensä	268 037	239 110

Käyttökate (EBITDA) liiketoiminta-alueittain

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Smart Industry	268	15 388
Power	19 237	2 426
Connectivity	362	1 559
International Operations	-3 930	1 672
Liiketoiminta-alueille kohdistamattomat erät	-3 726	-4 405
Yhteensä	12 210	16 639

Liikevaihto kohdealueittain

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Kotimaiset kohteet	178 319	177 229
Kansainväliset kohteet	89 717	61 881
Yhteensä	268 037	239 110

Tammi-joulukuu 2022

Liikevaihto kasvoi 12,1 % ja oli 268,0 (239,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi muissa paitsi Smart Industry -segmentissä.

Käyttökate (EBITDA) laski 26,6 % ja oli 12,2 (16,6) miljoonaa euroa. Käyttökatemarginaali oli 4,6 (7,0) %. Käyttökate laski vertailuvuoteen verrattuna kaikissa muissa paitsi Power-segmentissä. Tilikauden käyttökate sisältää yhteensä 14,0 miljoonaa euroa tuulivoimaprojektien tuloutuksia, 4,2 miljoonaa euroa eriä, jotka muodostuvat Megatuuli Oy -yrityskaupan negatiivisen liikearvon tuloutuksesta, Suomi Teline Oy:n myyntivoitosta sekä muutoksesta Pori Offshore Constructions Oy:n yritysoston lisäkauppavelkaan. Käyttökateä rasittivat panostukset merituulivoimaan ja uuteen toiminnanohjausjärjestelmään, joiden vaikutus tilikauden käyttökatteeseen oli yhteensä 6,1 miljoonaa euroa, yritysjärjestelyistä aiheutuneet kulut 1,2 miljoonaa euroa sekä neljännelle vuosineljännekselle kirjattu -3,5 miljoonan euron tulosvaikutus eräistä projekteista, jotka painuivat tappiollisiksi pääosin Baltian korkeasta inflaatiosta johtuen. Muiden käynnissä olevien projektien osalta inflaatiokompensatiosta on sovittu asiakkaiden kanssa ja uusissa sopimuksissa inflaatio on otettu huomioon. Vuoden 2021 vertailuluku sisältää 2,0 miljoonaa euroa käyttöomaisuuden myyntivoittoja sekä Pori Offshore Constructions Oy:n edullisesta yrityskaupasta johtuvan negatiivisen liikearvon tuloutuksen, joka oli yhteensä 7,3 miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate laski 29,0 % ja oli 13,7 (19,2) miljoonaa euroa eli 5,1 (8,0) % liikevaihdosta. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien nettovaikutus oli yhteensä 1,4 miljoonaa euroa ja ne aiheutuivat pääosin alkuvuodesta 2023 kariutuneen Voimatel kaupan kilpailuviranomaisen selvitysprosessin kuluista, irtisanomisiin liittyvistä henkilöstökuluvarauksista ja Empower-Enersense -yhdistymiseen liittyvistä prosessi-integraatiokuluista. Vertailukaudella merkittävimmät vertailukelpoisuuteen liittyvät erät olivat 2,6 miljoonaa euroa ja ne liittyivät uudelleenjärjestelykuluihin sekä digiyksikön lopettamiseen.

Liikevoitto laski 49,1 % ja oli 3,5 (6,8) miljoonaa euroa. Liikevoittomarginaali oli 1,3 (2,9) %.

Tietyt asiakkaat reagoivat maailmantalouden kasvavaan epävarmuuteen siirtämällä joidenkin hankkeiden aloittamista myöhempään ajankohtaan ja tiettyjen jo aloitettujen hankkeiden edistyminen hidastui. Geopoliittinen tilanne kerrannaisvaikutuksineen on johtanut myös materiaalikustannusten nousuun. Nämä maailmanmarkkinatilanteesta johtuvat seikat ovat osaltaan heikentäneet tilikauden kannattavuutta.

Koronapandemian vaikutukset Enersensen liiketoimintaan pienuivat kesää kohden, mutta sairauspoissaolot kääntyivät loppuvuonna taas nousuun. Koronapandemia on jossain määrin vaikuttanut yhtiön kannattavuuteen, joskin vaikutukset jäivät vuonna 2022 pieniksi.

Tarkemmat segmenttikohtaiset tiedot esitetään osiossa Segmenttikatsaukset.

Taloudellinen asema ja rahavirta

TULOS ENNEN VEROJA, KATSAUSKAUDEN TULOS JA OSAKEKOHTAINEN TULOS

Tammi–joulukuu 2022

Nettorahoituskulut olivat tammi–joulukuussa -3,1 (-3,3) miljoonaa euroa. Nettorahoituskuluihin sisältyy 0,5 miljoonaa euroa arvonalennuksia liittyen osakkuusyhtiö Yrittäjien Voima Oy:n Fennovoima-sijoitukseen. Kokonaisvastuut Fennovoimaan liittyen voivat nousta yhteensä 1,2 miljoonaan euroon.

Tammi–joulukuun tulos ennen veroja oli 0,4 (3,5) ja katsauskauden tulos -2,4 (4,0) miljoonaa euroa.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli -0,11 (0,35) euroa.

RAHAVIRTA JA RAHOITUSASEMA

Tammi–joulukuu 2022

Liiketoiminnan rahavirta oli tammi–joulukuussa 4,4 (-15,6) miljoonaa euroa.

Investointien rahavirta tammi–joulukuussa oli -8,4 (11,5) miljoonaa euroa, joka sisältää 10,4 miljoonan euron sijoituksen P2X Solutions Oy:öön.

Rahoituksen rahavirta tammi–joulukuussa oli 13,6 (15,5) miljoonaa euroa, joka sisältää mm. maksetut osingot ja lainojen takaisinmaksut sekä vuoden lopussa liikkeeseenlasketun vaihtovelkakirjalainan.

Konsernin rahavarat olivat katsauskauden lopussa 38,7 (29,2) miljoonaa euroa. Rahavarat kasvoivat vertailukauteen verrattuna 9,5 miljoonaa euroa ja 22,9 miljoonaa euroa syyskuun 2022 lopun tilanteesta.

Konsernin taseen loppusumma vuoden 2022 lopussa oli 230,2 (146,7) miljoonaa euroa. Taseen kasvuun vaikuttivat pääosin tehdyt yritysostot.

Oma pääoma oli vuoden 2022 lopussa 62,6 (49,7) miljoonaa euroa. Velat olivat yhteensä 167,6 (97,0) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 28,8 (35,6) % ja nettovelkaantumistaso 19,0 (3,6) %. Oman pääoman tuotto katsauskaudella -4,3 (8,3) prosenttia.

RAHOITUSJÄRJESTELYT

Uusi rahoituskokonaisuus

Enersense julkisti 20.6. saaneensa päätökseen neuvottelut uudesta rahoituskokonaisuudesta, joka koostuu kahdesta senior-lainasta, rahoituslimiitistä sekä useasta pankkitakaus- ja laskurahoituslimiitistä. Rahoitusta käytetään toiminnan kehittämiseen sekä käyttöpääoman hallintaan.

Rahoituspaketissa sovittiin kahdesta yhteensä 10,5 miljoonan euron senior-lainasta, jotka erääntyvät vuonna 2026, sekä tarvittaessa nostettavissa olevasta 5 miljoonan euron sitovasta rahoituslimiitistä, jonka avulla yhtiö pystyy vähentämään kausivaihtelusta johtuvien käyttöpääoman muutoksien vaikutusta liiketoimintaansa.

Yhtiöllä on jatkossa käytössään myös yhteissummaltaan 44,2 miljoonan euron laskurahoituslimiitit, joista uusien limiittien kokonaissumma on yhteensä 5,5 miljoonaa euroa.

Neljännellä vuosineljänneksellä Enersense sopi muutoksista vaihtovelkakirjalainan käsittelystä suhteessa kovenantteihin rahoittajiansa kanssa. Vaihtovelkakirjalainasta sovittiin, että se tulkitaan etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevana lainana ja käsitellään omana pääomana oikaistua omaa pääomaa laskettaessa. Korolliset nettovelat/käyttökate -kovenantin yhteydessä vaihtovelkakirjalaina tulkitaan korottomana lainana. Lisäksi sovittiin, että omavaraisuusaste-kovenantin ohella sovelletaan minimilikviditeetti-kovenanttia, jota tarkastellaan mikäli korolliset nettovelat/käyttökate -kovanatti ei täyty. Minimilikviditeetti -kovenantin raja-arvo on 15 miljoonaa euroa ja yhtiö raportoi sen toteutumista rahoittajille kuukausittain. Lisäksi Yhtiöllä on oikeus tehdä vuoden 2023 aikana enintään 5 miljoonan euron oikaisu minimilikviditeetti -kovenanttiin liittyen tiettyihin oikaisuihin. Yhtiö täyttää kovenantit 31.12.2022 ja johdon ennusteen mukaisesti ne tulevat täyttymään 12 kk tilinpäätöksestä.

Lisäksi takauslimiittejä nostettiin 5 miljoonalla eurolla kesäkuun lopun tilanteesta ja Enersensellä on tällä hetkellä käytössään yhteissummaltaan 45 miljoonan euron takauslimiitit.

Vuoden 2022 lopussa Enersensellä oli käytössään 8,4 miljoonaa euroa senior-lainoja.

Vaihtovelkakirjalaina

Enersense International Oyj tarjosi 1.12.2022 valikoiduille ammattimaisille sijoittajille ja hyväksyttävälle vastapuolille merkittävaksi 15.1.2027 erääntyviä senioristatuksisia vakuudettomia ehdollisesti vaihdettavia vaihtovelkakirjoja arviolta 20–30 miljoonan euron nimellis arvosta. Yhtiö tiedotti 2.12.2022 saaneensa päätökseen yhteensä 26 miljoonan euron vaihtovelkakirjanlainan tarjoamisen.

Enersensen 23.12.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yllä mainitun vaihtovelkakirjalainan alkuperäisille merkitsijöille ja/tai niille, jotka ovat merkitsemisen jälkeen ostaneet velkakirjoja, jotta velkakirjat voidaan vaihtaa osakkeiksi velkakirjojen ehtojen mukaisesti.

Ylimääräisen yhtiökokouksen jälkeen yhtiön hallitus päätti ylimääräisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella laskea liikkeeseen 260 osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaista osakkeisiin oikeuttavaa erityistä oikeutta. Erityiset oikeudet ovat sidottuja velkakirjoihin, eikä niitä voi irrottaa velkakirjoista.

Kuhunkin nimellis arvoltaan 100 000 euron suuruiseen velkakirjaan liittyy yksi erityinen oikeus. Kukin erityinen oikeus oikeuttaa 12 500 yhtiön uuteen osakkeeseen. Alkuperäinen osakekohtainen vaihtohinta on asetettu 8,00 euroon. Mikäli kaikki velkakirjat vaihdetaan yhtiön uusiin osakkeisiin alkuperäisellä vaihtohinnalla, yhtiön erityisten oikeuksien perusteella liikkeeseenlaskettavien uusien osakkeiden lukumäärä tulee olemaan enintään 3 250 000 osaketta, mikä edustaa noin 19,7 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä yhtiökokouksen päivämääränä (noin 16,5 prosenttia laimennusvaikutus huomioiden). Vaihtohintaa tullaan mahdollisesti oikaisemaan siten kuin ehdoissa on tarkemmin kuvattu. Mikäli vaihtohintaa oikaistaan ja velkakirjojen perusteella annettavaa osakkeiden määrää on siten tarve lisätä,

annettavan osakkeiden määrän lisäyksestä tullaan päättämään erikseen osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla.

Osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet rekisteröitiin kaupparekisteriin 27.12.2022.

Segmenttikatsaukset

SMART INDUSTRY

Smart Industry -segmentti palvelee asiakkaitaan heidän tuotantolaitostensa käyttövarmuuden parantamisessa ja kunnossapidon tehostamisessa. Segmentti kehittää digitaalisia ratkaisuja tuottavuuden parantamiseen ja tuottaa resurssi- ja urakointipalveluita sekä alihankintaketjun hallintapalveluita kotimaisten ja kansainvälisten teollisuushankkeiden tarpeisiin. Segmentti tarjoaa myös merituulivoimaratkaisuja. Segmentti jakautuu kahteen yksikköön, jotka ovat kunnossapito- ja käyttöpalveluihin ja alihankintaketjun hallintapalveluihin keskittyvä Smart Services sekä resurssi-, projekti- ja urakointipalveluihin keskittyvä Smart Operations.

MEUR	1-12/2022	1-12/2021	Muutos-%
Liikevaihto	72,7	85,5	-14,9
Käyttökate	0,3	15,4	-98,3
Käyttökate-%	0,4	18,0	
Tilaukanta	172	56	207,1
Henkilöstö (FTE)	638	769	

Tammi-joulukuu 2022

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota aiheutti maailmantalouteen yleistä epävarmuutta, johon tietyt asiakkaat Smart Industry -segmentin alueella reagoivat siirtämällä projektien toteutusta myöhempään ajankohtaan. Myös tiettyjen jo aloitettujen hankkeiden eteneminen hidastui. Koronapandemia heijastui alkuvuonna Smart Industry -segmentin liiketoimintaan voimakkaammin, mutta vaikutus pienentyi kesää kohden. Rauhallisen kesän jälkeen koronatapaukset yleistyivät alkusyksystä, mutta tällä ei ollut merkittävää vaikutusta liiketoimintaan. Energiamurroksen luomat pitkän aikavälin ajurit ovat pysyneet ennallaan.

Smart Industry -segmentin liikevaihto laski 14,9 % ja oli 72,7 (85,5) miljoonaa euroa. Tiettyjen asiakasprojektien siirtyminen ja tiettyjen jo aloitettujen projektien hitaampi edistyminen painoivat liikevaihtoa. Smart Operations -yksikön liikevaihtoa painoivat myös erityisesti Olkiluoto 3 -projektin pienentyneet volyymit sekä projektiliiketoiminnalle tyypillinen kausiluonteisuus. Smart Services -yksikön liikevaihto kehittyi hyvin. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyy Staff Leasing -liiketoiminta, joka myytiin vuoden 2021 kesäkuussa.

Smart Industry -segmentin käyttökate laski 98,3 % ja oli 0,3 (15,4) miljoonaa euroa. Käyttökateen lasku edellisvuoteen verrattuna johtui Ukrainan sodan kerrannaisvaikutuksista, Olkiluodon ydinvoimalahankkeen volyymien pienemisestä sekä osin Enersense Offshore integraatioon liittyvistä yllösajokustannuksista. Vertailukauden käyttökatteessa on mukana Enersense Offshore Oy:n edullisesta yrityskaupasta johtuva 7,3 miljoonan euron negatiivisen liikearvon tuloutus.

Smart Industry -segmentin henkilöstön määrä oli keskimäärin 638 (769) henkilötyövuotta katsauskauden aikana. Henkilöstömäärän pienenemiseen on vaikuttanut erityisesti Olkiluoto 3 -projektin volyymien pienentyminen. Marraskuussa 2022 Smart Industry -segmenttiin siirtyi liikkeenluovutuksen yhteydessä energiayhtiö Heleniltä yli 250 henkilöä, jotka ehtivät vaikuttaa vain vähäisessä määrin koko vuoden keskiarvoon. Vuoden 2022 lopussa Smart Industry -segmentissä työskenteli 756 henkilöä.

Tilaukanta

Smart Industry -segmentin tilaukanta oli vuoden 2022 lopussa 172 (56) miljoonaa euroa. Tilaukanta kasvoi 116 miljoonaa euroa eli 207,1 % vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tilaukanta kasvoi kaikissa liiketoimintayksiköissä. Merkittävin kasvu tuli liikkeen luovutuksessa energiayhtiö Heleniltä siirtyneistä käyttö- ja kunnossapitopalveluista kolmannella vuosineljänneksellä. Neljännellä vuosineljänneksellä yhtiö sai myös ensimmäisen merituulivoimahankkeisiin liittyvän tilauksen. Vuoden lopun tilaukanta kasvoi 16 miljoonaa euroa vuoden 2022 kolmannen vuosineljänneksen loppuun verrattuna.

Tilikauden aikana saatuja merkittäviä tilauksia olivat mm:

Tanskalaiselta Bladt Industries AS:ltä joulukuussa saatu tilaus (lehdistötiedote 23.12.2022) rakennekomponenteista kolmen merituulivoimalan muuntoasemiin. Projekti käynnistyi työkuvasuunnittelulla joulukuussa 2022 ja komponentit toimitetaan Bladt Industriesille Tanskaan useassa erässä vuoden 2023 neljännen vuosineljänneksen ja vuoden 2024 toisen vuosineljänneksen välisenä aikana.

Energiayhtiö Helenin kanssa elokuussa (pörssitiedote 31.8.2022) tehty sopimus laajasta 4 + 2 + 2 -vuoden strategisesta käyttö- ja kunnossapitotehtävien yhteistyöstä, jonka myötä Helen ostaa jatkossa käyttö- ja kunnossapitopalveluita muun muassa neljän voimalaitoksen, 15 lämpökeskuksen, kuuden jäähdytys- ja lämpöpumppulaitoksen sekä yli 1 500 kilometrin kaukolämpö- ja jäähdytysverkkojen sekä noin 60 kilometrin energiatunneleiden tarpeisiin pääkaupunkiseudulla. Hankinnan enimmäismäärä optioineen on 200 miljoonaa euroa. Suomen Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyi järjestelyyn liittyvän liikkeen luovutuksen 11.10.2022 ja sopimus astui voimaan 1.11.2022. Sopimuksen arvo ilman optiovuosia on kirjattu Smart Industry -segmentin tilaukantaan.

Rauma Marine Constructionsin (RMC) kanssa heinäkuussa (lehdistötiedote 21.7.2022) solmittu uusi sopimus kahden uuden matkustaja-autolautan varustelutöistä Rauman telakalla. Sopimus kattaa TT-Line Companyn tilaamien laivojen vaativimpien teknisten tilojen, kuten pääkonehuoneen ja LNG-tankkialueen teräs- ja putkistoasennukset sekä eristystyöt. Uusi sopimus on merkittävä kokonaisuus Enersensen Smart Works -liiketoiminnalle. Sopimuksen työllisyysvaikutus liiketoiminnalle on yli 150 henkilötötyvuotta ja se vahvistaa Enersensen tilaukantaan aina vuoden 2024 loppuun asti.

Kesäkuussa (lehdistötiedote 22.6.2022) solmittu sopimus merituulivoimapolveluita myyvän ja vuokraavan norjalaisen Drammen Yardin kanssa neljän kaapelikarusellin valmistuksesta Norjaan. Karuselleja käytetään esimerkiksi merituulivoimaloiden sähkökaapeleiden valmistuksessa ja asennuksessa vaativissa offshore-olosuhteissa. Kaapelikelat valmistetaan Porin Mäntyluodossa ja toimitukset ajoittuvat touko-heinäkuulle 2023.

Nordec Oy:n kanssa huhtikuussa (lehdistötiedote 28.4.2022) solmittu sopimus koskien Helsingissä sijaitsevan Kruunuvuoren siltaprojektin työmaan teräsrakenteiden pintakäsittelytöitä sekä osaa hitsaustöistä. Nordec Oy toimii Kruunuvuoren sillan teräsrakenneurakoitsijana.

POWER

Power-segmentti auttaa asiakkaitaan toteuttamaan energiamurrosta energiasektorin koko elinkaaren kattavilla palveluilla. Näihin kuuluvat voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoima- ja aurinkoenergiapuistojen hankekehitys, suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Lisäksi segmentti toimittaa ratkaisuja sähköisen liikenteen latausjärjestelmiin sekä sähköön varastointiin ja panostaa merkittävästi myös oman uusiutuvan energian tuotannon käynnistämiseen.

MEUR	1-12/2022	1-12/2021	Muutos-%
Liikevaihto	61,0	49,1	24,1
Käyttökate	19,2	2,4	692,9
Käyttökate-%	31,5	4,9	
Tilaukanta	70	52	34,4
Henkilöstö (FTE)	172	156	

Tammi–joulukuu 2022

Power-segmentin liiketoiminnan kasvun ajurit ovat vahvat, mikä näkyi tilivuoden aikana hyvällä tasolla jatkuneena kysyntänä. Koronapandemian vaikutukset Power-segmentin toimintaympäristössä jäivät lieviksi.

Power-segmentin liikevaihto kasvoi 24,1 % ja oli 61,0 (49,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi liiketoiminnan volyymin noustessa erityisesti suurjännitteisen siirtoverkon hankkeissa.

Power-segmentin käyttökate nousi 692,9 % ja oli 19,2 (2,4) miljoonaa euroon. Käyttökateen kasvuun vaikuttivat liikevaihdon kasvu, onnistunut projektien hallinta sekä tuulivoimaprojektien tuloutukset. Käyttökatteessa on tuulivoimahankkeisiin liittyvää tuloutusta yhteensä 14,0 miljoonaa euroa. Käyttökate sisältää myös edullisesta Megatuuli-yrityskaupasta johtuneen negatiivisen liikearvon tuloutuksen 2,1 miljoonaa euroa. Power-segmentin kannattavuus on ollut hyvä inflaation aiheuttamasta kustannusten noususta huolimatta, ja panostukset uusiutuvan energian hankkeisiin näkyvät parantuneena tuloksena.

Power-segmentin henkilöstön määrä oli keskimäärin 172 (156) henkilötyövuotta katsauskauden aikana.

Tuuli- ja aurinkovoiman hankekehitys

Enersensen maatuulivoiman hankeportfolion kehitystä kiihdytettiin vuoden 2022 aikana. Vuoden lopussa hankeportfolio oli yhteensä noin 8 000 MW (9/2022: 3 000 MW), josta 1 500 MW kehitetään yhteistyössä Valoremmin kanssa. Esiselvitysvaiheessa on jo noin 6 500 MW, ja lupa-, maankäyttö- ja YVA-vaiheessa 1 400 MW.

Enersensen tytäryhtiön Megatuuli Oy:n aiemmin hankekehittämiä ja rakennus- sekä käyttövaiheeseen edenneitä hankkeita on 350 MW, joista Enersenselle on tulossa kehityspalkkioita 3.2.2022 tiedotetun mukaisesti vuosien 2022–2025 aikana.

Enersensen aurinkoenergian hankekehitys on käynnistynyt vuoden 2022 aikana ja portfolion koko on noin 60 MW. Enersensen noin 8 000 MW:n uusiutuvan energian hankekehityssalkku mahdollistaa Enersensen oman energiantuotannon kehittämisen.

Tilaukanta

Power-segmentin kysyntä jatkui vahvana ja tilaukanta vahvistui odotetusti vuoteen 2021 verrattuna.

Power-segmentin tilaukanta oli vuoden 2022 lopussa 70 (52) miljoonaa euroa. Tilaukanta kasvoi 18 miljoonaa euroa eli 34,4 % suhteessa vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan. Tilaukanta kasvoi 5 miljoonaa euroa vuoden 2022 kolmannen vuosineljänneksen lopusta.

Tilikauden aikana saatuja merkittäviä tilauksia olivat mm:

Ruotsalaiselta Drivmedelsteknikiltä joulukuussa (lehdistötiedote 22.12.2022) saatu tilaus neljästä järeästä pikalatauskentästä raskaan sähköautokaluston lataamiseen. Sopimus sisältää option viidennestä kentästä. Sopimuksen kokonaisarvo optio mukaan lukien on yli miljoona euroa. Latauskentät toimitetaan touko-kesäkuussa 2023. Tilaus on Enersensen syksyllä 2022 hankkiman suomalaisen sähköautojen pika- ja suurteholatausasemia valmistavan Unified Chargersin ensimmäinen merkittävä avaus kansainvälisillä markkinoilla.

Fingridin julkisen hankinnan kilpailutuksessa marraskuussa (lehdistötiedote 11.11.2022) voitettu Kirkkonummella sijaitsevan Framnäsin sähköaseman rakentamista koskeva urakka. Sähköaseman kojeisto toteutetaan ilmastoystävällisellä SF6-vapaalla teknologialla. Urakan arvo on noin 3,5 miljoonaa euroa.

Fingridin julkisen hankinnan kilpailutuksessa lokakuussa (lehdistötiedote 17.10.2022) voitettu voimajohtourakka Oulun seudulla. Projektissa parannetaan siirtokapasiteettia Meri-Lapin alueella sekä mahdollistetaan tuulivoiman liittäminen verkkoon. Hanke työllistää Enersenseä arviolta reilun kahden vuoden ajan. Urakan arvo on noin 7 miljoonaa euroa.

Syyskuussa (lehdistötiedote 7.9.2022) sovittu pääurakointisopimus Fingridin Simojoen sähköaseman laajennusprojektiin. Projekti työllistää Enersenseä arviolta noin kahden vuoden ajan ja sen arvo on noin 12 miljoonaa euroa.

Kesäkuussa (lehdistötiedote 29.6.2022) voitettu Fingridin tarjouskilpailu koskien Valkeuden sähköaseman johtojärjestelyitä sekä ukkosjohdinvaihtoa Pirttikoski-Kokkosniva johdolla. Rakentamistyöt alkavat vuodenvaihteessa 2023 ja hanke on tarkoitus luovuttaa tilaajalle vuoden 2023 syksyllä.

Elenian kilpailutuksessa kesäkuussa (lehdistötiedote 17.6.2022) voitettu uusi sähkönsiirtoyhteyden rakentamisurakka. Uusi rakennettava voimajohto on pituudeltaan noin 24 kilometriä ja se mahdollistaa alueella tarvittavan tuulivoiman verkkoon liittynän. Rakentamistyöt käynnistyivät syksyllä 2022 ja hanke on tarkoitus luovuttaa tilaajalle vuoden 2023 lopulla.

Fingridin julkisen hankinnan kilpailutuksessa toukokuussa (lehdistötiedote 17.5.2022) voitettu Suomen ja Pohjois-Ruotsin välisen uuden sähkönsiirtoyhteyden, Aurora Linen, Pyhänselkä-Herva osuutta koskevan urakka. Rakentamistyöt käynnistyivät syksyllä 2022 ja hanke on tarkoitus luovuttaa tilaajalle vuoden 2024 lopulla. Urakkasopimuksen arvo on noin 16 miljoonaa euroa.

Britannialaisen uusiutuvan energian yhtiön Low Carbonin kanssa huhtikuussa (lehdistötiedote 4.4.2022) solmittu sopimus Vöyrissä sijaitsevan Mörknässkogenin tuulivoimapuiston rakentamisesta. Mörknässkogenin tuulivoimapuisto koostuu viidestä voimalasta. Puiston rakentaminen alkoi kesällä 2022 ja hankkeen suunniteltu valmistumisaika on syksyllä 2023. Enersensen toimituslaajuuteen kuuluvat puiston teiden ja nostoalueiden rakentaminen sekä voimalaperustukset, puiston sisäverkko ja sähköasema avaimet käteen -periaatteella. Urakan arvo on noin 7 miljoonaa euroa.

S-ryhmän tuulivoimatuotannosta vastaavan Gigawatti Oy:n kanssa maaliskuussa (lehdistötiedote 17.3.2022) solmittu tuulipuistojen kunnossapito- ja viankorjauspalvelusopimus vuosille 2022–2027. Sopimuksen piirissä ovat puistojen voimajohdot, sähköasemat sekä sähkö- ja tietoliikenneverkko. S-ryhmä on Suomen kolmanneksi suurin tuulisähköntuottaja, ja Gigawatti Oy:llä on yhteensä 271 MW tuulivoimaa. Sopimuksen myötä Enersensen kunnossapidossa on yli 1 600 MW eli puolet Suomen tuulivoimasta.

Fingridin voimajohtourakan voitto tammikuussa (lehdistötiedote 21.1.2022). Urakka koski Kuopion Savilahdessa toteutettavia johtojärjestelyjä, johon sisältyivät Fingridin ja Kuopion Sähköverkko Oy:n vanhojen voimajohtojen purkamisen ja uusien rakentaminen sekä uuden, innovatiivista muotoilua edustavan "Viäntö"-nimisen maisemapylvään rakentaminen. Hanke valmistui marraskuussa 2022.

CONNECTIVITY

Connectivity-segmentti palvelee asiakkaitaan toimittamalla mobiiliverkon ja kiinteän verkon palveluita sekä varmistamalla niiden toimivuuden. Segmentti on mukana tietoliikenneverkkojen kaikissa elinkaaren vaiheissa ja vastaa kiinteiden ja langattomien tietoliikenneverkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

MEUR	1-12/2022	1-12/2021	Muutos-%
Liikevaihto	47,2	45,3	4,2
Käyttökate	0,4	1,6	-76,8
Käyttökate-%	0,8	3,4	
Tilaukanta	57	64	-11
Henkilöstö (FTE)	347	345	

Tammi-joulukuu 2022

Alkuvuoden toimintaan vaikutti ICT-alan lakko, jonka tuotantohäiriöt olivat merkittävät. Tilanne normalisoitui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kiinteiden valokuituyhteyksien (FTTH) rakentamisen hankkeiden kysyntä oli loppuvuonna vahvassa kasvussa.

Connectivity-segmentin liikevaihto kasvoi 4,2 % ja oli 47,2 (45,3) miljoonaa euroa.

Connectivity-segmentin käyttökate laski 76,8 % ja oli 0,4 (1,6) miljoonaa euroa. Inflaatiosta johtuva työ- ja materiaalikulustannusten nousu, materiaalipula ja pitkään kestänyt ICT-alan lakko heikensivät käyttökateä. Lisäksi kannattavuutta painoivat Voimatel-yrityskaupan valmisteluun liittyvät kustannukset. Enersense ilmoitti helmikuussa 2023 vetäytyvänsä yrityskaupasta.

Asiakkaiden kanssa on käyty keskusteluja nousseiden kustannusten siirrosta myyntihintoihin, mutta täysimääräistä siirtoa asiakashintoihin ei ole pystytty tekemään. Hintojen nousun siirtäminen asiakashintoihin on keskeinen osa Connectivityn kannattavuuden parantamisohjelmaa. Lisäksi mittavat toimenpiteet sujuvan ja keskeytyksettömän tuotannon ja projektitoimitusten saavuttamiseksi jatkuvat.

Connectivity-segmentin henkilöstön määrä oli keskimäärin 347 (345) henkilötyövuotta katsauskauden aikana.

Tilaukanta

Connectivity-segmentin tilaukanta oli vuoden 2022 lopussa 57 (64) miljoonaa euroa. Tilaukanta laski 8 miljoonaa euroa eli 12,0 % verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan. Tilaukanta kasvoi 14 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2022 kolmannen vuosineljänneksen loppuun.

Liiketoiminnan luonteesta johtuen tilaukanta ei kasva tasaisesti, koska suurin osa myynnistä tulee pitkistä runkosopimuksista, jotka ovat voimassa useamman vuoden.

Tilikauden aikana kysyntä erityisesti kiinteän verkon valokuituyhteyksien (FTTH) hankkeissa piristyi. Yksi merkittävimmistä saaduista tilauksista oli suomalaisen teleoperaattorin ja digitaalisten palveluiden tarjoajan Elisan kanssa joulukuussa (pörssitiedote, sisäpiiritieto 9.12.2022) allekirjoitettu projektisopimus Elisan valokuituverkon rakentamisesta avaimet käteen -periaatteella. Projekti on yksi osa Elisan valokuituverkkojen tulevien vuosien rakentamisohjelmaa ja se ajoittuu vuosille 2023–2025. Enersense vastaa kokonaistoimituksesta, joka koostuu projektinjohdosta, verkon suunnittelusta ja rakentamisesta, materiaalilogistiikasta sekä liittymien toimittamisesta. Projektin arvo kokonaisuudessaan on noin 30 miljoonaa euroa.

INTERNATIONAL OPERATIONS

International Operations -segmentti kattaa Enersensen kansainväliset toiminnot Saksassa, Ranskassa, Isonsa-Britanniassa ja Baltian maissa.

MEUR	1-12/2022	1-12/2021	Muutos-%
Liikevaihto	87,0	59,0	47,5
Käyttökate	-3,9	1,7	-335,1
Käyttökate-%	-4,5	2,8	
Tilaukanta	116	120	-2,9
Henkilöstö (FTE)	590	579	

Tammi-joulukuu 2022

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa ja sen vaikutukset, kuten tiettyjen materiaalien heikentynyt saatavuus, hankintaketjujen uudelleenjärjestelyt ja korkea inflaatio, ovat heijastuneet katsauskaudella International Operations -segmentin toimintaympäristöön. Toisaalta liiketoiminnan kysynnän ajurit ovat pysyneet ennallaan, mikä on pitänyt myös lyhyen aikavälin kysynnän vahvana katsauskaudella. Liiketoiminnan kasvua rajoittaa pula resursseista.

International Operations -segmentin liikevaihto kasvoi 47,5 % ja oli 87,0 (59,0) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi Baltian maissa.

Käyttökate painui negatiiviseksi ja oli -3,9 (1,7) miljoonaa euroa. Käyttökatetta rasitti heikko alkuvuosi sekä neljännellä vuosineljänneksellä kirjattu -3,5 miljoonan euron tulosvaikutus eräistä projekteista, jotka painuivat tappiollisiksi pääosin Baltian korkeasta inflaatiosta johtuen. Muiden vanhojen projektien osalta inflaatiokompensaatiosta on sovittu asiakkaiden kanssa ja uusissa sopimuksissa inflaatio on otettu huomioon.

International Operations -segmentin henkilöstön määrä oli keskimäärin 590 (579) henkilötyövuotta katsauskauden aikana.

Tilaukanta

International Operations -segmentin tilaukanta oli vuoden 2022 lopussa 116 (120) miljoonaa euroa. Tilaukanta laski 4 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan ja 5 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2022 kolmanteen vuosineljännekseen. Saatujen tilausten määrä pysyi vakaana. Liiketoiminnan luonteesta johtuen tilaukanta ei kasva tasaisesti, koska suurin osa myynnistä tulee suurista runkosopimuksista ja pitkistä projekteista, jotka ovat voimassa useamman vuoden ajan.

Tilikauden aikana saatuja merkittäviä tilauksia olivat mm:

Enefit Connectin kanssa marraskuussa (lehdistötiedote 15.11.2022) solmitut kaksi jatkosopimusta koskien sähköverkkojen huoltoa. Sopimukseen kuuluu sähköjakeluverkkojen ylläpitoa, vianetsintää sekä Viron Pärnun ja Tartu-Jõgevan alueiden aurinkoenergiapuistojen yhdistämistä sähköjakeluverkkoon. Työt alkoivat tammikuussa 2023, ja ne toteutetaan yhteistyössä sähköasennuksiin erikoistuneiden virolaisten yhtiöiden Clougrupp ja Terasteenusedin kanssa. Sopimusten kokonaisarvo on 10,1 miljoonaa euroa, josta Enersensen osuus on noin 5–6 miljoonaa euroa. Sopimukset päättyvät vuoden 2025 loppuun mennessä.

Latvialaisen kantaverkkoyhtiö AS Augstsprieguma tikls:in (AST) kanssa lokakuussa (lehdistötiedote 5.10.2022) solmittu uusi sopimus sähköjärjestelmän synkronointi- ja inertialaitteiden asentamisesta kolmeen eri kohteeseen Latviassa. Toimeksianto toteutetaan Enersensen ja kansainvälisen energiayhtiön yhteenliittymänä. Enersensen tehtäviin kuuluvat synkronikondensaattoreiden suunnittelu ja rakentaminen, kulkuväylien rakentaminen, materiaalityöt ja asennustyöt. Enersensen osuus sopimuksen arvosta on yli 15 miljoonaa euroa,

Siemens Energyn kanssa heinäkuussa (lehdistötiedote 14.7.2022) solmittu sopimus koskien Etelä-Saksassa rakenteilla olevan kauko-ohjattavan Leipheimin kaasuvoimalan pinnoitustöitä. Kaasuvoimala on suunniteltu otettavaksi käyttöön elokuussa 2023.

Ruotsin kantaverkko-operaattorin Svenska kraftnätin kanssa heinäkuussa (lehdistötiedote 5.7.2022) solmittu puitesopimus koskien kunnostus- ja uudistustöitä, jotka kattavat lähes 30 prosenttia Ruotsin kantaverkosta kahdeksan vuoden aikavälillä.

Enefit Connectin kanssa kesäkuussa (lehdistötiedote 23.6.2022) solmittu jatkosopimus koskien Viron suurimman verkko-operaattorin Elektrilevin sähköverkkojen huoltoa. Kaksivuotiseen sopimukseen kuuluu sähköjakeluverkkojen ylläpitoa ja vianetsintää Saaremaan ja Hiiumaan alueella. Työt käynnistyivät heinäkuussa 2022. Sopimuksen arvo on noin 6,4 miljoonaa euroa.

Konsernin henkilöstö

Enersensen toiminnot keskittyvät pääasiassa Suomeen, Saksaan, Ranskaan, Isoon-Britanniaan sekä Baltian maihin. Konsernin palveluksessa oli katsauskaudella keskimäärin 1 836 (1 942) henkilöä.

Henkilöstömäärän pienentyminen aiheutui pääosin Smart Industry -segmentin volyymien laskusta Olkiluoto 3 -projektin valmistuessa, ja toisaalta liikkeenluovutuksen kautta Smart Industry -segmenttiin marraskuussa 2022 tulleet yli 250 henkilöä ehtivät vaikuttaa vain vähäisessä määrin koko vuoden keskiarvoon.

Vuoden 2022 lopussa Enersensen henkilöstömäärä oli 1 995.

Henkilötyövuosi (keskiarvo ajanjaksolla)

	1–12/2022	1–12/2021
Smart Industry	638	769
Power	172	156
Connectivity	347	345
International Operations	590	579
Muut	90	93
Konserni yhteensä	1 836	1 942

Hallinnointi

Selvitys Enersensen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisraportti vuodelta 2022 julkaistaan samanaikaisesti mutta erillään hallituksen toimintakertomuksesta ja ovat saatavissa yhtiön verkkosivuilla www.enersense.fi/sijoittajalle.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Enersense International Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.4.2022. Yhtiökokous järjestettiin poikkeuksellista kokousmenettelyä noudattaen, eduskunnan COVID-19-pandemian leviämisen rajoittamiseksi hyväksymän väliaikaisen lain 375/2021 nojalla.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilikauden 1.1.2021–31.12.2021 tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen. Yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 1.1.2021–31.12.2021.

Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 vahvistetun taseen perusteella yhtiön voitonjakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 0,10 euroa osaketta kohden, eli yhteensä 1 599 606,00 euroa kutsuhetken osakemäärän mukaan laskettuna. Osinko päätettiin maksaa kahdessa erässä, toukokuussa ja marraskuussa 2022.

Yhtiökokous kannatti kaikkia yhtiökokoukselle tehtyjä ehdotuksia ja hyväksyi palkitsemisraportin sekä toimielinten palkitsemispolitiikan, jonka osalta päätös on osakeyhtiölain mukaisesti neuvoo-antava.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta tai kaikkien tai joidenkin edellä mainittujen yhdistelmistä yhdessä tai useammassa erässä.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta.

Lisätietoja hallituksen valtuutuksista tämän raportin osiossa Hallituksen valtuutukset.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten lukumäärä on kuusi (6).

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajana jatkaa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Heli Tuuri. Tilintarkastajan toimikausi jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio tarkastusvaliokunnan hyväksymän kohtuullisen laskun mukaan.

Lisätietoja varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä 4.4.2022 julkaistussa pörssitiedotteessa sekä yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle/hallinnointi/yhtiokokous/.

HALLITUS

Vuoden 2022 varsinainen yhtiökokous päätti osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti valita Jaakko Eskolan, Sirpa-Helena Sormusen, Herkko Plitin, Sari Helanderin, Päivi Jokisen ja

Petri Suokaksen uudelleen hallituksen jäseniksi. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Heti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi nimitystoimikunnan suosituksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajaksi uudelleen Jaakko Eskolan ja valitsi Sirpa-Helena Sormusen hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Lisäksi hallitus valitsi keskuudestaan hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Sari Helanderin ja muiksi jäseniksi Päivi Jokisen ja Petri Suokaksen.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Herkko Plit ja muiksi jäseniksi Jaakko Eskola ja Sirpa-Helena Sormunen.

Yhtiökokous päätti osakkeenomistajien nimityskunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot seuraavasti:

- puheenjohtajan vuosipalkkio 40 000 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio 30 000 euroa
- jäsenen vuosipalkkio 25 000 euroa.

Lisäksi maksetaan kokouspalkkiot kustakin hallituksen ja valiokuntien kokouksesta seuraavasti:

- hallituksen ja valiokuntien puheenjohtajille 1 000 euroa
- muille jäsenille 500 euroa.

Matkustuskustannukset korvataan yhtiön kulloinkin voimassa olevan matkakulujen korvaamista koskevan politiikan mukaisesti.

YLIMÄÄRÄISET YHTIÖKOKOUKSET

Ylimääräinen yhtiökokous 11.1.2022

Enersense International Oyj piti ylimääräisen yhtiökokouksen 11.1.2022. Yhtiökokous järjestettiin poikkeuksellista kokousmenettelyä noudattaen, eduskunnan COVID-19-pandemian leviämisen rajoittamiseksi hyväksymän väliaikaisen lain (375/2021) nojalla.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti muuttaa yhtiön yhtiöjärjestyksen 3. kohtaa, valtuuttaa hallituksen päättämään osakkeiden antamisesta suunnatun osakeannin toteuttamista varten Megatuuli Oy:n osakkeenomistajille heidän yrityskaupassa myymiensä Megatuuli Oy:n äänivaltaisten osakkeiden suhteessa, valtuuttaa yhtiön hallituksen ottamaan yhtiön omia osakkeita pantiksi ja luovuttamaan pantiksi otettuja osakkeita eteenpäin.

Lisätietoja hallituksen valtuutuksista tämän raportin osiossa Hallituksen valtuutukset.

Ylimääräinen yhtiökokous 10.11.2022

Enersense International Oyj piti ylimääräisen yhtiökokouksen 10.11.2022 Porissa.

Ylimääräinen yhtiökokous päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen 7. kohtaa ja hyväksyä MBÅ Invest Oy:n absorptiosulautumisen.

MBÅ Invest Oy:n osakkeenomistajat saavat sulautumisvastikkeena Enersensen uusia osakkeita nykyisten osakeomistustensa mukaisessa suhteessa. Sulautuminen kokonaisuutena ja sulautumisvastikkeena annettavien osakkeiden antaminen ovat ehdollisia ja tulevat voimaan sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanopäivä on arviolta 1.4.2023.

Lisätietoja MBÅ Invest Oy:n sulautumisesta Enersense International Oyj:hin 23.9.2022 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio-oikeuksien ja

muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta tai kaikkien tai joidenkin edellä mainittujen yhdistelmistä yhdessä tai useammassa erässä.

Lisätietoja hallituksen valtuutuksista tämän raportin osiossa Hallituksen valtuutukset.

Ylimääräinen yhtiökokous 23.12.2022

Enersense International Oyj piti ylimääräisen yhtiökokouksen 23.12.2022 Helsingissä. Yhtiön osakkeenomistajilla oli mahdollisuus käyttää osakkeenomistajan oikeuksiaan myös äänestämällä ennakkoon tai asiamiehen välityksellä.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhtiön 26 miljoonan euron suuruisen 15.1.2027 erääntyvän senioristatuksisen vakuudettoman ehdollisesti vaihdettavan vaihtovelkakirjalainan alkuperäisille merkitsijöille ja/tai niille, jotka ovat merkittämisen jälkeen ostaneet velkakirjoja, jotta velkakirjat voidaan vaihtaa osakkeiksi velkakirjojen ehtojen mukaisesti.

Lisätietoja hallituksen valtuutuksista tämän raportin osiossa Hallituksen valtuutukset.

Ylimääräisten yhtiökokousten päätökset ja kokousmateriaalit ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle/hallinnointi/yhtiokokous/.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Osakeantivaltuutukset

Enersense International Oyj:n 11.1.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla Megatuuli Oy -yrityskaupan toteuttamiseksi. Suunnatussa osakeannissa annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 2 675 000 kappaletta, joka vastaa noin 19,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista yhtiökokouksen päivämääränä ja 16,6 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista yrityskaupan toteutuessa. Hallitukselle annettiin oikeus päättää kaikista suunnatun osakeannin ehdoista.

Enersense International Oyj:n 4.4.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 1 599 600 osaketta, mikä vastaa noin 10 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hallitukselle annettiin oikeus päättää kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutusta voidaan käyttää yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien investointien rahoittamiseksi, konsernin vakavaraisuuden ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi, kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi sekä omistuspohjan laajentamiseksi ja pääomarakenteen kehittämiseksi. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2023 saakka.

Enersense International Oyj:n 10.11.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella voidaan antaa enintään 500 000 yhtiön uutta ja/tai hallussa olevaa omaa osaketta (mukaan lukien erityisten oikeuksien perusteella annettavat osakkeet), mikä määrä vastaa noin 3,1 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hallitukselle annettiin oikeus päättää kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutusta voidaan käyttää yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien investointien rahoittamiseksi, konsernin vakavaraisuuden ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi, kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi sekä omistuspohjan laajentamiseksi ja pääomarakenteen kehittämiseksi. Valtuutus ei kumoa aikaisempia käyttämättömiä osakeantia koskevia valtuutuksia. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2023 saakka.

Enersensen 23.12.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta

yhtiön 26 miljoonan euron suuruisen 15.1.2027 erääntyvän senioristatuksisen vakuudettoman ehdollisesti vaihdettavan vaihtovelkakirjalainan alkuperäisille merkitsijöille ja/tai niille, jotka ovat merkitsemisen jälkeen ostaneet velkakirjoja, jotta velkakirjat voidaan vaihtaa osakkeiksi velkakirjojen ehtojen mukaisesti. Erityisten oikeuksien nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä on enintään 3 575 000 osaketta, mikä vastaa noin 21,7 prosenttia Yhtiön kaikista Osakkeista (noin 18,1 prosenttia laimennusvaikutus huomioon ottaen).

Valtuutukset omien osakkeiden hankkimiseen ja/tai pantiksi ottamiseen

Enersense International Oyj:n 11.1.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden pantiksi ottamisesta ja pantiksi otettujen osakkeiden eteenpäin luovuttamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella osakkeita voidaan ottaa enintään 668 750 kappaletta, kuitenkin enintään 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää, miten osakkeita otetaan pantiksi. Valtuutus on voimassa 29.6.2023 asti.

Enersense International Oyj:n 4.4.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella osakkeita voidaan hankkia ja/tai ottaa pantiksi enintään 799 800 kappaletta, mikä vastaa noin viittä (5) prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan ja/tai otetaan pantiksi. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2023 saakka. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

OSAKEANNIT

Enersense tiedotti 31.1.2022 toteuttaneensa suunnatun osakeannin ehdollisena Megatuuli Oy -yrityskaupan toteutumiselle. Yrityskaupan toteutumisesta tiedotettiin 1.2.2022, jolloin yhteensä 2 598 331 uutta Enersensen osaketta annettiin vastikkeena osakekaupan myyjille ja merkittiin Megatuulen äänivaltaisten osakkeiden luovutusta vastaan. Osakeanti toteutettiin Enersensen hallituksen päätöksellä osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen Enersensen ylimääräisen yhtiökokouksen 11.1.2022 antaman valtuutuksen perusteella.

Enersense tiedotti 20.6.2022 allekirjoittaneensa sopimuksen, jonka mukaisesti se hankkii kriittiseen infrastruktuuriin ja energiapalveluihin erikoistuneen Voimatel Oy:n koko ulkona olevan osakekannan osakevaihdolla Voimatel Oy:n nykyiseltä omistajalta Osuuskunta KPY:ltä. Yrityskaupan toteutuminen edellyttää Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksyntää sekä tavanomaisten osakekauppaa koskevien ehtojen toteutumista. Kauppakirjan allekirjoituksen yhteydessä Enersense järjesti suunnatun osakeannin, jossa Enersensen hallitus päätti laskea liikkeelle varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2022 antaman valtuutuksen nojalla yhteensä enintään 297 297 uutta osaketta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen Osuuskunta KPY:n merkittäväksi. Osakeanti toteutettiin 28.6.2022.

Enersense tiedotti 15.11.2022 toteuttaneensa yrityskaupan, jossa se hankki koko Unified Chargers Oy:n osakekannan. Kauppahinnan maksamiseksi Enersense antoi kaupan täytäntöönpanon yhteydessä järjestetyssä suunnatussa osakeannissa yhteensä 199 174 uutta Enersensen osaketta osakevaihdossa Unified Chargers Oy:n osakkeenomistajien merkittäväksi. Osakeanti toteutettiin Enersensen hallituksen päätöksellä osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen Enersensen ylimääräisen yhtiökokouksen 10.11.2022 antaman valtuutuksen perusteella.

Enersense ilmoitti 23.12.2022, että yhtiön hallitus on päättänyt 23.12.2022 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella laskea liikkeeseen 260 osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaista yhtiön osakkeisiin oikeuttavaa erityistä oikeutta. Erityiset oikeudet annettiin maksutta osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti) yhtiön 26 miljoonan euron suuruisen 15.1.2027 erääntyvän senioristatuksisen vakuudettoman ehdollisesti vaihdettavan vaihtovelkakirjalainan alkuperäisille merkitsijöille ja/tai niille, jotka ovat merkitsemisen jälkeen ostaneet velkakirjoja. Erityiset oikeudet ovat sidottuja velkakirjoihin, eikä niitä voi irrottaa velkakirjoista. Erityisten oikeuksien perusteella liikkeeseenlaskettavien uusien osakkeiden lukumäärä tulee olemaan enintään 3 250 000 osaketta, mikä edustaa noin 19,7 prosenttia osakkeiden tämänhetkisestä kokonaismäärästä (noin 16,5 prosenttia laimennusvaikutus huomioon ottaen).

Osakeannit ja muutokset osakkeiden lukumäärässä vuonna 2022

Rekisteröintipäivä	Tapahtuma	Korotus, kpl	Osakemäärä muutoksen jälkeen
16.11.2022	Suunnattu osakeanti: Unified Chargers	199 174	16 492 531
28.6.2022	Suunnattu osakeanti: Osuuskunta KPY	297 297	16 293 357
1.2.2022	Suunnattu osakeanti liittyen Megatuuli Oy:n osakekauppaan.	2 598 331	15 996 060

JOHTORYHMÄ

Enersensen johtoryhmään kuuluivat vuoden 2022 lopussa

- Jussi Holopainen, toimitusjohtaja
- Mikko Jaskari, talousjohtaja
- Jaakko Leivo, Smart Industry -segmentin liiketoimintajohtaja
- Tommi Manninen, viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja
- Hanna Reijonen, henkilöstöjohtaja
- Juha Silvola, Power-segmentin liiketoimintajohtaja ja Connectivity-segmentin vt. liiketoimintajohtaja
- Sami Takila, lakiasainjohtaja, 1.7.2022 alkaen
- Margus Veensalu, International Operations -segmentin liiketoimintajohtaja

Johanna Nurkkala oli yhtiön lakiasainjohtaja ja johtoryhmä jäsen 19.4.2022 asti.

Osakkeet ja kaupankäynti

Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä pörssilistalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE (ISIN-tunnus FI4000301585).

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 16 492 531 osaketta, joista kukin osake tuottaa yhden äänen. Yhtiön osakepääoma oli tilikauden päättyessä 80 000 euroa.

OMISTUSRAKENNE

Vuoden 2022 lopussa Enersensen rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 6 844 (6 957). Kymmenen suurimman osakkeenomistajan osuus osakkeista 31.12.2022 oli 71,33 prosenttia. Hallintarekisteröityjen osuus oli 0,7 prosenttia.

Lisätietoja Enersense International Oyj:n suurimmista omistajista ja omistusrakenteesta osiassa Osakkeet ja osakkeenomistajat sivulla 56.

Enersense International Oyj ja yhtiön toiseksi suurin omistaja MBÅ Invest Oy allekirjoittivat 23.9.2022 yhdistymissopimuksen MBÅ Invest Oy:n sulautumisesta Enersense International Oyj:hin. Sulautumisen tarkoituksena on lisätä omistuksen ja hallinnon läpinäkyvyyttä ja yhdenvertaisuutta sekä yksinkertaistaa Enersensen omistusrakennetta. MBÅ Investin omistajiin kuuluu Enersensen johtohenkilöitä sekä yhtiön ulkopuolisia sijoittajia. Enersense International Oyj:n 10.11.2022 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti hyväksyä MBÅ Invest Oy:n absorptiosulautumisen Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin 23.9.2022 rekisteröidyn sulautumissuunnitelman mukaisesti muutoksitta. Sulautumisen arvioidaan toteutuvan arviolta 1.4.2023 mennessä.

MBÅ Invest Oy:n osuus Enersensen kaikista osakkeista 31.12.2022 oli 13,19 prosenttia.

Lisätietoja sulautumisesta pörssitiedotteessa [Enersense International Oyj ja MBÅ Invest Oy ovat allekirjoittaneet yhdistymissopimuksen MBÅ Invest Oy:n sulautumisesta Enersense International Oyj:hin](#) sekä yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle/hallinnointi/yhtiokokous/.

Johdon omistukset

Enersense International Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet, mukaan lukien heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt, omistivat tilikauden lopussa yhteensä 464 945 osaketta, mikä on 2,8 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä 31.12.2022.

Lisäksi hallituksen jäsen Petri Suokas, toimitusjohtaja Jussi Holopainen ja johtoryhmän jäsen Jaakko Leivo omistivat tilikauden lopussa lähipiiriyhtiönsä MBÅ Invest Oy:n kautta yhteensä 2 176 072 osaketta, mikä on 13,19 prosenttia % osakkeiden kokonaismäärästä 31.12.2022. Lisätietoja hallituksen ja johdon omistuksista yhtiön verkkosivuilla osoitteessa <https://enersense.fi/sijoittajalle/hallinnointi/>.

Liputusilmoitukset

Enersense vastaanotti katsauskaudella yhdeksän arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista liputusilmoitusta.

1. Kyösti Kakkosen määräysvaltayhtiön Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 8,64 prosenttiin 1.2.2022.
2. MBÅ Invest Oy:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 14,09 prosenttiin 1.2.2022.
3. Janne Vertasen ja tämän määräysvaltayhteisöjen osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 8,57 prosenttiin 1.2.2022.
4. Tomi Hyttisen ja Tomi Hyttisen määräysvaltayhtiön Taloustieto Incrementum Oy:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 4,77 prosenttiin 1.2.2022.
5. Verman Group Oy:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 8,40 prosenttiin 1.2.2022.
6. Virala Oy Ab:n konserniin kuuluvan Nidoco Ab:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä nousi 23,88 prosenttiin 22.3.2022.
7. Virala Oy Ab:n konserniin kuuluvan Nidoco Ab:n osakeomistus Enersensen osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä nousi 25,01 prosenttiin 16.6.2022.
8. Kyösti Kakkosen määräysvaltayhtiön Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n osakeomistus Enersense International Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä laski 4,81 prosenttiin 31.8.2022.
9. Ensto Invest Oy:n osakeomistus Enersense International Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä nousi 5,22 prosenttiin 7.9.2022.

OMAT OSAKKEET

Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita.

MARKKINA-ARVO JA OSAKEVAIHTO

Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä pörssilistalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE (ISIN-tunnus FI4000301585). Enersensen osakkeiden markkina-arvo 31.12.2022 oli 93,8 (91,6) miljoonaa euroa.

Osakkeiden päätöskurssi 31.12.2022 oli 5,69 (6,84) euroa. Osakkeiden kaupankäynnillä painotettu keskiarvo (VWAP) katsauskauden aikana oli 6,80 (8,63) euroa. Ylin noteeraus oli 8,22 (12,00) euroa ja alin 5,22 (5,96) euroa. Osakkeen hinta laski 7,9 prosenttia vuoden 2021 lopusta. Katsauskauden aikana Nasdaq Helsingin pörssissä käytiin kauppaa noin 5,7 miljoonalla Enersensen osakkeella, mikä vastaa noin 38,8 miljoonan euron vaihtoa. Keskimääräinen päivittäinen osakevaihto oli 22 579 osaketta, mikä vastaa noin 0,15 miljoonan euron päivittäistä keskivaihtoa.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Enersense International Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2022 kahdesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat kannustinjärjestelmät.

Osakepalkkiojärjestelmä 2022–2025

Osakepalkkiojärjestelmässä 2022–2025 on yksi ansaintajakso, tilikaudet 2022–2023. Järjestelmän palkkiot perustuvat yhtiön osakkeen absoluuttiseen kokonaistuottoon tilikausilta 2022–2023, konsernin kumulatiiviseen euromääräiseen oikaistuun käyttökatteeseen tilikausilta 2022–2023 ja uusiutuvan ja päästöttömän energian osuuteen liikevaihdosta. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat arviolta yhteensä enintään 211 000 Enersense International Oyj:n osakkeen arvoa, mukaan lukien myös rahana maksettavan osuuden.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 40 henkilöä mukaan lukien toimitusjohtaja ja muut Enersense International Oyj:n johtoryhmän jäsenet.

Sitottava osakepalkkiojärjestelmä 2022–2024

Sitottavan osakepalkkiojärjestelmän 2022–2024 palkkio perustuu voimassa olevaan työ- tai johtajasopimukseen ja työ- tai toimisuhteen jatkumiseen sitouttamisjaksolla. Palkkio maksetaan 24–36 kuukauden mittaisen sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Järjestelmä on tarkoitettu vain erikseen nimetyille avainhenkilöille.

Vuosina 2022–2024 sitottavan osakepalkkiojärjestelmän perusteella allokoitavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 10 000 Enersense International Oyj:n osakkeen arvoa, mukaan lukien myös rahana maksettavan osuuden.

Tilinpäätökseen mennessä tätä palkkiojärjestelmää ei ole otettu käyttöön.

Lisätietoja osakepalkkiojärjestelmistä 28.2.2022 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Lähipiiritapahtumat

MBÅ Invest Oy

Enersense International Oyj ja MBÅ Invest Oy allekirjoittivat 23.9.2022 yhdistymissopimuksen Enersensen toiseksi suurimman omistajan MBÅ Invest Oy:n sulautumisesta Enersense International Oyj:hin. Sulautuminen muodostaa Enersenselle lähipiiriliikeyhtiön, sillä MBÅ Invest on Enersensen huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävä lähipiiriyhteisö. Lisäksi Enersensen hallituksen jäsen Petri Suokas, toimitusjohtaja Jussi Holopainen ja johtoryhmän jäsen Jaakko Leivo ovat MBÅ Investin osakkeenomistajia. Petri Suokas ja Jussi Holopainen toimivat myös MBÅ Investin hallituksen jäseninä.

Enersensen hallitus on arvioinut, että lähipiiriliikeyhtiö on yhtiön edun mukainen ja se toteutetaan tavanomaisin kaupallisina ehdoin. Petri Suokas, Jussi Holopainen ja Jaakko Leivo eivät ole osallistuneet sulautumista koskevaan käsittelyyn tai päätöksentekoon Enersensen hallituksessa. Lähipiiriliikeyhtiöä

kannattavat kaikki Enersensen hallituksen jäsenet, jotka eivät ole lähipiirisuhteessa MBÅ Investiin tai päätettävään asiaan. Sulautumisen arvioidaan toteutuvan arviolta 1.4.2023 mennessä.

P2X Solutions Oy

Enersensen joulukuussa 2021 tiedottama sopimus oman pääoman ehtoista sijoituksesta vihreän vedyn tuottajayhtiöön P2X Solutions Oy:hyn toteutui helmikuussa 2022. Enersensen sijoituksen määräksi tarkentui noin 13 miljoonaa euroa, josta 31.12.2022 on maksettu 10,4 miljoonaa euroa. Sijoituksen toteutuksen yhteydessä Enersense merkitsi P2X:n uusia osakkeita siten, että sen omistusosuus P2X:stä on mahdollisten optioiden jälkeen noin 16,3 %. Enersensen hallituksen jäsen Herkko Plit on yksi P2X:n suurimmista osakkeenomistajista määräysvalta-yhtiönsä kautta ja käyttää P2X:ssä yhteistä määräysvaltaa. P2X käsitellään konsernissa osakkuusyhtiönä. Omistusosuuden lisäksi Enersensellä on hallituspaikka P2X:ssä.

Tarkempi kuvaus lähipiiritapahtumista esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Liiketoimintastrategia ja pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Enersense on keskeisesti toteuttamassa energiamurrosta kannattavalla ja kasvavalla liiketoiminnalla. Enersensen strategisena tavoitteena on laajentua arvoketjussa laaja-alaisesta energia-alan palveluyrityksestä päästöttömän energian tuottajaksi sekä keskeiseksi vihreän energian yhtiöksi. Enersensen strategiset painopistealueet vuosille 2023–2027 ovat seuraavat:

Kasvu energiamurroksessa

Enersense keskittyy kasvuun energiamurroksessa rakentamalla tuuli- ja aurinkovoimaliiketoimintaa, ottamalla vahvan jalansijan merituulivoimaloiden jalustamarkkinoilla sekä kasvamalla sähköisen liikenteen latausliiketoiminnassa. Myös mahdollisuuksia laajentua energian varastointiin tutkitaan.

Tehokas ydinliiketoiminta

Kaikkien liiketoimintojen jatkuva parantaminen varmistetaan asiakasarvon, kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantamiseksi. Hankittujen liiketoimintojen onnistuneet integroinnit varmistetaan.

Osaavat ihmiset ja kyvykkyydet

Enersense rakentaa parhaan osaamisen ja kyvykkyydet nykyisille ja uusille liiketoiminnoille, ja vahvistaa osaamista tunnistettujen alueiden osalta myös ulkopuolisella osaamisella.

Enersensen yhteinen tapa toimia (eWoW)

Liiketoiminnalle rakennetaan vahva perusta kehittämällä ja jalkauttamalla yhteiset konserninlaajuiset johtamisperiaatteet, operatiivinen mallin ja digitaaliset prosessit.

Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä

Yhtiössä kehitetään ja otetaan käyttöön ympäristö-, sosiaalisia ja hallinnollisia (ESG) tavoitteita ja toimia liiketoiminnan ytimessä vastuullisuuden edistämiseksi sekä sääntelyn ja asiakkaiden vaatimusten täyttämiseksi. Enersensen tavoitteena on vuoden 2023 aikana laatia hiilietiketti, jossa luodaan suuntaviivat hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä.

TAVOITE VUONNA 2027	TILANNE VUONNA 2022
Liikevaihto 500 miljoonaa euroa, josta <ul style="list-style-type: none"> • strategiset kasvuhankkeet 100 MEUR • oma energiantuotanto 100 MEUR • ydinliiketoiminta 300 MEUR. 	Konsernin liikevaihto 268 MEUR koostuu pääosin ydinliiketoiminnoista kertyneestä liikevaihdosta.
Käyttökate (EBITDA) 100 miljoonaa euroa, josta <ul style="list-style-type: none"> • strategiset kasvuhankkeet 35 MEUR • oma energiantuotanto 35 MEUR • ydinliiketoiminta 30 MEUR. 	Konsernin oikaistu käyttökate 13,7 MEUR.
Päästöttömien ja vähäpäästöisten projektien ¹⁾ osuus liikevaihdosta 75–80 prosenttia.	Päästöttömien ja vähäpäästöisten projektien osuus liikevaihdosta 66 prosenttia.
Oma energiantuotanto yhteensä 600–700 MW.	Toistaiseksi ei vielä omaa energiantuotantoa. Maatuloivoiman hankekehitysportfolio kasvoi 8 000 MW:iin (9/2022: 3 000 MW), mikä luo hyvän pohjan myös oman tuotannon kehittämiseksi.
Osinkopolitiikka: Yhtiön tavoitteena on jakaa vähintään 30 % osakekohtaisesta tuloksesta osinkoina.	Hallitus ehdottaa 4.4.2023 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan varoja pääomanpalautuksena 0,10 euroa osakkeelta.

1) Enersensen laskema tunnusluku "Päästöttömien ja vähäpäästöisten projektien osuus liikevaihdosta" ottaa huomioon kaikki ne Enersensen liiketoiminnot, jotka yhtiö on määritellyt EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmässä luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Lisäksi tunnuslukuun lasketaan mukaan Enersensen sellaiset liiketoiminnot, jotka yhtiön arvion mukaan edistävät energiamurrosta ja kasvattavat asiakkaiden liiketoimintojen energiatehokkuutta, mutta eivät tämän hetken arvion mukaan ole luokitusjärjestelmäkelpoisia. Näitä ovat Enersensen ydinvoimaan ja mobiili-liiketoimintaan liittyvät sekä LNG-hankkeet. Analyysi yhtiön luokitusjärjestelmäkelpoisista ja luokitusjärjestelmän mukaisista toiminnoista esitetään vuoden 2022 toimintakertomuksessa, joka julkaistaan viikolla 10.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin kehitystoiminnan menot liittyvät tuotannollisen tehokkuuden parantamiseen, henkilöiden ja prosessien työskentely- ja toimintatapoja tehostamiseen ja yhtenäistämiseen sekä Unified Chargers Oy:n oston myötä tuotekehitykseen. Konsernissa ei ole ollut tutkimustoimintaa.

Kehitystoiminnan menot vuonna 2022 olivat 0,7 (0,3) miljoonaa euroa ja 0,3 (0,1) prosenttia liikevaihdosta. Kehitystoiminnan menoista kirjattiin tuloslaskelmaan kuluksi 0,2 (0,3) miljoonaa euroa ja kehitysmenoja aktivoitiin taseeseen 0,6 (0,0) miljoonaa euroa, josta yritysoston kautta 0,6 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja yritysjärjestelyt

Vuonna 2022 investoinnit käyttöomaisuuteen ilman vuokrasopimuksia olivat 1,6 (0,6) miljoonaa euroa ja kohdentuivat lähinnä koneisiin ja laitteisiin.

Vuoden aikana tehtiin kaksi yhtiön strategiaa tukevaa sijoitusta, joihin käytettiin yhteensä 11,2 (0,1) miljoonaa euroa.

Yhtiön joulukuussa 2021 tiedottama sopimus oman pääoman ehtoista sijoituksesta vihreän vedyn tuottajayhtiön P2X Solutions Oy:hyn toteutui helmikuussa 2022. P2X Solutionsin kautta Enersense on mukana raskaan liikenteen päästöjen vähentämisessä vedyn ja synteettisten polttoaineiden avulla sekä mahdollistamassa vihreän vedyn luomia sähkön varastointimahdollisuuksia. Kesällä 2022 Enersense hankki 10 prosentin omistusosuuden latausjärjestelmiä taloyhtiöille, yrityksille ja julkisiin tiloihin toimittavasta Parkkisähkö Oy:stä.

Investoinnit yritys- ja liiketoimintaostoihin olivat vuonna 2022 yhteensä 20,3 (1,6) miljoonaa euroa, josta 19,7 miljoonaa euroa toteutettiin osakevaihdolla. Ostettujen yritysten nettovarallisuus oli yhteensä 20,7 miljoonaa euroa ja ne kasvattivat Enersensen liikearvoa 1,7 miljoonalla eurolla 27,9 miljoonaan euroon.

Enersensen joulukuussa 2021 tiedottama maatuloivoimahankkeiden kehitysyhtiö Megatuuli Oy:n hankinta ja siihen liittyvä osakekauppa saatiin päätökseen helmikuussa 2022. Megatuulen hankinta jatkoi Enersensen laajentumista uusiutuvan energian tuotantoprojektien arvoketjussa. Enersensen ja energiayhtiö Helen Oy:n välinen liikkeen luovutus, jossa Helenin tietyt käyttö- ja kunnossapitopalvelut siirtyvät Enersenselle, toteutui lokakuussa 2022. Järjestelyn yhteydessä sovittu palvelusopimus, jonka

perusteella Helen ostaa kyseiset palvelut jatkossa Enersenseltä, astui voimaan 1.11.2022. Enersense tiedotti lokakuussa tarkentaneensa kasvustrategiansa fokusalueita ja nostavansa päästöttömän liikenteen maa-, meri- ja aurinkovoiman rinnalle. Samassa yhteydessä Enersense kertoi ostaneensa suomalaisen sähköautojen pika- ja suurteholatausasemia valmistavan kasvuyrityksen Unified Chargers Oy:n ja vahvistavansa näin jalansijaansa sähköisen liikenteen latausratkaisujen arvoketjussa. Yrityskauppa toteutui marraskuussa 2022.

Lisätietoja yrityshankinnoista, konsernirakenteen muutoksista sekä sivuliikkeistä tilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista 2022

Tämä selvitys muista kuin taloudellisesta tiedosta on laadittu EU-direktiivi 2014/95/EU:sta sovelletun Suomen kirjanpitolain 1336/1997 3a luvun mukaisesti. Selvitys sisältää myös EU:n kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU 2020/852 artiklassa 8 tarkoitetut tiedot. Enersense International Oyj:n hallitus on hyväksynyt selvityksen osana toimintakertomusta.

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuut ja hallinnointi

Vastuullisuus on osa Enersensen strategiaa. Enersensen hallitus hyväksyy yhtiön strategian ja sillä on korkein vastuu Enersensen vastuullisuuden johtamisesta. Hallitus käsittelee ja seuraa vastuullisuuteen liittyviä asioita osana strategia- ja raportointiprosesseja, ja päättää yhtiön pitkän aikavälin strategisista ja taloudellisista tavoitteista. Enersensen johtoryhmä toimitusjohtajan johdolla vastaa vastuullisuuden operatiivisesta johtamisesta, vuositavoitteiden asettamisesta ja integroimisesta osaksi toimintaa.

Toimintaa ohjaavat periaatteet

Enersense noudattaa kaikessa toiminnassaan soveltuvaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja viranomaisvaatimuksia. Yhtiö ottaa liiketoiminnassaan huomioon korkeimmat kansainväliset sopimukset sekä eettiset vaatimukset, joista keskeisimmät ovat

- YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavat periaatteet
- ILO:n perussopimus työelämän perusoikeuksista
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille.

Enersensen toimintakulttuuri pohjautuu yhtiön arvoihin sekä yhtiön vastuullisen toimintatavan ohjeeseen (Code of Conduct) ja toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjeeseen (Supplier Code of Conduct).

Hallitus hyväksyy vastuullisen toimintatavan ohjeen sekä koko konserniin soveltuvat periaatteelliset muut ohjeistukset (politiikat). Konsernin johtoryhmä hyväksyy koko konserniin soveltuvat tiettyä toimintatapaa koskevat sisäiset ohjeet ja politiikat. Yhtiö on myös vahvistanut sen toimittajia koskevan ja heitä velvoittavan vastuullisen toimintatavan ohjeen.

Vastuullisen toimintatavan ohjeessa määritetään ne yhteiset periaatteet, joita Enersensen työntekijöiden ja johdon tulee noudattaa jokapäiväisessä toiminnassaan. Ohje määrittää Enersensen lähestymistavan eettisiin liiketoimintatapoihin, ihmis- ja työoikeuksiin sekä ympäristöarvoihin. Yhteisesti sovitulla toimintaperiaatteilla edistetään tuloksellista liiketoimintaa ja vastuullisuuden ja rehellisyyden kulttuuria, ehkäistään lainvastaista ja epäeettistä menettelyä sekä vahvistetaan sidosryhmien luottamusta. Jokainen Enersensen työntekijä on vastuussa siitä, että hän perehtyy ohjeeseen ja noudattaa sitä. Jokaisen uuden työntekijän tulee suorittaa vastuullisen toimintatavan ohjeeseen liittyvä verkkokurssi työsuhteen alkaessa.

Enersense edellyttää, että sen kaikki toimittajat noudattavat hyvää liiketapaa ja sitoutuvat noudattamaan Enersensen kulloinkin voimassa olevaa toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjetta. Toimittajien ohje määrittää Enersensen yhteiset, sen arvoihin perustuvat hyvät liiketavat, ja sisältää määräykset muun muassa lakien ja sääntöjen noudattamisesta, reilusta kilpailusta, lahjonnan ja korruption kiellosta, ihmis- ja työoikeuksien kunnioittamisesta sekä ympäristöasioista. Toimittajan on myös varmistettava, että sen omat toimittajat ja alihankkijat noudattavat Enersensen toimittajien ohjetta tai toimittajan omia vastaavia toimintatavan ohjeita toimittaessaan tuotteita tai palveluita Enersenselle. Enersense valvoo ohjeen noudattamista ja auditoi toimittajiaan priorisoidun auditointisuunnitelman mukaisesti.

Enersensen keskeisimmät vastuullisuustyötä ohjaavat toimintaperiaatteet ja politiikat

Vastuullisen toimintatavan ohje (Code of Conduct)	Toimittajien vastuullisen toimintatavan ohje (Supplier Code of Conduct)	Riskienhallinta-politiikka	Henkilöstöpolitiikka
Työterveys- ja turvallisuuspolitiikka	Kilpailuoikeudellinen politiikka	Hankintapolitiikka	Ympäristöpolitiikka

Vastuullisen toimintatavan ohjeen ja vastuullisen toimintakulttuuriin toteutumista tukee Enersensen johtamisjärjestelmä, joka perustuu sertifioituihin ympäristöjohtamisen (ISO 14001:2015), työterveyden- ja turvallisuuden (ISO 45001:2018) sekä laadunhallinnan (ISO 9001:2015) standardeihin.

Johtamisjärjestelmä on tapa, jolla Enersensellä johdetaan, ohjataan ja jatkuvasti parannetaan liiketoimintaan liittyviä eri osia tavoitteiden saavuttamiseksi. Johtamisjärjestelmä koostuu politiikoista, prosesseista ja toimintatavoista, käytännössä yhtiössä yhteisesti sovitusta toimintatavoista.

Vuoden 2022 aikana ympäristö-, työterveys- ja turvallisuus- sekä laatujärjestelmien sertifiointiprosesseja yhtenäistettiin, ja saman sertifikaatin alle yhdistettiin valtaosa konsernin toiminnoista. Samassa yhteydessä laajennettiin sertifioinnit koskemaan entistä laajempaa osaa toiminnoista. Vuoden 2023 aikana tarkastellaan mahdollisuuksia vielä toistaiseksi erikseen sertifioitujen ja sertifioimattomien yhtiöiden yhdistämiseksi samaan prosessiin.

Liikevaihdolla mitattuna 98 prosenttia Enersensen toiminnasta kuului ISO 14001:2015-, ISO 45001:2018- sekä ISO 9001:2015-sertifikaattien piiriin vuonna 2022 (2021: ISO 14001 89 %, ISO 45001 81 % ja ISO 9001 89 %).

Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa Enersensen päivittäistä päätöksentekoa, johtamisjärjestelmää sekä valvonta- ja raportointimenettelyä. Vastuullisuuden teemat on integroitu osaksi yhtiön riskienhallintaa. Riskejä arvioidaan osana strategisia ja operatiivisia prosesseja ja hallinnointia.

Riskienhallintaprosessissa otetaan huomioon myös mahdollisten ulkopuolisten uhkien aiheuttamat vaikutukset. Enersensellä noudatetaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, joka pohjautuu COSO ERM -viitekehikseen ja ISO 31000 -standardiin. Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan toteuttamisesta ja varmistavat siihen riittävät resurssit, sekä raportoivat hallitukselle riskienhallintaan liittyvistä asioista. Liiketoimintojen ja konsernitoimintojen johtajat vastaavat oman vastualueensa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Vastuullisuusteemaan liittyviä riskejä käsitellään tämän selvityksen ao. kohdissa.

Yhtiön liiketoimintaan liittyviä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuuksia käsitellään osiossa Merkittävimmät riskit ja epävarmuudet sivulla 47.

Lisätietoja Enersensen riskienhallinnasta yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle/hallinnointi/riskit-ja-riskienhallinta/

Epäkohtien esille tuominen

Enersensessä on käytössä whistleblowing-ilmoituspalvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden tuoda esiin mahdollisia epäkohtia, ja ilmoittaa Enersensen epäilyistä väärinkäytöksistä tai yhtiön arvojen ja vastuullisen toimintatavan ohjeistuksen sekä toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjeistuksen vastaisesta toiminnasta luottamuksellisesti. Se on tärkeä työkalu riskien vähentämiseksi ja luottamuksen ylläpitämiseksi, koska se auttaa yhtiötä havaitsemaan mahdolliset väärinkäytökset ja reagoimaan niihin varhaisessa vaiheessa.

Vuonna 2022 yhtiö ei saanut yhtään whistleblowing-direktiivin alaista väärinkäytösepäilyä whistleblowing-ilmoituspalvelun kautta.

OLENNAISIMMAT TOIMINTAA OHJAAVAT VASTUULLISUUSTEEMAT

Enersense käy asianmukaista ja avointa vuoropuhelua sidosryhmiensä kanssa eri kanavia hyödyntäen. Vuonna 2021 toteutetussa olennaisuusanalyysissä ihmisistä huolen pitäminen, liiketoiminnan kannattava kasvu sekä energiamurroksen edistäminen nousivat olennaisimmiksi konsernin toimintaa ohjaaviksi vastuullisuusteemoiksi.

Olennaisuusanalyysin perusteella Enersensellä vastuullisuutta lähestytään kahdesta näkökulmasta:

1. Yhtiön liiketoiminnan kautta syntyvät vastuullisuusvaikutukset

Enersense tuottaa palveluita, joiden avulla yhtiön asiakkaat rakentavat kestävää energiajärjestelmää ja edistävät uusiutuvien energiamuotojen tuotantoa. Teollisuussektorilla yhtiö toimii asiakkaidensa kumppanina ja on mukana uudistamassa sektorin toimintaa tehokkaampaan ja kestävämpään suuntaan. Enersense rakentaa yhteiskunnalle kriittistä energia- ja tietoverkkoinfrastruktuuria ja pidentää rakennetun infrastruktuurin elinkaarta huolto- ja ylläpitotoiminnan avulla. Olennaisuuden näkökulmasta Enersensen liiketoiminnan kautta syntyvät vastuullisuusvaikutukset edustavat yhtiön merkittävimpiä vaikutuksia kestävään kehitykseen ja sen edistämiseen.

2. Yhtiön sisäiset, omaan toimintaan ja toimintatapoihin liittyvät vastuullisuusvaikutukset

Enersensen oman toiminnan sisäiset vastuullisuusvaikutukset liittyvät ennen kaikkea työturvallisuuteen ja muihin henkilöstöasioihin. Merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät kuljetus-, huolto- ja muiden ajoneuvojen energiankulutuksesta, päästöistä, jätehuollosta, kemikaalien käsittelystä sekä toimitilojen energianhallinnasta. Olennaisuuden näkökulmasta Enersensen oman toiminnan vaikutukset yhteiskuntaan ja ympäristöön ovat asiakastyöhön verrattuna selvästi pienemmät.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030:n mukaisesti Enersense on sitoutunut tekemään töitä kestävämmän tulevaisuuden saavuttamiseksi. Yhtiön toiminta edistää seuraavia viittä YK:n kestävän kehityksen tavoitetta:

	Kehitämme uusiutuvan energian hankkeita ja tavoitteenamme on myös omistaa ja tuottaa uusiutuvaa energiaa.
	Olemme asettaneet liiketoiminnallemme kunnianhimoiset kasvu- ja kannattavuustavoitteet ja kasvatamme päästöttömän energian osuutta liiketoiminnassamme. Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja osallistaminen ovat tärkeä osa johtamistamme ja eettisiä periaatteitamme.
	Olemme mukana rakentamassa kestävää energiajärjestelmää ja edistämme uusiutuvien energiamuotojen tuotantoa sekä innovatiivisia ratkaisuja erityisesti sähköautojen latausinfrastruktuuriin sekä merituulivoimajalustoihin liittyen.
	Varmistamme yhteiskunnan sähköinfrastruktuurin toimintaa ja olemme mukana vähentämässä kaupunkien haitallisia ympäristövaikutuksia tuottamalla palveluita ja teknologiaa sähköautojen latausinfrastruktuuriin.
	Toteutamme asiakkaillemme energiamurrokseen ja tietoliikenneinfrastruktuuriin liittyviä palveluita ja projekteja, joiden myötä olemme vahvasti mukana ilmastonmuutoksen torjunnassa. Olemme myös sitoutuneet pienentämään oman toimintamme ilmastovaikutuksia.

LIIKETOIMINTAMALLI

Enersensen operatiivinen liiketoiminta jakautuu neljään liiketoimintasegmenttiin: Power, Connectivity, Smart Industry ja International Operations.

Power

Liiketoiminnassa toteutetaan energiamurrosta tarjoamalla asiakkaille energiasektorin koko elinkaaren kattavia palveluita. Näihin kuuluvat voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Liiketoimintaan kuuluu tuuli- ja aurinkovoimaprojektien kehittäminen itsenäisesti ja partnerien kanssa, ja tavoitteena pitkällä aikavälillä on jäädä omistamaan osaa tuotantolaitoksista. Liiketoimintaan kuuluvat myös sähköisen liikenteen pikalatausjärjestelmien kokonaistoimitukset pohjautuen omaan teknologiaan sekä sähköisen liikenteen asennus- ja elinkaari palvelut myös muiden laitetoimittajien teknologioihin pohjautuen. Uusiutuvan energian projektikehityksessä ja toteutuksessa sekä rakentamis- ja kunnossapitoliiiketoiminnassa päämarkkina-alue on Suomi, mutta sähköisen liikenteen kohdemarkkina on koko Eurooppa ja valikoidut maat globaalisti.

Connectivity

Liiketoiminta koostuu tietoliikenneinfrastruktuurin suunnittelu-, asennus-, modernisointi- ja elinkaari palveluista. Palveluita tarjotaan sekä kiinteälle että mobiili-infrastruktuurille, ja suurimpia asiakkaita ovat dataverkko-operaattorit Suomessa.

Smart Industry

Liiketoiminta koostuu käyttö- ja kunnossapitopalveluiden sekä rakentamisprojektipalveluiden toteuttamisesta ja resurssien tarjoamisesta teollisuus-, meriliikenne- sekä energiasektorille. Liiketoiminta sisältää sekä pitkäaikaisia kumppanuussopimuksia asiakkaiden kanssa että kertaluonteisia projekteja. Päämarkkina-alue on Suomi, mutta projekteja on ollut myös Pohjoismaissa. Smart Industry -liiketoimintaan kuuluu myös offshore-liiketoiminta, joka pitää sisällään merituulivoimajalustojen kokonaistoimituksia (EPC, engineering, procurement, construction), sekä muita suurten metallirakenteiden toimituksia teollisuuden ja rakentamissektorin tarpeisiin.

International Operations

Liiketoiminta pitää sisällään rakentamis- ja kunnossapitopalveluita sähköverkko- ja tietoliikennesektorien asiakkaille. Liiketoimintaan kuuluvat myös valikoidut kansainväliset teollisuus- ja energiasektorin projektit. Päämarkkina-alue on Baltian maat, mutta projekteja on lisäksi ollut muun muassa Saksassa, Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Toimintaympäristö

Energiamurros ja vihreä siirtymä ovat globaali ilmiö, jota ajavat kiihtyvästi eteenpäin EU- ja kansallisen tason kiristyvät ilmastotavoitteet, tavoitteisiin liittyvä lainsäädäntö ja ohjausmekanismit sekä puhtaiden, mutta samalla kilpailukykyisten, teknologioiden tuomat mahdollisuudet. Viime aikoina muuttuneen geopoliittisen tilanteen myötä paljon huomioita ovat saaneet energiaomavaraisuuteen liittyvät asiat, joilla on myös energiamurrosta edistävä vaikutus.

Ilmastotavoitteet ja niihin kytkeytyvät poliittiset ja taloudelliset ohjauskeinot ohjaavat investointeja kohti vähäpäästöisiä ja uusiutuvaan energiaan pohjautuvia energiajärjestelmiä. Energiamurrosta ajavat eteenpäin myös kilpailukykyiset energiantuotantoteknologiat, ennen kaikkea tuuli- ja aurinkovoima, jotka mahdollistavat kustannustehokkaan siirtymän kohti vähäpäästöisyyttä. Ilmastotavoitteet sekä uusiutuva ja paikallinen energia kytkeytyvät myös energiaomavaraisuuteen, ja uusiutuville energialähteillä voidaan irtautua tai vähentää riippuvuutta fossiilisista tuontipolttoaineista.

Energian ja sähkön tuotanto pohjautuvat tulevaisuudessa yhä enemmän uusiutuviin energianlähteisiin, mikä tarkoittaa paikallista ja hajautunutta, mutta toisaalta myös sääriippuvaista tuotantoa. Kestävä ja toimiva energijärjestelmä vaatii investointeja paitsi energiantuotantolaitoksiin myös voimansiirtoverkkoihin sekä lyhyen ja pitkän aikavälin energian varastointijärjestelmiin. Uusiutuvaan energiaan pohjautuva sähköntuotanto mahdollistaa edelleen energiamurroksen muilla sektoreilla sähköistymisen ja vihreän vedyn avulla: liikenne sähköistyy ja tarvitsee latausinfrastruktuuria ympärilleen, teollisuusprosessien päästöjä leikataan sähköistämällä tai käyttämällä vetyä hiilen sijaan, ja rakennusten lämmityksessä hyödynnetään erilaisia lämpöpumppuratkaisuja. Lisäksi teollisuuden prosesseja muutetaan energia- ja resurssitehokkaammiksi.

Energiajärjestelmät ja eri loppukäyttäjät - teollisuus, liikenne, lämmitys - kytkeytyvät entistä enemmän toisiinsa. Eri sektoreiden välinen tehokas ja luotettava tiedonsiirto on keskeisessä roolissa, jotta kokonaisuutta voidaan hallita, optimoida ja kehittää älykkäästi ja tehokkaasti eteenpäin. Yhteiskunnan ajantasainen ja luotettava tiedonsiirtoinfrastruktuuri on olennainen energiamurroksen mahdollistaja, ja lisäksi sen merkitys korostuu kriisien aikana.

Meneillään oleva murros luo merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille arvoketjun eri vaiheissa, ja erityisesti EU:ssa ja Suomessa oleva tahtotila ja tavoitteet kiihdyttävät kehitystä. Lyhyellä aikavälillä epävarmuutta ja riskejä voivat aiheuttaa yleinen taloustilanne, inflaatio, geopoliittinen epävakaus sekä näiden vaikutukset energiamarkkinoihin ja -järjestelmiin.

Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet

Enersense tuottaa palveluita kaikkiin energiamurroksen vaiheisiin. Yhtiö on asiakkailleen tuottamien palveluiden myötä mukana ilmastonmuutoksen torjunnassa ja on tunnistanut tähän liittyen sekä mahdollisuuksia että riskejä.

Energiamurrokseen liittyviä mahdollisuuksia:

Energiamurroksen toteuttaminen luo valtavan tarpeen uusille puhtaaseen teknologiaan ja kestävään energijärjestelmään liittyville investoinneille (tuulivoima, aurinkovoima, akkuvarastot, vihreä vety, sähkön siirto, hiilidioksidin talteenotto, prosessien, liikenteen ja lämmityksen sähköistämiskäytännöt sekä energiatehokkuusinvestoinnit). Lisääntyvät säävaihtelut lisäävät painetta vahvistaa kriittistä infrastruktuuria kuten paikallista energian tuotantoa ja energian siirtoa sekä varastointia.

Energiamurrokseen liittyviä riskejä:

Ympäristö-, ilmasto- ja energia-asioihin liittyvän regulaation ja lainsäädännön muuttuminen voi aiheuttaa epävarmuutta asiakkaiden investointikäyttäytymiseen ja päätöksentekoon. Kiristynyt regulaatio voi lisätä myös kustannuksia esimerkiksi lisääntyvien raportointivaateiden myötä, ja osalla asiakkaista liiketoiminta voi supistua, mikäli regulaatioon liittyviin vaatimuksiin ei voida vastata. Ilmastoregulaation tarkoituksena on ohjata pääomia kestäviin kohteisiin, jolloin sijoitukset yrityksiin, jotka eivät ole ympäristö-, ilmasto- ja energia-asioissa edelläkävijöitä, voivat pienentyä. Riskiksi on tunnistettu myös erilaiset vaatimukset eri maissa (esimerkiksi EU vs. ei-EU) erityisesti kansainvälisten hankintaketjujen osalta.

Arvonluonti

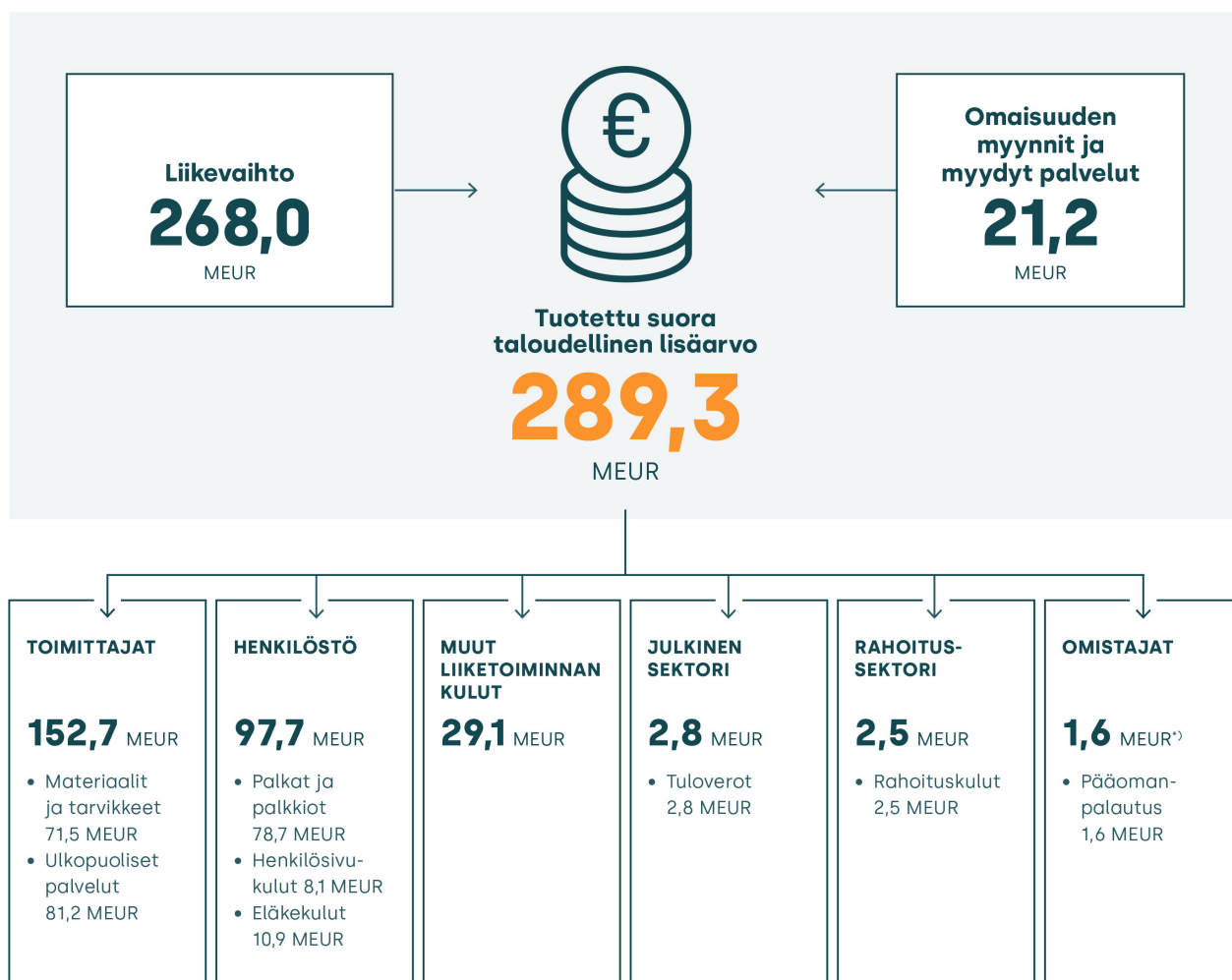
Vuonna 2022 Enersensen asiakasliiketoimintojen tuottama liikevaihto oli 268,0 miljoonaa euroa. Yhtiö myi vuoden 2022 aikana kehittämiään uusiutuvan energian tuulivoimapuistoja sekä tiettyjä omistusosuuksia osaomistusyhtiöistään. Lisäksi yhtiöllä on tiettyjä palveluita, joista saadaan myyntituloja. Omaisuuden myynnit ja myydyt palvelut olivat yhteensä 21,2 miljoonaa euroa. Yhtiön tuottama suora taloudellinen lisäarvo oli yhteensä 289,3 miljoonaa euroa.

Enersensen vuodelta 2022 sidosryhmilleen jakama lisäarvo oli yhteensä 286,5 miljoonaa euroa. Maksut materiaaleista ja ulkopuolisista palveluista muodostivat suurimman erän sidosryhmille jaetusta lisäarvosta ja olivat yhteensä 152,7 miljoonaa euroa. Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat yhteensä 97,7 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2022 keskimäärin 1836 henkilöä. Liiketoiminnan muut kulut olivat yhteensä 29,1 miljoonaa euroa ja sisältävät mm. toimitilakulut, ICT-ohjelmisto- ja -laittekulut sekä vapaaehtoiset henkilöstökulut, joita ovat mm. henkilöstön työkyky- ja virkistystoiminnan kulut.

Julkiselle sektorille kohdennetut tuloverot olivat vuonna 2022 yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Enemmän Enersensen verojalanjäljestä sivulla 31.

Rahoitussektorille kohdennetut rahoituskulut olivat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa.

Enersensen hallitus ehdottaa vuoden 2023 yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 osalta osakkeenomistajille jaetaan varoja pääomanpalautuksena yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

*) Hallituksen ehdotus varojen jakamiseksi osakkeenomistajille

Verojalanjälki 2022

Verojalanjäljellä kuvataan Enersense-konsernin toiminnasta yhteiskunnalle kertyviä veroja ja veronluonteisia maksuja. Enersense maksaa verot kuhunkin toimintamaahansa paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Enersense on sitoutunut vastuullisuuteen myös veroasioissa. Yhtiö ei toimi verotuksellisista syistä veroparatiiseiksi katsotuissa maissa, eikä harjoita aggressiivista verosuunnittelua.

Tilikaudelta maksetut verot, miljoonaa euroa

Tuloverot	0,1
Varainsiirtoverot	0,3
Maksetut verot yhteensä	0,4

Tilikaudelta tilitettyt verot, miljoonaa euroa

Arvonlisäverot, myynti (+)	78,6
Arvonlisäverot, hankinta (-)	-63,4
Palkkaverot	21,0
Tilitetyt verot yhteensä	36,2
Maksetut ja tilitetyt verot yhteensä	36,6

Yhtiön maksamat tuloverot ovat pienet konsernille aiempien vuosien tappioista kertyneen merkittävän verosaatavan vuoksi. Yhtiö on kuitenkin maksanut normaalisti omaisuuden hankintaan liittyviä veroja, ja tilittää arvonlisäveroja ja palkkaveroja.

Raportoinnin ulkopuolelle on jätetty kokonaisuuden kannalta vähäiset maksetut ja tilitetyt muut veroerät.

IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN

Enersense kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmis- ja työoikeuksia kaikessa toiminnassaan ja edistää niiden toteutumista. Enersensen hallitus on vahvistanut vastuullisen toimintatavan ohjeistuksen, joka sisältää ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevat vaatimukset ja sitoumukset.

Enersense ei hyväksy ihmis- ja työoikeuksien loukkauksia missään muodossa. Enersense ei myöskään hyväksy minkäänlaista pakkotyötä tai lapsityövoiman käyttöä. Yhtiössä kunnioitetaan työntekijöiden oikeutta järjestäytyä, liittyä tai olla liittymättä yhdistyksiin ja ammattijärjestöihin sekä neuvotella kollektiivisesti työnantajan kanssa. Kaikkien työntekijöiden tasapuolinen kohtelu on Enersensen keskeisiä periaatteita ja yhtiössä pyritään edistämään avointa, suoraa ja toisia kunnioittavaa viestintää kaikkien työntekijöiden keskuudessa.

Enersense ei syrji ketään etnisen alkuperän, iän, sukupuolen, perhetilanteen, seksuaalisen suuntauksen, vakaumuksen, toimintarajoitteiden tai poliittisten näkemysten tai muiden vastaavien seikkojen perusteella. Enersensessä ei myöskään hyväksytä minkäänlaista kiusaamista tai ahdistelua, kuten väkivaltaa, seksuaalista häirintää, asiattomia rangaistuksia tai minkäänlaista hyväksikäyttöä. Kaikkien työntekijöiden tulee kohdella muita työntekijöitä arvostaen ja kunnioittaen.

Enersense tarkastelee ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä osana vakiintuneita riskienhallintaprosessejaan. Tunnistetut ihmisoikeusriskit liittyvät lähinnä työturvallisuuteen. Enersensen näkemyksen mukaan sen omassa toiminnassa ei ole merkittäviä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä riskejä. Mahdolliset ihmisoikeuksiin liittyvät riskit kohdistuvat Enersensen ja sen konserniyhtiöiden toimitusketjuun. Näitä riskejä pyritään minimoimaan valitsemalla yhteistyökumppanit huolellisesti sekä sitouttamalla yhteistyökumppanit Enersensen toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjeisiin. Kumppaniyritysten toimintaa myös auditoidaan osana toimitusketjuun liittyvää riskienhallintaa.

Vuonna 2022 yhtiössä ei tullut esille epäilyksiä ihmisoikeuksien rikkomuksista.

LAHJONNAN JA KORRUPTION TORJUNTA

Enersense noudattaa ehdotonta nollatoleranssia lahjonnan ja korruption suhteen. Lahjonta ja korruptio on lainvastaista ja voi aiheuttaa Enersenselle ja asianomaisille henkilöille vakavia oikeudellisia seuraamuksia sekä vahingoittaa Enersensen mainetta ja niitä arvoja, joita yhtiö edustaa.

Enersense ei hyväksy minkäänlaista suoraa tai kolmannen osapuolen tai välikäsiä kautta tapahtuvaa lahjontaa tai korruptiota missään liiketoiminnassaan. Enersensen henkilöstön ei missään tilanteissa tule itse tai kolmannen osapuolen kautta antaa, luvata tai tarjota rahaa tai mitään muuta arvoa sisältävää etuutta kenellekään tarkoituksenaan oikeudettoman liiketoimintahyödyn tavoittelu tai päätökseen vaikuttaminen, eikä myöskään tässä tarkoituksessa pyytää, hyväksyä tai vastaanottaa rahaa tai muuta arvoa sisältävää etuutta muilta. Liikelahjojen, muistamisten ja kestityksen tarjoamisessa ja vastaanottamisessa tulee noudattaa läpinäkyvyyden, kohtuullisuuden ja riippumattomuuden periaatteita.

Enersensen vastuullisen toimintatavan ohje sekä toimittajien vastuullisen toimintatavan ohje sisältävät määräykset lahjonnan ja korruption kiellosta ja näitä ohjeita täydentävät Enersensen lahjonnan ja korruption vastaisia toimia koskevat ohjeet ja periaatteet. Enersense huolehtii kyseisten ohjeiden täytäntönnpanosta muun muassa koulutuksella ja aktiivisella viestinnällä työntekijöilleen ja toimittajilleen.

Enersensen näkemyksen mukaan sen omassa toiminnassa ei ole merkittäviä lahjontaan tai korruption liittyviä riskejä. Mahdolliset lahjontaan ja korruption liittyvät riskit kohdistuvat Enersensen ja sen konserniyhtiöiden toimitusketjuun. Näitä riskejä pyritään minimoimaan valitsemalla yhteistyökumppanit huolellisesti sekä sitouttamalla yhteistyökumppanit Enersensen toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjeisiin.

Vuonna 2022 yhtiössä ei tullut esille epäilyksiä lahjontaan tai korruption liittyen.

YMPÄRISTÖ

Enersensen liiketoiminta keskittyy palveluihin fyysisten tuotteiden sijaan, joten yhtiön suorat ympäristövaikutukset ovat varsin maltilliset. Enersense on kuitenkin sitoutunut myös omien ympäristötoimiensa jatkuvaan parantamiseen sekä toimintansa haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseen.

Yhtiön omassa toiminnassa merkittävimmät suorat ympäristövaikutukset aiheutuvat huoltoajoista ja kuljetuksista eli ajoneuvojen polttoainekulutuksesta johtuvista hiilidioksidipäästöistä. Ajoneuvoajoissa ja -kuljetuksissa panostetaan logistiikan suunnitteluun, taloudelliseen ajotapaan sekä vähäpäästöisten ja tehtävään oikein mitoitettujen autojen valintaan sekä autojen määrän optimointiin.

Autojen päästöt

Vuonna 2022 Enersensen tuotantoautojen hiilidioksidipäästöt liikevaihtoon suhteutettuna olivat 20,8 (21,8) tonnia CO₂-ekv./miljoona euroa. Laskennan piirissä ovat olleet yhtiön Suomen, Viron ja Liettuan toiminnot.

Sähkö

Enersensen kaikkiin omiin kiinteistöihin ja oman sähkösopimuksen vuokrakiinteistöihin, joita on yhteensä noin 25 % Enersensen toimitiloista, hankittu sähkö vuonna 2022 oli 100-prosenttisesti (100 %) uusiutuvaa energiaa ja alkuperämaatakuumerkittyä. Toimipisteiden osalta uusien sähkösopimusten edellytyksenä on uusiutuvan energian käyttö.

Jätteiden käsittely

Enersense-konsernin henkilökunta työskentelee suurelta osin vuokratiloissa, asiakkaiden toimipisteissä tai työmailla. Jätehuollon toimintamallit vaihtelevat toimipisteillä muun muassa asiakkaiden vaatimusten ja sopimusten takia. Toimintamallista riippumatta kaikki jäte lajitellaan asianmukaisesti. Lakisääteisten velvoitteiden lisäksi Enersense edellyttää toimittajiltaan, että nämä pyrkivät vähentämään tai poistamaan syntyvän jätteen määrää tai muuta ympäristölle aiheutuvaa haitallista vaikutusta, esimerkiksi materiaalia tai jätettä kierrättämällä.

Enersensen jätehuoltosopimuksen piirissä olevilla Suomen toimipisteillä jätettä kertyi vuoden 2022 aikana yhteensä 347 (397) tonnia. Kyseisillä toimipisteillä syntyneen jätteen määrä väheni noin 12,6 % vuoteen 2021 verrattuna. Vuonna 2022 vaarallisen jätteen osuus oli noin 3 % eli 10,5 tonnia (2 %, 8,7 t) ja materiaalina ja energiana hyödynnettävän jätteen osuus 97 % eli 336,5 tonnia (98 %, 385,9 t). Enersensen muut toimintamaat eivät ole konsernin seurannan piirissä.

Ympäristöseurannan kehittäminen

Vuonna 2022 yhtiö keskittyi Scope 1 ja 2 -päästölähteiden kartoittamiseen sekä tiedonkeruun ja raportoinnin kehitykseen ja automatisointiin. Myös konsernin Scope 3 -päästöjen kartoitus aloitettiin ja kartoitus jatkuu vuonna 2023. Epäsuoria päästöjä Enersensen toiminnassa aiheutuu muun muassa sähkön ja lämmön käytöstä, jätteistä ja työhön liittyvästä matkustamisesta. Huomattava merkitys on ostetuilla tuotteilla ja palveluilla, kuten alihankinnalla.

Ympäristöriskit

Enersensen toiminnan luonteesta johtuen yhtiö on arvioinut, että sen omaan toimintaan ei liity merkittäviä ympäristöriskejä.

Mahdollisia poikkeus- tai vahinkotilanteisiin liittyviä ympäristöriskejä hallitaan varmistamalla, että henkilöstö tuntee toimintaohjeet ja -prosessit, ja toimii lupien mukaisesti. Enersense edellyttää myös toimittajiltaan, että nämä, lakisääteisten velvoitteidensa lisäksi, pyrkivät aktiivisesti ehkäisemään ympäristövahinkoja. Jokaisella Enersensen työntekijällä on velvollisuus raportoida huomaamastaan ympäristöpoikkeamasta.

Vuoden 2022 aikana yhtiön tietoon ei tullut sen toimintaan liittyviä ympäristövahinkoja tai -onnettomuuksia.

SOSIAALISET JA HENKILÖSTÖASIAT

Enersensen menestys perustuu osaavaan, sitoutuneeseen ja motivoituneeseen henkilöstöön. Yhtiön tavoitteena on olla työyhteisö, joka tarjoaa hyvän, hyvinvoivan ja turvallisen työympäristön sekä mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen ja uuden oppimiseen. Hyvällä henkilöstöjohtamisella ja jatkuvan parantamisen periaatteella varmistetaan laadukas asiakaspalvelu ja että henkilöstöön liittyvät menestystekijät toteutuvat niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikajänteellä.

Henkilöstö ja yhteinen työkuultuuri

Vuonna 2021 käynnistyneen Enersense Way of Working (eWoW) -kehityshankkeen tarkoituksena on luoda konserninlaajuinen työkuultuuri; tapa tehdä töitä ja toimia yhdessä. Tavoitteena on luoda vahva ja eteenpäin katsova työyhteisö sekä työkuultuuri, joka yhdistää kaikki enersenseläiset, niin yhtiössä jo pitkään työskennelleet kuin uudet, esimerkiksi yritysostojen kautta tulleet, ja eri toimintamaissa olevat kollegat.

Osana kehityshanketta keväällä 2022 määriteltiin ja lanseerattiin Enersensen uudet yhteiset arvot. Arvojen määrittelyyn osallistettiin koko henkilöstöä kyselyn sekä työpajojen kautta, ja arvot integroitiin mm. osaksi rekrytointi- ja kehityskeskusteluprosesseja. Marraskuun 2022 henkilöstökyselyn mittauksen

perusteella 84 % konsernin henkilöstöstä tuntee uudet arvot. Arvojen tarkoitus on ohjata ja tukea tekemistä kaikkien sidosryhmien suuntaan. Arvojen tueksi vuonna 2023 rakennettavat johtamisen periaatteet luovat jatkossa pohjan johtamisen kehittämislle.

Vuonna 2022 henkilöstön osalta keskityttiin erityisesti henkilöstöprosessien kehittämiseen ja erilaisten käytäntöjen yhtenäistämiseen. Syksyllä 2021 käynnistettyä yhtiön henkilöstö- ja työturvallisuusjärjestelmien uudistamisen projektia edistettiin koko vuoden 2022 ajan. Uusi järjestelmä korvaa useita vanhoja järjestelmiä, yhdenmukaistaa ja tukee henkilöstöjohtamisen ja työturvallisuuden käytäntöjä, kehittämistä sekä raportointia moderneilla digitaalisilla ja käyttäjäystävällisillä ratkaisuilla. Järjestelmän käyttöönotto tapahtuu alkuvuodesta 2023.

Kaikkien työntekijöiden tasapuolinen kohtelu on Enersensen keskeisiä periaatteita. Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat myös tärkeä osa johtamistamme ja eettisiä periaatteitamme. Elokuussa 2022 henkilöstön kokemuksia kuultiin henkilöstökyselyn yhteydessä. Kyselytulosten perusteella 82 % henkilöstöstä kokee, että Enersensellä työyhteisö tukee ihmisten monimuotoisuutta sekä tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua. Teeman edistämistä jatketaan tiimeissä ja toimintamaissa erilaisilla kehittämistoimenpiteillä myös vuoden 2023 aikana.

Enersensellä mitataan henkilöstön työtyytyväisyyttä eNPS-pulssikyselyillä (Employee Net Promoter Score) useamman kerran vuodessa ja asioita kehitetään yksiköissä mittaustulosten pohjalta. Kokonaisuuutena vuoden 2022 eNPS-pulssimittauksen tulokset ovat säilyneet verrattain samalla tasolla kuin vuonna 2021. Tuloksissa on kuitenkin vaihtelua liiketoiminta- ja maakohtaisesti. Enersensen henkilöstötutkimus uudistetaan ja modernisoidaan vuonna 2023, jotta henkilöstön palautetta pystytään keräämään aiempaa ketterämmin ja hyödyntämään tuloksia kehittämistyössä sekä johtamaan tiedolla. Uusi henkilöstötutkimus omalta osaltaan myös vahvistaa yhtenäistä työkuulttuuria.

Työturvallisuus

Henkilöstö on Enersensen vahvin voimavara ja yhtiön keskeisenä päämääränä on tarjota turvallinen ja terveellinen työympäristö kaikille yhtiön työntekijöille, urakoitsijoille ja vierailijoille. Terveyttä ja turvallisuutta edistetään osana Enersensen jokapäiväistä työtä kaikissa projekteissa ja maissa, joissa yhtiöllä on toimintaa. Tavoitteena on, että ihmiset voivat hyvin töissä ja jäävät myös terveinä eläkkeelle. Enersense on sitoutunut jatkuvasti tekemään työpaikasta entistä turvallisemman ja terveellisemmän. Siksi keskitymme erityisesti henkilöstöä, työympäristöä, työyhteisöä, näihin liittyviä prosesseja ja johtamista koskeviin toimiin.

Vuonna 2022 uusittiin työturvallisuuden, ympäristön-, laadun- ja yritysturvallisuuden hallintajärjestelmä osana Enersense-konsernin toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisprojektia. Tarkoituksena on korvata nyt käytössä olevat useat HSEQ-raportointijärjestelmät konsernin yhteisellä järjestelmällä ja parantaa mm. työturvallisuuden kokonaishallintaa. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2023 alkupuolella.

Vuonna 2022 myös korvaavan työn ja varhaisen tuen -malleja päivitettiin kattavasti.

Hybridityö on edelleen laajasti käytössä Enersensellä erityisesti asiantuntijatehtävissä. Työtehtävissä, joissa etätyö ei ole mahdollista, terveysturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota edelleen mm. koronasta johtuen.

Vuoden 2022 aikana Enersensen HSE-standardi jalkautettiin toimittajille osana toimitusketjun hallintaa. Standardin tavoitteena on varmistaa yhteiset toimintatavat Enersensen ja sen toimittajayritysten välillä sekä entistä turvallisempi työympäristö kaikille osapuolille. Tavoitteena on koko toimitusketjun vastuullisuuden ja läpinäkyvyyden varmistaminen (tilaaja – pääurakoitsija – aliuurakoitsija). Standardi on osa Enersensen toimittajan hyväksyntäprosessia, jossa toimittaja sitoutuu noudattamaan standardin ohjeistusta.

Työturvallisuustavoitteiden seuranta

Oma henkilöstö	2022	2021	muutos-%
LTAF	8,0	10,3	-22,3
TRIF	14,5	19,1	-24,1

Enersensen LTAF (vähintään 1 vrk poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus) vuonna 2022 oli 8,0 (10,3) ja TRIF (kaikkien työssä sattuneiden työtapaturmien taajuus) oli 14,5 (19,1). Taajuudet kehittyivät suotuisasti vuonna 2022, ja TRIF laski 24,1 % ja LTAF 22,3 % edellisvuoteen verrattuna. Vaikka tapaturmataajuudet ovat kehittyneet positiivisesti, panostukset työturvallisuuden parantamiseen jatkuvat.

Työhyvinvointi ja työkyky

Enersense on sitoutunut vastuullisuuteen sekä hyvinvoinnin ja terveyden vaalimiseen kaikessa liiketoiminnassaan. Henkilöstön terveys ja turvallisuus ovat prioriteetti jokaisena työpäivänä.

Vuoden aikana työkykyjohtamista kehitettiin perusteellisesti mm. luomalla työkykyjohtamiselle kehys, joka kokoaa yhteen työkykyjohtamisen prosessit, toimijat, mallit ja työskentelytavat sisäisten ja ulkoisten työkykyjohtamisen kumppaneiden kanssa. Vuosille 2022-2023 määritettiin tärkeimmät toiminnan kehittämisen prioriteetit, joita ovat vaikuttava ja ennakoiva työkykyjohtamisen tiedolla johtaminen, tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisy ja liiketoimintojen osallistaminen yhä vahvemmin arjen työkykyjohtamistyöhön. Vuonna 2022 uudistettiin myös työkykyjohtamisen perusprosesseja kuten sähköiseksi kehitetty kestävä työkyvyn -malli (varhaisen välittämisen -malli), korvaavan ja kevennetyn työn malli, päihdeohjelma sekä prosessi häirinnän tai epäasiallisen kohtelun varalta.

Enersensessä panostetaan ennaltaehkäisevästi mielen hyvinvoinnin tukeen. Kokonaispalautumisen huomioon ottaminen ja siihen kannustaminen ovat keskeisiä hyvinvoinnin teemoja koko konsernissa.

Työhyvinvointi- ja työkykytavoitteiden seuranta

Enersensen Suomen toiminnoissa sairauspoissaoloprosentti (sairauspoissaoloihin käytettyjen työpäivien osuus) vuonna 2022 oli 3,5 (3,2) prosenttia ja terveysprosentti (työntekijöiden osuus, joilla ei ole vuoden aikana ollut lainkaan sairauspoissaoloja) 43 (59) prosenttia. Vuoden 2022 aikana nähtiin selkeä nousu koronaan liittyvissä poissaoloissa sekä kasvua myös yleisellä tasolla infektioihin liittyvissä poissaoloissa.

Osaaminen ja työssä kehittyminen

Henkilöstön osaamista kehitetään sekä strategian, liiketoimintatarpeiden että kunkin työntekijän työtehtävien edellyttämien tarpeiden mukaisesti. Henkilöstöllä on myös omalla aktiivisuudellaan mahdollisuus vaikuttaa osaamisensa kehittämiseen.

Työssä kehittymisen tavoitteista ja osaamisen kehittämisen tarpeista keskustellaan työntekijöiden kanssa käytävissä säännöllisissä kehitys- ja hyvinvointikeskusteluissa. Tavat, joilla nyt ja tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista kulloinkin kehitetään, sovitaan keskusteluissa yhdessä esimiehen ja työntekijän välillä.

Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen ovat ratkaisevan tärkeitä Enersensen operatiivisen toimintakyvyn, asiakkaille toimitettavien palveluiden laadun, sekä henkilöstön hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseksi. Siksi on tärkeää huolehtia henkilöstön työtehtäviin liittyvien osaamis- ja pätevyysvaatimusten täyttämistä sekä ylläpitämisestä. Liiketoiminnan tarpeiden näkökulmasta osaamisen kehittämisessä pääpaino on lakisääteisissä ja luvanvaraisissa koulutuksissa, sekä esihenkilötyön kehittämisessä. Koulutusten lisäksi työtehtävissä tarvittavaa osaamista on mahdollista kehittää myös muun muassa työssäoppimisen, verkko-oppimisen sekä tiedonjakamisen kautta. Osaamista syventämällä ja laajentamalla on mahdollista edistää myös sisäistä liikkuvuutta ja uramahdollisuuksia konsernin sisällä.

Konsernitason henkilöstön osaamisen systemaattinen johtaminen on tunnistettu kriittiseksi tekijäksi tulevaisuuden menestyksen kannalta, ja siihen panostetaan seuraavien vuosien aikana. Uusi, vuonna 2023 käyttöön otettava henkilöstöjärjestelmä tukee systemaattista osaamisen johtamista merkittävästi. Järjestelmä kattaa muun muassa koulutusten hallinnan, kehittämistavoitteiden asettamisen osana suorituksen johtamisen prosessia, sekä kyvykkyyksien johtamisen prosessin.

Riskit ja niiden hallinta

Enersensen henkilöstöön ja sosiaalisiin asioihin liittyviä riskejä arvioidaan osana Enersensen riskienhallintaprosessia. Pääasialliset riskit liittyvät Enersensen kykyyn rekrytoida, kouluttaa ja motivoida pätevää henkilöstöä ja pitää heitä palveluksessaan, mikä on edellytyksenä Enersensen kilpailukyvyille ja strategian toteuttamiselle. Lisäksi riskit liittyvät Enersensen kykyyn hallita ja estää työtapaturmia.

Riskien hallitsemiseksi panostetaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja lisäksi rekrytointi- ja johtamisprosesseja kehitetään jatkuvasti muun muassa työntekijätyytyväisyyskyselyjen tulosten perusteella. Yhtiöllä on käytössä 3-portainen HSE-riskienarviointimalli, jossa työhön liittyvät riskit pyritään arvioimaan toimipiste- ja työtehtäväkohtaisesti sekä ennen työn aloitusta koko konsernin laajuisesti. Työntekijöiden osallistaminen on olennainen osa muun muassa HSE-riskienarviointia ja vaarojen tunnistamista, sillä työntekijät tuntevat työnsä parhaiten.

TOIMITUSKETJU

Enersensellä toimittaja on kumppani, joka toimittaa tuotteita tai palveluja Enersenselle suoraan tai välillisesti, tai joka tarjoaa tuotteita tai palveluita Enersensen nimissä. Toimittajat ovat oleellinen osa Enersensen toimitusketjua ja vaikuttavat merkittävästi sen kokonaislaatuun.

Enersensen hankintaprosessin toimitusketjunhallinta

TOIMITTAJIEN LUOKITTELU	TOIMITTAJIEN HYVÄKSYMINEN	TOIMITTAJIEN ARVIOINTI	TOIMITTAJIEN KEHITTÄMINEN	TOIMITTAJATIEDON HALLINTA
Toimittajat luokitellaan business-kriittisyyden ja riskien perusteella A, B ja C luokkiin.	Hyväksynnän peruskriteerit: <ul style="list-style-type: none"> Enersense Supplier Code Of Conduct Lakisäätöiset vaatimukset 	Toimintojen vaatimustenmukaisuus ja laadun valvonta: <ul style="list-style-type: none"> HSEQ-Audit Vastuullisuusraportit HSE, itsearviointi 	Kriittisten toimittajien jatkuva kehittäminen <p>HSEQ-asiat</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön onnistuminen Poikkeamat Kehityskohteet 	Toimittajatietojen ylläpito järjestelmissä, sekä toimittajien hyväksyttävyyden todentaminen, esim. Tilajavastuureportit.

Enersense tekee yhteistyötä kaiken kokoisten kumppaniyriyten kanssa ja etsii jatkuvasti uusia, innovatiivisia, yhtiön vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti toimivia toimittajia avoimilta globaaleilta markkinoilta. Vuonna 2022 Enersensellä oli noin 3 700 aktiivista toimittajaa ja kokonaisostojen määrä kasvoi vuodessa n. 20 % ja niiden arvo oli noin 200 miljoonaa euroa.

Enersensen toimittajaverkoston hallinta, kilpailuttaminen ja jatkuva kehittäminen varmistavat kustannustehokkaan ja laadukkaan palvelutason, uusien tuotteiden ja teknologioiden hyödyntämisen sekä vastuullisten hankintaperiaatteiden noudattamisen. Enersense noudattaa reilua kilpailua kaikissa hankinnoissaan. Enersense myös kannustaa toimittajiaan kehittämään ja edistämään toimintaansa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään suuntaan.

Tehokas toimitusketju edellyttää hyvää riskien hallintaa. Enersensellä riskien arvioinnilla varmistetaan mm. toimittajan taustat ja omistussuhteet, lakisäätöiset vaatimukset, toimitusketjun laatu ja tehokkuus sekä terveen ja taloudellisen kilpailutilanteen säilyminen. Enersense asioi vain hyvämaineisten ja luotettavien yhteistyökumppaneiden kanssa. Alihankkijoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden taustat ja heidän liiketoimintansa selvitetään ennen yhteistyön aloittamista ja hankinnat toteutetaan hankintajärjestelmän avulla hankintaprosessia ja toimintaohjeita noudattaen. Vuonna 2022 rajua hintojen nousu ja toimitusaikojen piteneminen korostivat riskien hallinnan merkitystä hankinnoissa.

Enersense on sitoutunut noudattamaan kaikkia sovellettavia pakoteohjelmia. Vuonna 2022 hankinnat Venäjän hyökkäyssodan johdosta pakotelistalle joutuneiden toimittajien kanssa lopetettiin ja hankintakanavat korvattiin vaihtoehtoisilla toimittajilla, erityisesti teräsmateriaalien hankinnoissa.

Enersensessä tapahtuneen kasvun myötä hankinnassa on saatu paljon synergiahyötyjä toimintojen ja toimittajayhteistyön laajentamisesta koko konsernin käyttöön, mikä parhaimmillaan on tuottanut kustannussäästöä ja lisäarvoa liiketoiminnoille.

Alihankkijoiden HSE-standardin jalkautusta sekä HSEQ-auditointien tekemistä seurataan osana Enersensen vastuullisen toimitusketjun tavoitteita. Auditoinnin yhteydessä varmistetaan toimittajan sitoutuminen Enersensen toimittajien eettisten ohjeiden noudattamiseen sekä toiminnan prosessien, laadun ja tuotannollisten vaatimusten täyttyminen. Vuonna 2022 koronapandemia hankaloitti toimittajien luona suoritettavien auditointien tekemistä, ja auditointeja suoritettiin 13 kappaletta. Laatu- ja HSE-auditointeja suoritettiin osin etäyhteyksien välityksellä. HSE-standardointi ja uusiin auditointilomakkeisiin perustuva auditointiprosessi on otettu käyttöön vuoden 2022 aikana.

YRITYSTURVALLISUUS

Yritysturvallisuus tukee osaltaan Enersensen mission ja vision toteuttamista. Yritysturvallisuuden keskeisenä tavoitteena on suojata yritykselle tärkeitä arvoja kuten henkilöitä, tietoa, mainetta, omaisuutta tai ympäristöä niihin kohdistuvilta uhilta. Laadukkailla yritysturvallisuuden ja riskienhallinnan johtamisen malleilla ja käytännöllä saavutetaan laissa säädetty turvallisuuden minimitaso, ja kasvatetaan tietoisuutta yritysturvallisuuden standardeista, uhkista ja riskeistä.

Turvallisuusuhkia kartoitetaan yhteistyössä konserninlaajuisesti eri toimien ja liiketoimintojen kanssa. Yhteistyökumppaneiden ja erilaisten verkostojen kanssa käydään läpi säännöllisesti laajempia valtakunnallisia riskejä ja uhkia, joista nostetaan esille Enersenselle relevantit teemat. Kriittisen infrastruktuurin, kuten sähkö- ja televerkkojen parissa ja läheisyydessä toimiessa kiinnitetään huomiota mm. ulkoisen vaikuttamisen mahdollisuuteen sekä muihin ulkoisiin uhkiin. Enersense on arvioinut, ettei siihen yhtiönä kohdistu erityistä turvallisuusuhkaa.

Enersensellä varaudutaan kyberturvallisuuden uhkiin toimilla, joilla varmistetaan sekä hallinnollinen että tekninen tietoturvallisuus. Hallinnolliseen tietoturvaluuteen liittyvät esimerkiksi käyttö- ja pääsyoikeuksien rajoittaminen, turvallisuus selvitykset sekä turvallisuus- ja salassapitosopimukset. Enersense käyttää vain luotettavia ulkopuolisia palveluntuottajia. Teknistä tietoturvaluutea toteutetaan esim. sähköpostiin, puhelimiin ja mobiililaitteisiin liittyvillä palomuureilla, haittaohjelmien torjunnalla, tiedonsiirron suojaamisella, varmuuskopioinnilla ja yleisellä käyttöturvallisuudella.

Enersense varmistaa henkilöstönsä tietoisuuden mahdollisista yritysturvallisuutta uhkaavista teemoista aktiivisella viestinnällä. Yritysturvallisuudella on oma osio yhtiön intranetissä ja tärkeimmät teemaan liittyvät uutiset jaetaan myös intranetin uutissivustolla. Henkilöstön osaamista mm. kyberturvallisuuden osalta kehitetään koulutuksen, perehdytyksen ja yleisen tietoisuuden lisäämisen kautta. Vuonna 2022 tehtiin parannuksia mm. toimipisteiden kulunvalvontaan sekä kameravalvontaan, päivitettiin valmius- ja varautumissuunnitelmia sekä tiivistettiin verkostoitumista kaikilla yritysturvallisuuden sektoreilla.

EU:N KESTÄVÄN RAHOITUKSEN LUOKITUSJÄRJESTELMÄ (TAKSONOMIA)

Sääntelyperusta

EU:n vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteiden ja Euroopan vihreän siirtymän ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi EU haluaa suunnata investointeja kestäviin hankkeisiin ja toimintoihin. Yhtenäistääkseen määritelmää siitä, mikä on "kestävää", EU on laatinut luokitusjärjestelmän, jonka perusteella taloudellisia toimintoja voidaan pitää ympäristön kannalta kestävinä. Luokitusjärjestelmäasetus tuli voimaan heinäkuussa 2020.

Luokitusjärjestelmän mukaan taloudellista toimintaa on pidettävä ympäristön kannalta kestäväenä, jos kyseinen taloudellinen toiminta

- edistää merkittävästi yhtä tai useampaa luokitusjärjestelmässä asetettua kuutta ympäristötavoitetta:
 1. Ilmastonmuutoksen hillintä
 2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
 3. Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele
 4. Siirtyminen kiertotalouteen
 5. Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
 6. Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojele ja ennallistaminen
- ei aiheuta merkittävää haittaa toisille luokitusjärjestelmässä asetetuille ympäristötavoitteille
- toteutetaan ns. vähimmäistason suojatoimien mukaisesti
- täyttää komission vahvistamat tekniset arviointikriteerit.

Ensimmäinen delegoitu säädös kestävästä toimista ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä luokitusjärjestelmäasetuksen 8 artiklaa täydentävä delegoitu säädös julkaistiin joulukuussa 2021, ja niitä on sovellettu tammikuusta 2022 lähtien. Vuodelta 2021 muiden kuin rahoitusalan yhtiöiden, joihin sovelletaan muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa direktiiviä (NFRD), tuli raportoida näiden kahden ensimmäisen ympäristötavoitteen osalta vain luokitusjärjestelmäkelpoiset taloudelliset toimintansa sekä niiden keskeiset tulosindikaattorit (liikevaihto, pääomamenot (CAPEX), toimintamenot (OPEX)). Maaliskuussa 2022 komissio hyväksyi täydentävän ilmasto- ja kasvun koskevan delegoidun säädöksen tietyt ydin- ja kaasunenergiatoiminnot EU:n luokitusjärjestelmän kattamien taloudellisten toimintojen luetteloon. Säädöstä sovelletaan tammikuusta 2023 alkaen.

Toinen delegoitu säädös jäljellä olevista ympäristötavoitteista julkaistaan myöhemmin.

Vuodelta 2022 muiden kuin rahoitusalan yhtiöiden tulee raportoida luokitusjärjestelmäkelpoisiksi arvioimiensa taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmän mukaisuudesta sekä keskeiset tulosindikaattorit asetuksen (EU) 2020/852 edellyttämällä tavalla.

Enersensen liiketoiminta on vahvasti mukana energiamurroksen mahdollistamisessa ja yhtiö tukee EU:n vihreän siirtymän tavoitteiden toteutumista.

Arvio asetuksen (EU) 2020/852 noudattamisesta

Enersense on tunnistanut toiminnastaan delegoidun asetuksen (EU) 2020/852 10 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritellyt luokitusjärjestelmäkelpoiset ja luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot *ilmastonmuutoksen hillinnän* osalta. Vuoden 2021 arvioon verrattuna luokitusjärjestelmän piiriin ovat nousseet lisäksi vuoden 2022 aikana toteutettujen yritysostojen myötä maatuulivoiman hankekehitys- sekä sähköautojen pika- ja suurteholatausasemien valmistusliiketoiminnot, jotka liittyvät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritettyihin jaksoihin 4.3. ja 6.15. Marraskuussa 2022 toteutuneen liikkeen luovutuksen yhteydessä Enersenselle siirtyi lisäksi käyttö- ja kunnossapitopalveluita, jotka liittyvät asetuksen jaksoihin 4.11, 4.15, 4.25 ja 4.30. Lisäksi yhtiö toteutti helmikuussa 2022 oman pääoman ehtoisen sijoituksen vihreän vedyn tuottajayhtiöön, jonka toiminta liittyy asetuksen jaksoon 3.10. Kuvaus yhtiön vähimmäistason suojatoimista esitetään tämän raportin sivuilla 41–43.

Enersensen liiketoimintojen liikevaihdosta yhteensä 137 miljoonaa euroa, eli 51 prosenttia, on luokitusjärjestelmäkelpoista ja 136 miljoonaa euroa, eli 51 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta, on arvioitu luokitusjärjestelmän mukaiseksi. Luokitusjärjestelmäkelpoisesta liikevaihdosta 1 miljoona euroa, eli 0 prosenttia, ei täytä luokitusjärjestelmän teknisiä kriteereitä. Konsernin liikevaihdosta 131 miljoonaa euroa eli 49 prosenttia ei ole luokitusjärjestelmäkelpoista. Konsernin kokonaisliikevaihto vuonna 2022 oli 268,0 miljoonaa euroa.

Enersensen pääomamenoista yhteensä 30 miljoonaa euroa, eli 91 prosenttia konsernin bruttoinvestoinneista, on luokitusjärjestelmäkelpoista ja 20 miljoonaa euroa, eli 60 prosenttia konsernin bruttoinvestoinneista, on arvioitu luokitusjärjestelmän mukaiseksi. Luokitusjärjestelmäkelpoisista

pääomamenoista 10 miljoonaa euroa, eli 31 prosenttia, ei täytä luokitusjärjestelmän teknisiä kriteereitä. Konsernin bruttoinvestoinneista 3 miljoonaa euroa, eli 9 prosenttia, ei ole luokitusjärjestelmäkelpoista. Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2022 olivat yhteensä 33,1 miljoonaa euroa.

Enersensen toimintamenoista yhteensä 2 miljoonaa euroa, eli 1 prosenttia konsernin kokonaistoimintamenoista, on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoiseksi sekä luokitusjärjestelmän mukaiseksi. Konsernin kokonaistoimintamenoista 99 prosenttia, eli 254 miljoonaa euroa, ei ole luokitusjärjestelmäkelpoista. Konsernin kokonaistoimintamenot vuonna 2022 olivat yhteensä 255,8 miljoonaa euroa.

Enersensen liiketoimintojen edustajat ovat arvioineet (EU) 2020/852 3 artiklassa vahvistettujen kriteerien toteutumista seuraavasti:

4.3. Sähköntuotanto tuulivoimalla

Yhtiön tuulivoiman hankekehitykseen, rakentamiseen sekä laitoksen käyttöönoton jälkeiseen kunnossapitoon liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoiksi. Enersense osallistuu tuulivoimahankkeisiin alkaen niiden esiselvitys-, lupa-, maankäyttö- ja YVA-vaiheista tuulivoimaloiden rakennusinfrastruktuuriin ja perustusten rakentamiseen sekä laitosten käyttöönoton jälkeisiin kunnossapito-, ylläpito- ja valvontatoimiin.

Enersense on arvioinut, että kyseiset toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense ei omalla toiminnallaan tuota sähköä tuulivoimalla, mutta tuulivoimahankkeet eivät etene, eikä niiden käyttöönoton jälkeinen tuotanto ole mahdollista ilman palveluita, joita Enersense niille toimittaa. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen tuulivoiman hankekehitykseen, rakentamiseen sekä käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät toiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.5. Sähköntuotanto vesivoimalla

Yhtiön vesivoiman käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoiksi. Enersense ei omalla toiminnallaan tuota sähköä vesivoimalla, mutta sen liiketoimintaportfoliossa on delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit täyttäviä jokivoimalaitoksia. Enersense tuottaa näille laitoksille paikalliskäyttöpalveluita, joilla varmistetaan laitosten käynnissäpito. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen vesivoiman käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät toiminnot liiketoimintaportfolioon kuuluvien jokivoimalaitosten osalta luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.9. Sähkön siirto ja jakelu

Yhtiön voimajohtojen (High Voltage Line, HVL) suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito, sähköasemien suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito, jakeluverkkojen (Medium and Low Voltage Line, MLV) suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito sekä sähkömittareiden asennustoiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoiksi. Enersense on arvioinut, että kaikki sen luokitusjärjestelmäkelpoiksi arvioidut sähkön siirtoon ja jakeluun liittyvät toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen sähkön siirtoon ja jakeluun liittyvät toiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.10. Sähkön varastointi

Yhtiön sähkövarastojen kunnossapitotoiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoiksi. Enersense toimii isojen megawatti-luokan sähkövarastojen laitetoimittajien partnerina sähkövarastojen ennakkoivassa ja korjaavassa kunnossapidossa. Yhtiön toiminnalla varmistetaan sähkövarastojen käynnissäpito. Yhtiö on arvioinut, että kyseiset toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen sähkövarastojen kunnossapitotoiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.11. Lämpöenergian varastointi

Yhtiön jäähdytys- ja lämpöpumppulaitosten paikalliskäyttöön liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Enersense toteuttaa suurten megawattiluokan sähkövarastojen ennakkoivaa ja korjaavaa kunnossapitoa. Yhtiön toiminnalla varmistetaan sähkövarastojen käynnissäpito. Yhtiö on arvioinut, että kyseiset toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen jäähdytys- ja lämpöpumppulaitosten paikalliskäyttöön liittyvät toiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.15. Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu

Yhtiön kaukolämpö- ja jäähdytysverkon käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Enersensen käyttö- ja kunnossapitotoiminnot kattavat yli 1 400 km kaukolämpöverkkoa ja yli 90 km kaukojäähdytysverkkoa sekä noin 60 km energiatunneleissa kulkevia kaukolämmitys- ja jäähdytysjohtoja. Yhtiö on arvioinut, että kyseiset toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen kaukolämpö- ja jäähdytysverkon käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät toiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.25. Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto hukkalämmöllä

Yhtiön jäähdytys- ja lämpöpumppulaitosten paikalliskäyttöön liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Enersense vastaa paikalliskäytöstä kahdessa lämpöpumppulaitoksessa. Toinen laitos tuottaa lämpöä ja jäähdytystä puhdistetusta jätevedestä ja kaukojäähdytyksen paluuedestä sekä sähköstä. Toinen laitos tuottaa lämpöä ja sähköä kaukojäähdytyksen ja kaukolämmön paluuedestä sekä sähköstä. Yhtiö on arvioinut, että kyseiset toiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen jäähdytys- ja lämpöpumppulaitosten paikalliskäyttöön liittyvät toiminnot luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

4.30. Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön tehokas yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista

Yhtiön sähkö- ja kaukolämpöenergiaa pääasiallisesti maakaasusta tuottavien kombivoimalaitosten paikalliskäyttöön liittyvät toiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Lisäksi laitoksissa on maakaasulla tai kevyellä polttoöljyllä toimivat apukattilat, joita käytetään lähinnä kaasuturbiinien ylösajojen yhteydessä sekä huoltoseisokkien aikana. Vuonna 2022 kyseisillä laitoksilla käytettiin geopoliittisesta tilanteesta johtuen kevyttä polttoöljyä, joten yhtiö on arvioinut, että kyseiset toiminnot eivät täyttäneet raportointivuonna delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritettyjä teknisiä kriteereitä.

6.15. Vähähiilisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen mahdollistava infrastruktuuri

Yhtiön sähköautojen latausratkaisut sekä sähköautojen pika- ja suurteholatausasemien valmistusliiketoiminnot on arvioitu luokitusjärjestelmäkelpoisiksi. Enersense tuottaa latausratkaisut kokonaisvaltaisena palveluna kiinteistökartoituksesta latausjärjestelmän asennuksesta käyttöönottoon. asti. Palvelu on laiteriippumaton ja kattaa useamman valmistajan tuotteet mukaan lukien yhtiön itse valmistamat laitteet. Yhtiö on arvioinut, että sen latausratkaisut sekä sähköautojen pika- ja suurteholatausasemien valmistusliiketoiminnot täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määritetyt tekniset sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Enersense on arvioinut, että se täyttää myös yhtiön toiminnalle asetetut vähimmäistason suojatoimet, joten yhtiö on arvioinut sen tuottamat sähköautojen latausratkaisut luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

Yhtiö on arvioinut, että sillä *ei ole* asetuksen (EU) 2020/852 11 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 määriteltyjä *ilmastonmuutokseen sopeutumiseen* liittyviä luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja.

Laatimisperiaatteet

Enersense on määrittänyt asetuksessa (EU) 2021/2178 esitetyt keskeiset tulosindikaattorit (liikevaihto, pääomamenot (CAPEX) ja toimintamenot (OPEX)) asetuksen liitteen I kohdan 1. mukaisesti. Keskeiset tulosindikaattorit on laskettu käyttäen Enersensen IFRS-konsernitilinpäätöksen tietoja.

Liikevaihto

Kokonaisliikevaihto (nimittäjä) vastaa Enersensen konsernitilinpäätöksen liikevaihtoa. Luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen absoluuttinen liikevaihto (osoittaja) sisältävät vain sellaisen liikevaihdon, joka kertyy luokitusjärjestelmän piirissä olevista toiminnoista (luokitusjärjestelmäkelpoinen liikevaihto) tai täyttää luokitusjärjestelmän mukaiselle toiminnolle asetetut kriteerit (luokitusjärjestelmän mukainen liikevaihto).

Kyseiset liikevaihdot on laskettu Enersensen projektiseurannan kautta, jossa projektit ovat selkeästi yksilöityjä, eikä samaa liikevaihtoa ole käytetty kuin kerran. Liikevaihto-osuudet on laskettu jakamalla luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen liikevaihto Enersense konsernin raportoidulla kokonaisliikevaihdolla.

Toimintakertomuksen osiossa "Liiketoimintastrategia ja pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet" viitataan Enersensen liikevaihtoon, joka kertyy vähäpäästöisistä ja päästöttömistä energiahankkeista. Tämä eroaa luokitusjärjestelmän perusteella laskettavasta liikevaihdosta. Lisätietoja tunnusluvun laskentaperiaatteista sivulla 23.

Pääomamenot (CAPEX)

Kokonaispääomamenot (nimittäjä) vastaavat Enersensen konsernitilinpäätöksessä esitettyjä bruttoinvestointeja, joihin sisältyvät investoinnit käyttöomaisuuteen, strategiaa tukevat sijoitukset sekä yritysostot.

Enersensen liiketoimintamalli vaatii vain hyvin vähän käyttöomaisuusinvestointeja. Yritysostoilla tuetaan päästöttömään energiaan perustuvan kasvustrategian toteutumista. Yhtiö on arvioinut, että sen tuulivoiman hankekehitykseen ja sähköautojen latauslaitteisiin liittyvät yritysostot sekä vedyn tuotantoon tehty oman pääoman ehtoinen sijoitus kytkeytyvät vastaaviin luokitusjärjestelmäkelpoiisiin ja luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin omaisuuseriin, ja muodostavat luokitusjärjestelmäkelpoisten ja luokitusjärjestelmän mukaisten pääomamenojen osoittajan. Lisätietoja yritysjärjestelyistä toimintakertomuksen osiossa Investoinnit ja yritysjärjestelyt sekä tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Muilta osin luokitusjärjestelmäkelpoiset ja luokitusjärjestelmän mukaiset pääomamenot (osoittaja) ovat yhtiön näkemyksen mukaan nolla (0).

Toimintamenot (OPEX)

Kokonaistoimintamenot (nimittäjä) kattavat suorat pääomittamattomat kustannukset, jotka liittyvät tutkimukseen ja kehittämiseen, rakennusten perusparantamiseen, lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin, kunnossapitoon ja korjauksiin, sekä kaikki muut suorat menot, jotka liittyvät yrityksen suorittamaan tai kolmannelle osapuolelle ulkoistettuun aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden huoltoon ja jotka ovat tarpeen näiden omaisuushyödykkeiden jatkuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Yhtiön näkemyksen mukaan vain sen maatuulivoiman hankekehitykseen sekä sähköautojen pika- ja suurteholatausasemien valmistukseen liittyvistä toiminnoista kertyy sille luokitusjärjestelmäkelpoisia ja luokitusjärjestelmän mukaisia toimintamenoja. Muilta osin yhtiö on arvioinut, että sille ei kerry luokitusjärjestelmäkelpoisia tai luokitusjärjestelmän mukaisia toimintamenoja.

Vähimmäistason suojatoimet

Enersense ottaa toiminnassaan huomioon YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavat periaatteet, ILO:n perussopimuksen työelämän perusoikeuksista sekä OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ja on niiden pohjalta luonut eräitä vähimmäistason suojatoimia yllä olevien vaatimusten turvaamiseksi. Yhtiön arvion mukaan se näillä toimillaan täyttää delegoidun asetuksen (EU) 2020/852 18 artiklassa määritellyt vähimmäistason suojatoimet.

Seuraavassa kuvataan vähimmäistason suojatoimien kunkin osa-alueen (ihmisoikeudet, korruptio ja lahjonta, oikeudenmukainen kilpailu, verotus) osalta näitä vähimmäissuojatoimia.

Ihmisoikeudet

Yhtiö on asettanut erilaisia due diligence- ja muita prosesseja ihmisoikeuksien kunnioittamisen varmistamiseksi muun muassa seuraavasti:

- Yhtiö on luonut hallituksen hyväksymän vastuullisen toimintatavan ohjeistuksen (Code of Conduct), jossa määritetään ne yhteiset periaatteet, joita Enersensen työntekijöiden ja johdon tulee noudattaa jokapäiväisessä toiminnassaan. Tämä ohjeistus on julkisesti saatavilla yhtiön verkkosivuilla.
- Yhtiö on määrittänyt vastuullisen toimintatavan ohjeistuksen koulutuksen pakolliseksi koulutukseksi kaikille yhtiön työntekijöille
- Enersense edellyttää, että sen kaikki toimittajat noudattavat hyvää liiketapaa ja sitoutuvat noudattamaan Enersensen kulloinkin voimassa olevaa toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjetta (Supplier Code of Conduct). Toimittajan on myös varmistettava, että sen omat toimittajat ja alihankkijat noudattavat Enersensen toimittajien ohjetta, tai toimittajan omia vastaavia toimintatavan ohjeita toimittaessa tuotteita tai palveluita Enersenselle. Enersense valvoo ohjeen noudattamista ja auditoi toimittajiaan säännöllisesti. Tämä ohjeistus on julkisesti saatavilla yhtiön verkkosivuilla.

Yhtiöllä ei ole ollut yhteydenottoja, eikä yhtiö ole ollut tutkinnan kohteena esimerkiksi OECD:n kansallisen yhteyselimen, The Business and Human Rights Resource Centre:n tai vastaavien kansallisten tahojen kanssa. Yhtiöllä ei ole myöskään muuta tietoa, eikä aihetta epäillä, että yhtiön toiminta olisi johtanut ihmisoikeusrikkomuksiin.

Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet

Yhtiö on kehittänyt ja jalkauttanut sisäisiä kontroleja, ethics ja compliance -ohjelmia ja muita toimenpiteitä lahjonnan ja korruption ehkäisyyn ja havaitsemiseen. Yhtiö varmistaa lahjonnan ja korruption vastaisten periaatteiden toteutumisen muun muassa seuraavasti:

- Yhtiöllä on erilliset hallituksen hyväksymät lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet.
- Yhtiö viestii lahjonnan ja korruption vastaisia periaatteita yhdessä muiden yhtiön politiikkojen kanssa ja ne ovat saatavilla yhtiön intranet-sivuilla keskitetysti muiden politiikkojen kanssa.
- Yhtiöllä on myös lahjonnan ja korruption vastaisia periaatteita koskeva koulutus, jota yhtiön lakiosasto kouluttaa vuosittain yhdessä liiketoimintojen kanssa sovitulle kohderyhmälle.

Yritystä itsessään tai ketään yrityksen johtoon kuuluvaa (mukaan lukien tytäryhtiöiden ylin johto) ei ole tuomittu korruptiosta tai lahjonnasta.

Verotus

Yhtiö käsittelee verotukseen liittyvää hallintoa ja sääntöjen noudattamista tärkeinä osina valvontaa. Yhtiöllä on omat sisäiset ohjeistukset verotusriskien hallintaan. Yhtiö varmistaa verotukseen liittyvän hallinnon ja sääntöjen noudattamista muun muassa seuraavasti:

- Yhtiöllä on olemassa OECD:n mukainen sisäisen kaupan ohjeistus, joilla edesautetaan, että yhtiö noudattaa verolakeja sekä maan sisäisissä että maiden välisissä konserniyhtiöiden välisissä transaktioissa
- Yhtiö on arvonlisäverovelvollinen ja kuuluu verottajan ennakkoperintärekisteriin
- Yhtiö käy ennakoivasti verottajan kanssa keskustelua tulokinnon varaisista verotuksellisista asioita

Lisätietoja Enersensen verojalanjäljestä sivulla 31.

Yritystä ei ole tuomittu veronkierrosta.

Oikeudenmukainen kilpailu

Yhtiö edistää työntekijöiden tietoisuuden lisäämistä kilpailulainsäädännön noudattamisen tärkeydestä ja kouluttaa yhtiön johtoa ja muita avainryhmiä tähän liittyen. Yhtiö edistää tietoisuutta kilpailulainsäädännön noudattamisen tärkeydestä muun muassa seuraavasti:

- Yhtiö on luonut erillisen hallituksen hyväksymän kilpailuoikeuspolitiikan.
- Oikeudenmukaisen kilpailun ja kilpailulainsäädännön noudattamisen tärkeys on aiheena nostettu esiin sekä yhtiön vastuullisen toimintatavan ohjeissa, että Enersensen toimittajien vastuullisen toimintatavan ohjeissa. Yhtiö pyrkii kaikin tavoin lisäämään työntekijöiden tietoisuutta aiheesta.

Yhtiö viestii kilpailuoikeuspolitiikkaa yhdessä muiden yhtiön politiikkojen kanssa ja se on saatavilla yhtiön intranet sivuilla keskitetysti muiden politiikkojen kanssa. Yhtiöllä on myös kilpailuoikeuskoulutus, jota yhtiön lakiosasto kouluttaa vuosittain yhdessä liiketoimintojen kanssa sovitulle kohderyhmälle.

Yritystä itsessään tai ketään yrityksen johtoon kuuluvaa (mukaan lukien tytäryhtiöiden ylin johto) ei ole tuomittu kilpailulainsäädännön rikkomisesta.

Tulosindikaattorit

	Koodit	Merkittävän edistämisen kriteerit								Ei merkittävää haittaa -kriteerit									
		Absoluuttinen liikevaihto	Osuus liikevaihdosta	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, v 2022	Mahdollistavat toiminnot	Siirtymätoiminnot
		Me	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
Liikevaihto																			
Taloudelliset toiminnot		Me	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	16	6	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	6		
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	2	1	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	1		
Sähkön siirto ja jakelu	4.9	116	43	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	43	M	
Sähkön varastointi	4.10	0	0	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	0	M	
Lämpöenergian varastointi	4.11	0	0	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	0	M	
Kaukolämmön ja -jäähdytyksen jakelu	4.15	1	0	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	0		
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto hukkalämmöllä	4.25	0	0	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	0		
Vähähiilisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen mahdollistava infrastruktuuri	6.15	2	1	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	1	M	
A.1 Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto		136	51	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	51		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	0	0																
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön tehokas yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista	4.30	1	0																
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista, saatu liikevaihto		1	0																
Yhteensä A.1 + A.2		137	51																
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
Liikevaihto B.		131	49																
YHTEENSÄ A + B		268	100																

Pääomamenot	Koodit	Pääomamenot yhteensä	Osuus pääomamenoista	Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit									
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista, v. 2022	Mahdollistavat toiminnot	Siirtymätoiminnot
Taloudelliset toiminnot		Me	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	19	56	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	56		
Vähähilisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen mahdollistava infrastruktuuri	6.15	1	4	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	4	M	
A.1 pääomamenot yhteensä		20	60	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	60		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Vedyn valmistus	3.10	10	31																
A.2 pääomamenot yhteensä		10	31																
Yhteensä A.1 + A.2		30	91																
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
Pääomamenot B.		3	9																
YHTEENSÄ A + B		33	100																

Toimintamenot	Koodit	Toimintamenot yhteensä	Osuus toimintamenoista	Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit									
				Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus toimintamenoista, v 2022	Mahdollistavat toiminnot	Siirtymätoiminnot
Taloudelliset toiminnot		Me	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	2	1	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	1		
Vähähiilisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen mahdollistava infrastruktuuri	6.15	0	0	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	0	M	
A.1 toimintamenot yhteensä		2	1	100	0	—	—	—	—	—	K	K	K	K	K	K	1		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
A.2 toimintamenot yhteensä		0	0																
Yhteensä A.1 + A.2		2	1																
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																			
Toimintamenot B.		254	99																
YHTEENSÄ A + B		256	100																

Markkinanäkymät

SMART INDUSTRY

Smart Industry -segmentin markkinan odotetaan kehittyvän vuonna 2023 suotuisasti, ja tarjouskannan kasvu ennakoi kysynnän jatkuvan edelleen hyvänä. Uutta asiakaskuntaa haetaan päästöttömien ja vähäpäästöisten hankkeiden toteutusprojekteista sekä käyttö- ja kunnossapitokohteista. Palvelusopimusten taso on noussut merkittävästi, mikä luo hyvän pohjan tulevalle liiketoiminnalle. EU:n uusiutuvan energian strategia tukee merituulivoimamarkkinan kehitystä.

POWER

Power-segmentin liiketoimintaympäristön odotetaan kehittyvän suotuisasti ja palveluiden kysynnän pysyvän hyvällä tasolla vuonna 2023. Suomen kokonaismarkkinoiden kasvu jatkuu, ja tällä hetkellä markkinan koko on arviolta yli 500 miljoonaa euroa.

CONNECTIVITY

Connectivity-segmentin markkinan kasvua ohjaa tarve nopeammille yhteyksille kiinteissä valokuituverkoissa sekä mobiiliverkoissa. Kokonaismarkkina Suomessa on arviolta noin 280 miljoonaa euroa ja markkina on vahvassa kasvussa valokuituverkkojen rakentamisen myötä.

INTERNATIONAL OPERATIONS

International Operations -segmentin liiketoimintaympäristön ja liiketoiminnan odotetaan paranevan maltillisesti vuonna 2023.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Enersense altistuu toiminnassaan erilaisille strategisille, operatiivisille ja taloudellisille riskeille sekä ulkopuolisille uhkille. Enersense pyrkii suojautumaan yllä mainittuja riskejä vastaan mm. säännöllisellä riskinarvioinnilla ja erityisesti strategian käsittelyn yhteydessä sekä päätettäessä konsernin kannalta merkittävistä liiketoimintahankkeista tai investoinneista.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu ja ylläpitää edelleen geopolittisia jännitteitä ja epävarmuutta maailmantalouden kehittymisestä. Sodan vaikutuksesta merkittävästi kohonneiden sähkön, polttoaineiden ja tiettyjen raaka-aineiden hinnoissa on ollut havaittavissa tasaantumista, mutta inflaatio on Enersenselle relevanteilla markkinoilla edelleen selvästi koholla. Tämä näkyy erityisesti Baltian maissa, jossa voimakas palkkainflaatio nostaa kustannuksia. Geopoliittinen epävarmuus voi heijastua myös työvoiman saatavuuteen erityisesti Baltian ja muun itäisen Euroopan alueelta. Sodan seurauksena syntyneistä energian saatavuusongelmista mahdollisesti seuraavilla energiakatkoilla voi lisäksi olla haitallinen vaikutus Enersensen liiketoimintaan.

Lisääntynyt epävarmuus talouskehityksestä sekä korkean inflaation myötä nousseet korot ovat vaikuttaneet asiakkaiden investointiympäristöön negatiivisesti. Tämä voi johtaa Enersensen sekä sen asiakkaiden taloudellisen aseman heikentymiseen esimerkiksi rahoituksen saatavuuden kautta, ja edelleen Enersensen palveluiden kysynnän heikentymiseen, myynnin odotettua hitaampaan kehitykseen sekä yhtiön palveluiden hintojen laskuun.

Koronatapausten liiketoimintavaikutukset olivat vuonna 2022 vähäiset. On kuitenkin mahdollista, että koronapandemia edelleen pitkittyy, koronapandemiasta tulee uusia aaltoja ja rajoituksia jälleen tiukennetaan.

Strategiset riskit

Yhtiö toteuttaa kasvustrategiaansa kehittämällä strategista osaamistaan, palveluja ja/tai asiakkuuksia. Vaikka strategia on kilpailukykyinen, on mahdollista, että se ei toteudu suunnitelman mukaisesti. Enersense ei ehkä pysty toteuttamaan strategiaansa nopeasti muuttuvassa liiketoimintaympäristössä osana energiamurrosta, ja investointien tuotto voi jäädä kustannuksia pienemmäksi. Yhtiö voi myös menettää mahdollisuuksia, epäonnistua muutoksen hallinnassa tai riittävän nopeassa uudelleenoulutuksessa, eikä se välttämättä pysty vastaamaan riittävän ketterästi markkinoille tulevien uusien toimijoiden toimiin. Enersense voi epäonnistua keskeisten strategisten kehityshankkeidensa toteuttamisessa riittämättömien resurssien tai puutteellisen johtamisen, tiedonhallinnan, seurannan ja suunnittelun vuoksi. Enersensen strategian linjaus voi osoittautua vääräksi vallitseviin trendeihin tai markkinoiden nopeisiin muutoksiin nähden tai tavoitteiden suhteen liian vaatimattomaksi verrattuna energiamurroksen edellyttämiin palveluihin.

Yhtiö pyrkii nopeuttamaan strategisen osaamisen, palvelujen ja/tai asiakkuuksien kehittämistä yritysostojen avulla. Tässä on riskinä, että yhtiö ei välttämättä tunnista sopivia kohdeyrityksiä, jotka ovat ostettavissa suotuisin ehdoin. Enersenselle voi myös aiheutua merkittäviä hankinta-, uudelleenjärjestely- ja muita kuluja yritysostojen yhteydessä. Yritysjärjestelyissä on myös uusien liiketoimintojen integrointiin liittyviä riskejä, eikä ole varmuutta siitä, että arvioidut synergiaedut voidaan saavuttaa täysimääräisesti tai suunnitellun aikataulun mukaisesti suhteessa jo toteutuneisiin tai tuleviin yritysostoihin.

Lisäksi Enersensen kyky saattaa päätökseen yritysjärjestelyjä suunnitelmien mukaisesti ja saavuttaa niihin liittyviä synergiaetuja ja muita hyötyjä voi riippua yrityskaupalle asetetuista ehdoista, kuten viranomaisten ja etenkin kilpailuviranomaisten hyväksynnästä.

Yhtiön suorittaessa yritysostoja tai toimintojen laajentuessa uusiin maihin, on mahdollista, että kohdeyhtiöiden tai Enersensen ulkomaisten tytäryhtiöiden ja/tai sivuliikkeiden liikevaihto- ja tuotto-odotukset eivät toteutuisi Enersensen odotusten mukaisesti. Lisäksi asiakkuuksissa, paikallisissa työvoimamarkkinoissa, poliittisissa olosuhteissa ja lainsäädännössä tapahtuvilla muutoksilla tai toimipisteissä tehtävillä muutoksilla voi olla haitallinen vaikutus Enersensen liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Operatiiviset riskit

Enersensen asiakkaat ovat tyypillisesti rakennus- tai teollisuusprojektien omistajia, rakennuttajia, pääurakoitsijoita tai toimittajia, joiden kanssa Enersense yleensä toteuttaa hankkeen, palvelun tai puitesopimuksen. Yhtiö solmii usein hankekohtaisia projektisopimuksia, joiden kilpailutuksissa menestyminen on epävarmaa. Tämä vaikeuttaa luotettavien arvioiden luomista yhtiön liiketoiminnan tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta tilauskantaa pidemmän aikavälin osalta. Vastaavasti puitesopimukset eivät takaa yhtiön menestystä puitesopimukseen kuuluvien yksittäisten toimitusten tarjouskilpailuissa. Myös kilpailun lisääntymisellä voi olla haitallinen vaikutus Enersensen tilauskannan kertymiseen ja siten liikevaihtoon sekä kannattavuuteen. Myös viranomaissääntelyn ja -rajoitteiden muutoksilla ja niihin liittyvällä epävarmuudella voi olla olennainen vaikutus erityisesti energialiiketoiminnan asiakaskentässä.

Vaikka Enersensen liiketoiminta-alueet tuottavat jatkuvasti liikevaihtoa muun muassa huolto- ja kunnossapitopalveluista, merkittävä osa Enersensen liikevaihdosta liittyy suoraan tai välillisesti merkittäviin pitkäaikaisiin rakennushankkeisiin tai muihin investointeihin. Enersensen liiketoiminnoille ovat tyypillisiä suuret kiinteähintaiset projektit, joiden kannattavuus edellyttää, että Enersense on onnistunut arvioimaan projektin sopimusriskit ja tuotantokustannukset riittävän tarkasti sekä onnistuu projektinhallinnassa, teknisessä toteutuksessa ja aikataulunhallinnassa. Yleinen taloudellinen epävarmuus voi heikentää asiakkaiden investointihalukkuutta ja vaikuttaa Enersensen tilauskannassa jo oleviin projekteihin, joiden osalta voi aiheutua viiveitä tai keskeytyksiä. Venäjän hyökkäyssodan myötä muuttuneet tavaravirrat voivat vaikeuttaa Enersensen projekti- ja palvelutuotantoaan varten

tarvitsemien materiaalien hankintaa, ja yhtiö voi joutua neuvottelemaan sopimuksia uudelleen ja suostua hinnankorotuksiin nykyisissä ja/tai uusissa toimitussopimuksissa, jotta toimitukset voidaan varmistaa kilpailtaessa materiaalien muiden ostajien kanssa.

Enersensellä on muutamia suuria avainasiakkaita, joiden ostokäyttäytymisellä on huomattava merkitys liiketoiminnan tulokseen. Mikäli jokin suurimmista asiakkaista siirtäisi ostonsa Enersenseltä sen kilpailijoille tai muuttaisi voimakkaasti toimintamalliaan, tai jos yhtiölle merkittävä projekti päättyisi, keskeytyisi tai supistuisi ennakoimattomasti, olisivat yhtiön mahdollisuudet löytää korvaava asiakasvolyyymi lyhyellä ajanjaksolla rajoitetut.

Ellei Enersense kykene rekrytoimaan, kouluttamaan ja motivoimaan pätevää henkilöstöä ja pitämään sitä palveluksessaan, se ei välttämättä pysty kilpailemaan tehokkaasti, eikä toteuttamaan täysimääräisesti strategiaansa.

Takaukset

Enersensen asiakkaat tarvitsevat yleensä takaukset esimerkiksi työlle, toimituksille ja takuuajoille. Tällaisten takauksien myöntäminen asiakkaalle on usein edellytys sille, että Enersense voi tehdä tarjouksen uudesta projektista. Takausjärjestelyt eivät kuitenkaan velvoita niiden myöntäjää, vaan myöntäjä päättää jokaisesta takauksesta erikseen. Esimerkiksi Enersensen mahdolliset aiemmat laiminlyönnit ja etenkin Enersensen maksukyvyyn tai taloudellisen aseman heikentyminen voivat johtaa siihen, että Enersenselle ei myönnetä takuita, joita se tarvitsee uusien projektien toteuttamiseen. Tästä voi olla seurauksena Enersensen kyvyttömyys osallistua uusiin projekteihin.

Rahoitus

Enersense-konsernin rahoitussopimuksessa on kovenanttiehtoja, jotka koskevat konsernin omavaraisuusastetta, korollisen nettovelan suhdetta käyttökatteeseen ja vähimmäislikviditeettiä. Kovenanttiehtojen rikkominen voi antaa rahoittajalle oikeuden vaatia lainojen nopeutettua tai välitöntä takaisinmaksua ja samanaikaisesti peruuttaa kaikki rahoittajaa sitovat mutta nostamattomat määrät sekä kaikki takausjärjestelyjen mukaiset määrät.

Yhteistyökumppanit

Enersense tekee yhteistyötä alihankkijoiden ja muiden kumppaneiden kanssa projektiansa ja palvelujensa eri vaiheissa. Ulkoistaminen tai alihankinta sisältävät tyypillisesti materiaalitöitä ja aliorakointia (esim. yhdyskuntatekniikka) sekä sellaisia resursseja ja laitteita, joita Enersense ei tarjoa tai pysty tarjoamaan. Enersense voi epäonnistua alihankkijoiden arvioinnissa ja valinnassa. Alihankkijat eivät välttämättä pysty tekemään toimituksia ajoissa tai Enersensen odottaman tason, kustannusrakenteen tai laadun mukaisesti, tai niiden toiminta voi olla muuten puutteellista tai lainsäädännön tai määräysten vastaista. Enersensen alihankkijat saattavat myös lakata toimittamasta palveluja Enersenselle kyvyttömyyden tai haluttomuuden vuoksi, tai ne voivat nostaa hintoja merkittävästi. Enersensen vaikuttavat häiriöt – kuten sopimusten viivästykset tai irtisanomiset tai alihankkijoiden kyvyttömyys toimittaa palveluja määrättyssä ajassa tai hyväksyttävien kustannuksien – voivat myös johtaa riitoihin asiakkaiden korvausvaatimuksista Enersensen mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen osalta.

Vahinkoriskit

Enersensen vahinko- ja jatkuvuusriskit liittyvät pääsääntöisesti henkilöihin, omaisuuteen sekä IT-järjestelmiin. Vaikka yhtiö on suojannut toimintaansa ja omaisuuttaan normaalein vakuutuksin, voi vahinkoriskien toteutuminen johtaa henkilö- ja omaisuusvahinkoihin tai liiketoiminnan keskeytymiseen. Lisäksi IT-järjestelmien luotettavuus ja toimintakyky ovat olennaisia Enersensen toimintojen jatkuvuudelle. Pitkittynyt keskeytys merkittävimmissä järjestelmissä voisi rajoittaa Enersensen mahdollisuutta toimia kannattavasti ja tehokkaasti. Myös kyberuhkat voivat aiheuttaa riskin Enersensen tietovaraille.

Riita-asiat

Konserniyhtiöllä on kesken olevia oikeudellisia riita-asioita ja erimielisyyksiä, joista osa on vireillä yleisissä tai hallinnollisissa tuomioistuimissa Suomessa tai ulkomailla. Riita-asiat liittyvät tyypillisesti Enersensen kohdistettuihin vaatimuksiin koskien väitettyjä virheellisiä suorituksia, viivästyksiä tai asiakkaille aiheutuneita vahinkoja erityisesti projektitoiminnassa tai vastaavasti Enersensen toimittajiinsa tai asiakkaisiinsa kohdistamiin vaatimuksiin. Vaateiden, erimielisyyksien ja oikeusprosessien lopputulemaa on vaikea arvioida. Näillä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta lyhyellä aikavälillä yhtiön toimintaan. Yhtiö on arvioinut riita-asioiden mahdollisia vaikutuksia ja tehnyt näihin arvioihin perustuvat varaukset.

Yhtiön rahoitukseen liittyvistä riskeistä esitetään tarkempi selvitys tilinpäätöksen liitetiedossa 20 Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enersensen vuoden 2023 liikevaihdon odotetaan olevan 280–310 miljoonaa euroa ja oikaistun käyttökateen 12–18 miljoonaa euroa.

Enersensen liiketoimintaympäristön arvioidaan kehittyvän suotuisasti ja liikevaihdon odotetaan kasvavan. Olemme onnistuneet kiihdyttämään tuulivoiman hankekehitystämme ja oletamme, että sama kehitys jatkuu. Kannattavuuteen vaikuttavat mm. uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto sekä edelleen jatkuvat panostukset merituulivoimaliiketoiminnan kehittämiseen ja maatuulivoiman hankekehityksen kiihdyttäminen. Yhtiö haki vuoden 2022 lopussa 26 miljoonan euron vaihtovelkakirjarahoitukseen näiden panostusten toteuttamiseksi.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

PÖRSSITIEDOTTEET:

Enersense tiedotti 13.1.2023, että Suomen Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on päättänyt siirtää Enersense International Oyj:n Voimatel Oy:tä koskevan yrityskaupan jatkokäsittelyyn, joka voi kestää enintään 69 työpäivää. Virasto on ensimmäisen vaiheen selvityksissään kuullut kilpailijoita, asiakkaita ja tavarantoimittajia lausunto- ja selvityspyynnöin. KKV pitää tarpeellisena jatkaa yrityskaupan kilpailuvaikutusten selvittämistä.

Enersense tiedotti 17.1.2023 allekirjoittaneensa sopimuksen suomalaisen valokuituyhtiö Valoon valokuituverkon (FTTH = Fiber to the Home) rakentamisesta avaimet käteen -periaatteella. Sopimus on osa Valoon mittavia valokuituverkkojen rakentamishankkeita eri puolella Suomea. Neljälle vuodelle tehdyn sopimuksen arvo kokonaisuudessaan on noin 35 miljoonaa euroa ja se on kirjattu Enersensen Connectivity-segmentin vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen tilauskantaan. Projektin toteutus aloitetaan heti maarakennuskauden alkaessa 2023.

Enersense tiedotti 23.1.2023, että sen oikaistu käyttökate ylittää ohjeistuksen (positiivinen tulosvaroitus).

Enersense tiedotti 26.1.2023 osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksesta, jonka mukaan toimikaudeksi, joka päättyy 2024 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Jaakko Eskola, Sirpa-Helena Sormunen, Sari Helander ja Petri Suokas, ja uusina jäseninä hallitukseen valitaan Anna Miettinen ja Carl Haglund. Hallituksen nykyisistä jäsenistä Herkko Plit ja Päivi Jokinen eivät enää jatka yhtiön hallituksen jäseninä.

Enersense tiedotti 15.2.2023, että se vetäytyy Voimatel Oy:tä koskevasta yritysjärjestelystä. Enersense kertoi saaneensa KKV:ltä tiedon, että kilpailuviranomaisen tekemien analyysien mukaan toimijoiden

yhteenlaskettu markkinaosuus kasvaisi liian suureksi usealla markkinasegmentillä. KKV ei myöskään pitänyt asiakkaiden neuvotteluvoimaa eli ns. tasapainottavaa ostajavoimaa, vastoin Enersensen näkemyksiä, kilpailutilannetta riittävästi tasapainottavana tekijänä. Tästä syystä Enersensen hallitus arvioi yritysjärjestelyn mahdolltomaksi toteutua halutussa muodossa ja päätti vetäytyä yritysjärjestelystä. Vetäytyminen tapahtui yhteisymmärryksessä Voimatelin omistajan Osuuskunta KPY:n kanssa.

LEHDISTÖTIEDOTTEET:

Enersense kertoi 3.1.2023, että sen virolainen tytäryhtiö Enersense AS on allekirjoittanut sopimuksen Viron sähkönsiirron kantaverkkoa ylläpitävän AS Eleringin kanssa koskien Mustveen ja Paiden sähköasemien välisen 330 kV:n voimajohdon uudistamista sekä Mustveen ja Kantkylan sähköasemien välisen 110 kV voimajohdon rakentamista. Enersensen osuus sopimuksesta on noin 18,5 miljoonaa euroa, mikä on kirjattu Enersensen International Operations -liiketoiminta-alueen vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen tilauskantaan.

Enersense kertoi 24.1.2023 allekirjoittaneensa sopimuksen ruotsalaisen metallialan yrityksen Bolidenin kanssa Norjassa sijaitsevan Oddan tuotantolaitoksen laajassa kehittämisprojektissa. Ympäristökestävyyteen ja tuotantokapasiteetin nostoon keskittyvässä projektissa Smart Industry -liiketoiminta-alueeseen kuuluva Enersense Works Oy vastaa yhden osa-alueen terästoimituksista, terästen asennuksista, laiteasennuksista sekä eristystöistä. Projekti käynnistyy alkuvuodesta 2023.

Ehdotus varojen jakamisesta osakkeenomistajille

Enersensen hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden 1.1.2022–31.12.2022 tulos siirretään edellisten tilikausien voitto- ja tappioutilille ja tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella osakkeenomistajille jaetaan varoja Yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta pääomanpalautuksena 0,10 euroa osaketta kohden, eli yhteensä 1 649 253,10 euroa. Pääomanpalautus maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä, 0,05 euroa osakkeelta, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on pääomanpalautuksen ensimmäisen erän täsmäytyspäivänä 6.4.2023 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että pääomanpalautuksen ensimmäinen erä maksetaan 5.5.2023 alkaen.

Toinen erä, 0,05 euroa osakkeelta, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on hallituksen myöhemmin päättämänä pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää lokakuulle 2023 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivän ja maksupäivän. Pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivän on suunniteltu olevan 1.11.2023 ja maksupäivän 8.11.2023 alkaen.

Tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella ei ehdotuksen mukaan jaeta osinkoa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut

	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihto (1 000 EUR)	268 037	239 110	147 460
Käyttökate (1 000 EUR)	12 210	16 639	9 775
Käyttökate %	4,6	7,0	6,6
Liikevoitto (1 000 EUR)	3 479	6 834	4 780
Liikevoitto %	1,3	2,9	3,2
Kauden tulos (1 000 EUR)	-2 429	3 973	2 379
Omavaraisuusaste %	28,8	35,6	15,7
Nettovelkaantumisaste %	19,0	3,6	52,3
Oman pääoman tuotto %	-4,3	8,3	19,3
Laimentamaton osakekohtainen tulos	-0,11	0,35	0,27
Laimennettu osakekohtainen tulos	-0,11	0,35	0,27
Osakekohtainen oma pääoma EUR	3,8	3,7	2,4
Osakekohtainen varojenjako EUR	0,10	0,10	—
Varojenjako tuloksesta prosentteina	-90,4	31,2	—
Efekttiivinen varojenjako tuotto prosentteina	1,8	1,5	—
Hinta / voittosuhte	-51,4	32,1	27,4

Empower-yrittäyskaupan myötä siirtyneiden liiketoimintojen luvut sisältyvät konsernin lukuihin alkaen elokuusta 2020.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2022	2021	2020
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa EUR	93 842 501	91 640 466	79 246 151
Osakkeenomistajia kauden lopussa	6844	6 957	1 980
Kurssi kauden lopussa EUR	5,69	6,84	8,30
Keskikurssi (VWAP) EUR	6,80	8,63	3,23
Ylin kurssi EUR	8,22	12,00	9,00
Alin kurssi EUR	5,22	5,96	1,21
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, laimentamaton	16 492 531	13 397 729	9 547 729
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, laimennettu	19 897 335	13 397 729	13 397 729
Osakkeiden lukumäärä kaudella keskimäärin, laimentamaton	15 986 151	12 130 679	7 432 975
Osakkeiden lukumäärä kaudella keskimäärin, laimennettu	16 381 629	12 130 679	9 547 729
Osakevaihto, kpl	5 712 374	9 568 586	7 909 569
Vaihtuvuus %	34,6	78,8	106,4

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelma

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Oikaistu käyttökate		
Liikevoitto	3 479	6 834
Poistot ja arvonalentumiset	8 731	9 806
Käyttökate	12 210	16 639
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erot	1 444	2 592
Oikaistu käyttökate	13 654	19 231

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
+ Tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät	1 444	2 814
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot (-) / myyntitappiot (+)	—	-222
Oikaistuun käyttökatteeseen vaikuttavat poikkeavat erät yhteensä	1 444	2 592

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT:

Enersense julkaisee tiettyjä yleisesti käytössä olevia, IFRS-tilinpäätöksestä johdettavissa olevia tunnuslukuja. Tunnuslukujen laskentaperiaatteet on esitetty tämän katsauksen osiossa Tunnuslukujen laskentaperiaatteet.

Tietyt varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat liiketapahtumat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät, joilla on merkittävä vaikutus kauden tuloslaskelmaan, on oikaistu vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä, jos ne aiheutuvat:

- Johdon harkinnan mukaan tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavista olennaisista eristä, jotka liittyvät strategiaan kuulumattomiin yritysjärjestelyihin, kuten yritysmyyntien transaktiokuluihin, ja työsuhteiden päättämiseen liittyviin kuluihin, ja/tai rakenteellisiin uudelleenjärjestelyihin sekä merkittäviin irtisanomiskustannuksiin, tai poikkeaviin viranomaisprosessien kustannuksiin
- Hankittavien yritysten integraatiokuluista
- Muiden kuin ydinliiketoimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitoista ja -tappioista

Oikaistuilla tunnusluvuilla yritys pyrkii esittämään yhtiön strategian mukaisen liiketoiminnan kannattavuutta. Yhtiön keskeisenä strategisena tavoitteena on kannattava orgaaninen ja epäorgaaninen kasvu. Tämän takia yhtiö oikaisee tuloksestaan pois yhtiön strategiaan kuulumattomista yritysjärjestelyistä aiheutuvat transaktiokulut, merkittävät irtisanomiskustannukset ja rakenteelliset uudelleenjärjestelyt. Nämä ovat kaikki luonteeltaan kustannuksia, jotka aiheutuvat strategian ulkopuolisista tapahtumista. Irtisanomiskustannukset vaikuttavat palkkakuluihin ja muilta osin oikaisut vaikuttavat liiketoiminnan muihin kuluihin. Yhtiö ei ole oikaisut strategian mukaisten yrityshankintojen transaktiokustannuksia tai tuottoja, koska yritysostot ovat yhtiön strategian ydintä.

Tuloksesta oikaistaan pois myös yritysjärjestelyjen integraatiokulut, koska ne ovat luonteeltaan kertaluonteisia. Samoin käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ovat luonteeltaan kertaluonteisia.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate liikevaihdosta (%)	=	Käyttökate / liikevaihto x 100
Oikaistu käyttökate		Käyttökate + vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Oikaistu käyttökate (%)		Oikaistu käyttökate / liikevaihto x 100
Liikevoitto (EBIT)	=	Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – materiaalit ja palvelut – henkilöstökulut – liiketoiminnan muut kulut + osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta – poistot ja arvonalentumiset
Liikevoitto liikevaihdosta (%)	=	Liikevoitto / liikevaihto x 100
Tilikauden voitto (tappio) liikevaihdosta (%)	=	Tilikauden voitto (tappio) / liikevaihto x 100
Omavaraisuusaste	=	Oma pääoma / taseen loppusumma – saadut ennakot x 100
Nettovelkaantumisaste	=	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset / oma pääoma x 100
Oman pääoman tuotto (%)	=	Tilikauden voitto / oma pääoma keskimäärin tilikauden aikana x 100
Osakekohtainen tulos (EUR) Keskimurssi	=	Tilikauden tulos / osakkeiden määrä keskimäärin = Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto / Vaihdetujen osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikaudella
Osakekannan markkina-arvo	=	(Osakkeiden lukumäärä - omat osakkeet) x tilinpäätöspäivän pörssikurssi
Osakevaihto	=	Tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Vaihtuvuus (%)	=	Osakevaihto (kpl) x 100 / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kaudella keskimäärin
Osakekohtainen oma pääoma	=	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa
Osakekohtainen varojenjako	=	Varojenjako per osake / tulos per osake
Varojenjako tuloksesta prosentteina	=	(Varojenjako per osake / tulos per osake) x 100
Hinta / voittosuhte, P/E	=	Osakekurssi tilikauden päättyessä / tulos per osake
Efektiivinen varojenjako	=	(Varojenjako per osake / osakekurssi tilikauden päättyessä) x 100

Osakkeet ja osakkeenomistajat

10 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2022^{*)}

Osakkeenomistaja	Osakkeiden määrä	% osakkeista
Nidoco AB	4 335 830	26,3
MBÅ Invest Oy	2 176 072	13,2
Verman Group Oy ^{**)}	1 343 461	8,1
Ensto Invest Oy	1 280 000	7,8
Taloustieto Incrementum Oy	728 233	4,4
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	569 053	3,5
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	395 292	2,4
Mapps Global Invest Oy	342 732	2,1
Osuuskunta KPY	297 297	1,8
Loe Invest Oy	295 591	1,8
Yhteensä	11 763 561	71,3

^{*)} Lähde Euroclear Finland Oy

^{**)} Verman Group Oy:ssä määräysvaltaa käyttävä Janne Vertanen omistaa lisäksi 27 426 osaketta suoraan

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2022^{*)}

Osakemäärä	Omistajien määrä	% osakkeenomistajista	Osakemäärä	% osakkeista
1–100	2 819	41,2	127 532	0,77
101–500	2 925	42,7	669 926	4,06
501–1 000	600	8,8	464 319	2,82
1001–5000	412	6,0	866 628	5,26
5 001–10 000	38	0,6	283 198	1,72
10 001–50 000	26	0,4	543 020	3,29
50 001–100 000	6	0,1	447 837	2,72
100 001–500 000	12	0,2	2 657 422	16,11
500 001–	6	0,1	10 432 649	63,26
Yhteensä	6844^{**)}	100,0	16 492 531	100,00
Joista hallintarekisteröityjä	8	—	120 472	0,73

^{*)} Lähde Euroclear Finland Oy

^{**)} Lisäksi mukana yhteisomistuksessa 4 osakkeenomistajaa

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2022^{*)}

Sektori	Osakkeiden määrä	% osakkeista
Yritykset	8 253 199	50,0
Ulkomaat	4 444 907	27,0
Kotitaloudet	2 473 647	15,0
Julkisyhteisöt	1 075 211	6,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	55 612	0,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	69 483	0,4
Hallintarekisteröidyt	120 472	0,7
Yhteensä	16 492 531	100,0

^{*)} Lähde Euroclear Finland Oy

Tilinpäätös

Konsernitilinpäätös

KONSERNIN LAAJA TUOSLASKELMA

EUR tuhatta	Liitetieto	1–12/2022	1–12/2021
Liikevaihto	3	268 037	239 110
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		5 267	2 060
Valmistus omaan käyttöön		-3	-35
Liiketoiminnan muut tuotot	4	18 793	10 514
Materiaalit ja palvelut	5	-152 815	-115 011
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	-97 733	-97 898
Poistot ja arvonalentumiset	7	-8 731	-9 806
Liiketoiminnan muut kulut	8	-29 147	-22 196
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien osakkuusyhtiöiden tuloksesta	14	-189	95
Liikevoitto (-tappio)		3 479	6 834
Rahoitustuotot	9	476	41
Rahoituskulut	9	-3 577	-3 334
Rahoitustuotot ja -kulut		-3 101	-3 294
Voitto (tappio) ennen veroja		378	3 540
Tuloverot	10	-2 807	433
Tilikauden voitto (tappio)		-2 429	3 973
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		68	382
Etuuspohjaisten työsuhteen jälkeisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen	6	179	-117
Tilikauden muut laajat tuloksen erät verovaikutus huomioiden		247	265
Tilikauden laaja tulos		-2 182	4 238
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-1 768	4 301
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-661	-328
Tilikauden voitto (tappio)		-2 429	3 973
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-1 521	4 566
Määräysvallattomille omistajille		-661	-328
Tilikauden laaja tulos		-2 182	4 238
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos, laimentamaton	19	-0,11	0,35
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos, laimennettu	19	-0,11	0,35

Konsernin laajaa tuloslaskelmaa on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

KONSERNIN TASE

EUR tuhatta	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	11	27 874	26 154
Aineettomat hyödykkeet	11	40 379	18 591
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12, 13	22 213	21 706
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	14	10 937	1 564
Pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset	16, 20	6 890	3 919
Laskennalliset verosaamiset	10	1 338	1 096
Pitkäaikaiset varat yhteensä		109 631	73 032
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	13 124	6 513
Myyntisaamiset	16	33 696	21 501
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	10	9	48
Muut saamiset	16	35 003	16 449
Rahavarat	17	38 704	29 166
Lyhytaikaiset varat yhteensä		120 537	73 677
Varat yhteensä		230 168	146 709
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Osakepääoma	18	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18	64 010	43 794
Vararahasto	18	313	313
Muuntoerot	18	84	17
Kertyneet voittovarot	18	-500	95
Tilikauden voitto (tappio)	18	-1 768	4 301
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		62 220	48 599
Määräysvallattomat omistajat		389	1 064
Oma pääoma yhteensä		62 609	49 664
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	21	30 458	10 095
Vuokrasopimusvelat	21	10 738	12 825
Muut velat	23	550	2 206
Laskennalliset verovelat	10	6 630	1 469
Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	6	381	545
Varaukset	22	543	852
Pitkäaikaiset velat yhteensä		49 300	27 992
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	21	3 439	3 072
Vuokrasopimusvelat	21	5 968	4 427
Saadut ennakot	23	12 637	7 203
Ostovelat	23	36 271	14 758
Verohallinnon maksujärjestely	20	0	963
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	10	2 990	28
Muut velat	23	55 835	37 985
Varaukset	22	1 119	618
Lyhytaikaiset velat yhteensä		118 258	69 054
Velat yhteensä		167 559	97 046
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		230 168	146 709

Konsernin tasetta on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto (tappio)		-2 429	3 973
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	7	8 731	9 806
Voitot ja tappiot tytäryhtiöiden myynnistä		—	-1 760
Voitot ja tappiot osakkuusyhtiöiden myynnistä		—	—
Voitot ja tappiot aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä		-850	-222
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	14	189	-95
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot ja -kulut	9	3 101	3 294
Tuloverot	10	2 807	-433
Muut oikaisut		-1 064	-11 758
Oikaisut yhteensä		12 915	-1 169
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	16	-32 342	-4 829
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	23	35 795	-9 050
Vaihto-omaisuuden muutos	15	-6 356	-2 615
Varausten muutos		—	—
Saadut korot		52	43
Maksetut korot		-1 205	-1 379
Muut rahoituserät		-1 919	-1 957
Tuloverot	10	-102	1 376
Liiketoiminnan nettorahavirta		4 409	-15 608
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	11	-3 268	-1 406
Käyttöomaisuuden myynnit		1 749	15 170
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	2	—	-151
Tytäryritysten myynti, vähennettynä myytyillä rahavaroilla		—	281
Lisäsjoitukset osakkuusyhtiöihin	14	-10 399	-104
Osakkuusyhtiöiden myynnit	14	1 100	—
Osakkuusyhtiöille annettujen lainojen nostot		—	100
Osakkuusyhtiöille annettujen lainojen takaisinmaksut		566	—
Saadut suoritukset pankin talletustileiltä		—	600
Maksut pankin talletustileille	16	1 728	-3 053
Saadut osingot osakkuusyhtiöistä		93	102
Investointien nettorahavirta		-8 430	11 539
Rahoituksen rahavirta			
Osakkeiden liikkeeseenlasku	18	2 200	28 218
Lainojen nostot	20	26 460	14 964
Lainojen takaisinmaksut	20	-3 466	-22 898
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	20	-192	-257
Sijoitukset osakkeisiin	20	-850	—
Maksetut varojenjako		-4 112	—
Vuokrasopimusvelkojen maksut	20	-6 481	-4 485
Rahoituksen nettorahavirta		13 559	15 542
Rahavarojen nettomuutos		9 538	11 472
Rahavarat tilikauden alussa		29 166	17 694
Valuuttakurssien muutosten vaikutukset rahavaroihin		—	—
Rahavarat tilikauden lopussa		38 704	29 166

Konsernin rahavirtalaskelmaa on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma								
EUR tuhatta	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräys- vallattomat osakkeen omistajat	Pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	80	43 794	313	17	4 394	48 599	1 064	49 664
Tilikauden voitto/tappio	—	—	—	—	-1 768	-1 768	-661	-2 429
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	—	—	—	—	—
Muuntoerot	—	—	—	68	—	68	—	68
Etuuspohjaisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen	—	—	—	—	179	179	—	179
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	68	-1 589	-1 521	-661	-2 182
Taphtumat osakkeenomistajien kanssa:						—		—
Osakeanti	—	21 831	—	—	—	21 831	—	21 831
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	—	—	—	—	-327	-327	-14	-341
Vaihtovelkakirjalaina opo komponentti	—	—	—	—	2 563	2 563	—	2 563
Henkilöstöanti	—	—	—	—	—	—	—	—
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	—	88	88	—	88
Varojenjako ^{*)}	—	-1 614	—	—	-7 406	-9 020	—	-9 020
Muut erät	—	—	—	—	8	8	—	8
Taphtumat osakkeenomistajien kanssa yhteensä	—	20 216	—	—	-5 074	15 142	-14	15 128
Oma pääoma 31.12.2022	80	64 010	313	84	-2 268	62 220	389	62 609

^{*)} Varojenjako emoyhtiön osakkeenomistajille oli 1,6 miljoonaa EUR ja Megatuuli Oy:n osakassopimuksen perusteella vähemmistöosakkaille maksettava oli 7,4 miljoonaa EUR.

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

EUR tuhatta	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräys- vallattomat osakkeen omistajat	Pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	80	15 602	313	-363	245	15 878	1 768	17 645
Tilikauden voitto/ tappio	—	—	—	—	4 301	4 301	-328	3 973
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	—	—	—	—	—
Muuntoerot	—	—	—	382	—	382	—	382
Etuuspohjaisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen	—	—	—	—	-117	-117	—	-117
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	382	4 184	4 566	-328	4 238
Tapahtumat osakkeenomistajien kanssa:	—	—	—	—	—	—	—	—
Osakeanti	—	28 192	—	—	—	28 192	—	28 192
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	—	—	—	—	18	18	-377	-359
Henkilöstöanti	—	—	—	—	150	150	—	150
Muut erät	—	—	—	-2	-203	-203	—	-203
Tapahtumat osakkeenomistajien kanssa yhteensä	—	28 192	—	-2	-35	28 156	-377	27 780
Oma pääoma 31.12.2021	80	43 794	313	17	4 394	48 599	1 064	49 664

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin perustiedot

Enersense International Oyj (emoyhtiö tai yhtiö) yhdessä sen tytäryhtiöiden kanssa (Enersense tai konserni) on päästöttömien energiaratkaisujen toteuttaja, joka on vahvasti mukana tukemassa vallitsevaa energiamurrosta ja mahdollistamassa päästötöntä yhteiskuntaa. Enersense tarjoaa kestäviä ratkaisuja ja välittää osaamista pohjoismaisille ja kansainvälisille teollisuus-, energia-, tietoliikenne- ja rakennusalan yhtiöille, ja on mukana mahdollistamassa asiakkaiden menestyksellistä siirtymää kohti päästötöntä tulevaisuutta.

Enersense International Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Pori, Suomi ja sen rekisteröity osoite on Konepajanneranta 2, 28100 Pori. Enersense International Oyj:n osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä pörssilistalla kaupankäyntitunnuksella ESENSE.

Enersense International Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Enersensen verkkosivuilla osoitteessa www.enersense.fi/sijoittajalle.

Laatimisperusta

Enersensen konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä

laadittaessa on noudatettu 31.12.2022 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpitoja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

IFRS-tulkintakomitea antoi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Tässä agendapäätöksessä tulkintakomitea tarkasteli, kirjaako asiakas IAS 38-standardia soveltaen sovelluksen konfiguroinnista ja räätälöinnistä aineettoman hyödykkeen, ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka asiakas kirjaa kyseiset konfigurointi- ja räätälöintimenot. IFRIC:n agendapäätöksillä ei ole voimaantuloaikaa, joten niitä odotetaan sovellettavan niin pian kuin mahdollista. Koska konsernilla on käytössään pilvipalvelujärjestelyitä, se on analysoinut sitä, onko tällä agendapäätöksellä vaikutusta pilvipalveluiden käyttöönottomienoihin sovellettuihin laatimisperiaatteisiin. Analysointi tehtiin konsernissa syksyn 2021 aikana, ja vaikutukset otettiin huomioon takautuvasti vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Vaikutukset olivat vähäisiä.

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta myöhemmin kuin 1.1.2021 alkavilla tilikausilla, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konserni ei odota näillä olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintameneihin perustuen, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta mainittu. Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty. Tästä johtuen, yksittäisten lukujen yhteenlaskettu määrä ei välttämättä vastaa esitettyä kokonaismäärää.

Vertailutieto on esitetty tilikauden luvun jälkeen suluissa.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on Enersense International Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Valuuttakurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaan rahanmääräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuttamisesta, kirjataan yleensä tulospaikutteisesti. Ne kirjataan omaan pääomaan, jos erät ovat osa ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta. Tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa vastaavissa erissä liikevoiton yläpuolella. Rahoituseriin liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa rahoituskuluissa.

Konserniyritykset

Esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutta käyttävien konserniyritysten tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen kauden keskikurssia ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Kaikki tuloksen ja taseen muuntamisesta aiheutuvat valuuttakurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehdyistä nettosijoituksista johtuvat valuuttakurssierot kirjataan konsernitilinpäätöstä laadittaessa muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomainen toiminto myydään, siihen liittyvät valuuttakurssierot siirretään tulospaikutteisiksi osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

Toiminnan jatkuvuus

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen, koska Enersensen johdon harkinnan mukaan toiminnan jatkuvuuteen ei liity olennaista epävarmuutta. Konsernin toiminnan tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavat erityisesti mm. konsernin tuloskehitys, pääomaa sitovien hankkeiden rahoituksen saatavuus sekä likviditeetin riittävyys. Konsernin johto on tehnyt arvioita yhtiöiden tulevista liikevaihdoista, käyttökatteista, investoinneista, rahoitustilanteesta sekä käyttöpääomatarpeista. Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä liikearvo että hankekanta, jonka poistoaika on rajoittamaton. Yhtiön johto arvioi käyttöpääoman riittävän Yhtiön kasvuun suunnitellun mukaisen toiminnan jatkamiseksi tilinpäätöspäivästä seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

SODAN JA PANDEMIAN VAIKUTUS ENERSENSEN JA SEN LIIKETOIMINTAAN

Venäjän helmikuussa 2022 aloittaman hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ylläpitää geopolittisia jännitteitä ja epävarmuutta maailmantalouden kehittymisestä. Sodan vaikutukset heijastuvat edelleen erityisesti tiettyjen materiaalien, kuten teräksen, saatavuuteen ja tarjonnan puutteesta seuraavaan hintojen nousuun. Riski energian ja polttoaineiden hintojen noususta on edelleen olemassa. Nousevat hinnat näkyvät erityisesti Baltian maissa voimakkaana palkkainflaationa. Lisäksi energian saatavuusongelmista ensi talvena mahdollisesti seuraavilla energiakatkoilla voi olla haitallinen vaikutus Enersensen liiketoimintaan. Geopoliittinen epävarmuus voi heijastua myös työvoiman saatavuuteen erityisesti Baltian ja muun itäisen Euroopan alueelta.

Vaikka riski koronapandemian liiketoimintavaikutuksista on katsauskaudella pienentynyt merkittävästi kaikilla liiketoiminta-alueilla, on mahdollista, että koronapandemia pitkittyy, koronapandemiasta tulee uusia aaltoja ja rajoituksia jälleen tiukennetaan. Tämä voi johtaa Enersensen asiakkaiden taloudellisen aseman heikentymiseen ja edelleen Enersensen palveluiden kysynnän heikentymiseen, myynnin odotettua hitaampaan kehitykseen sekä sen palveluiden hintojen laskuun.

Lisäksi myös korkea inflaatio ja korkojen nousu voivat vaikuttaa heikentävästi yleiseen taloudelliseen aktiviteettiin ja alentaa kysyntänäkymiä.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti vaatii johtoa tekemään kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettävien varojen ja velkojen sekä tilikausilta esitettävien tuottojen ja kulujen määriin. Arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut perustuvat johdon parhaaseen tietämykseen, aiempaan kokemukseen ja odotuksiin tulevista tapahtumista. Arvioihin ja harkintaan perustuviin ratkaisuihin perustuvien tapahtumien toteutuneet tulokset voivat erota arvioituista. Lisäksi johto joutuu käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut esitetään seuraavissa liitetiedoissa:

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Liite	Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut
2. Yrityshankinnat	Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen
3. Liikevaihto ja liiketoiminta-alueet	Liikevaihdon kirjaaminen
10. Tuloverot	Tuloverojen kirjaaminen ja laskennallisen verosaamisen
11. Aineettomat hyödykkeet	Arvonalentumistestaus
13. Vuokrasopimukset	Vuokra-ajan määrittäminen ja lisäluoton koron määrittäminen
21. Lainat	Vaihtovelkakirjalainan korko ilman vaihto-oikeutta
22. Varaukset	Varauksen määrän ja ajoituksen arviointi

2. YRITYSHANKINNAT

Enersense International Oyj hankki suunnatulla osakeannilla (18,5 miljoonaa euroa) koko osakekannan maatuulivoimahankkeiden kehitysyritys Megatuuli Oy:stä. Osakekaupan täytäntöönpano saatiin päätökseen 1.2.2022.

Enersense International Oyj hankki suunnatulla osakeannilla (1,2 miljoonaa euroa) koko osakekannan sähköautojen pika- ja suurteholatausasemia valmistavan Unified Chargers Oy:stä. Osakekaupan täytäntöönpano saatiin päätökseen 15.11.2022.

Enersense IN Oy voitti kilpailutuksessa Helenin käyttö- ja kunnossapitopalvelut -liiketoiminnan hankinnan. Sopimus astui voimaan 1.11.2022.

Alla olevassa taulukossa vuoden 2022 sarakkeessa on esitetty Megatuuli Oy:n hankinnasta syntyneet rahavirrat:

EUR tuhatta	2022
Maksettu kauppahinta	—
Hankitut rahavarat	9
Rahavirta	9

Megatuuli Oy:stä hankitut nettovarot ja kaupasta syntynyt liikearvo on esitetty taulukossa alhaalla.

EUR tuhatta	2022
Varat	
Pitkäaikaiset varat	
Muut aineettomat hyödykkeet	22 868
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	58
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	
Muut osakkeet	2 400
Myynti- ja muut saamiset	704
Laskennalliset verosaamiset	—
Pitkäaikaiset varat yhteensä	26 030
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	—
Myyntisaamiset	207
Muut saamiset	61
Rahavarat	9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	277
Varat yhteensä	26 307
Velat	
Pitkäaikaiset velat	
Lainat	123
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat veloitteet	—
Laskennalliset verovelat	5 188
Varaukset	—
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 312
Lyhytaikaiset velat	
Lainat	150
Saadut ennakot	—
Ostovelat	192
Muut velat	137
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	—
Varaukset	—
Lyhytaikaiset velat yhteensä	479
Velat yhteensä	5 790
Nettovarot	20 516
Määräysvallattomien omistajien osuudet	—
Kauppahinta	-18 397
Positiivinen liikearvo	—
Negatiivinen liikearvo	-2 120

Alla olevassa taulukossa vuoden 2022 sarakkeessa on esitetty Unified Chargers Oy:n ja Helenin liiketoiminnan hankinnoista yhdistettynä syntyneet rahavirran määrät. Vertailukausi sisältää Enersense Offshore Oy:n hankintaa liittyvät vastaavat tiedot:

EUR tuhatta	2022	2021
Maksettu kauppahinta	-701	—
Hankitut rahavarat	5	15
Rahavirta	-696	15

Unified Chargers Oy:stä ja Helenin liiketoiminnasta hankitut nettovarot ja kaupasta syntynyt liikearvo on esitetty taulukossa alhaalla. Vertailukausi sisältää Enersense Offshore Oy:n vastaavat luvut:

EUR tuhatta	2022	2021
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Muut aineettomat hyödykkeet	627	8 817
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	721	9 964
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	—	—
Muut osakkeet	—	—
Myynti- ja muut saamiset	—	—
Laskennalliset verosaamiset	—	—
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 348	18 781
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	255	382
Myyntisaamiset	-41	318
Muut saamiset	4	291
Rahavarat	5	15
Lyhytaikaiset varat yhteensä	222	1 007
Varat yhteensä	1 570	19 788
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat	578	789
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat veloitteet	—	—
Laskennalliset verovelat	—	1 750
Varaukset	—	119
Pitkäaikaiset velat yhteensä	578	2 658
Lyhytaikaiset velat		
Lainat	42	2 371
Saadut ennakot	—	1 446
Ostovelat	216	1 570
Muut velat	548	2 196
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	—	—
Varaukset	—	679
Lyhytaikaiset velat yhteensä	806	8 262
Velat yhteensä	1 384	10 920
Nettovarot	186	8 868
Määräysvallattomien omistajien osuudet	—	—
Kauppahinta	-1 906	-1 583
Positiivinen liikearvo	1 720	—
Negatiivinen liikearvo	—	-7 285

Megatuuli Oy:n aineettomien hyödykkeiden käypä arvo oli hankintahetkellä 22,9 miljoonaa euroa, sisältäen 22,8 miljoonaa euroa eri kehitysvaiheessa olevista tuulivoimapuistohankkeita. Hankekantojen myynnistä kertyi 14,0 miljoonaa euroa vuodelle 2022.

Jäännösarvona määritellyn negatiivisen liikearvon määrä oli 2,1 miljoonaa euroa. Hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen nettosumma ylitti hankintamenon. IFRS 3 -säännösten mukaisesti hankittujen varojen ja velkojen määrät on arvioitu uudelleen. Koska vielä toisenkin tarkastelukerran jälkeen hankinnasta syntyi voitto, se tuloutetaan välittömästi, koska IFRS 3:n mukaan negatiivista liikearvoa ei voida esittää taseessa. Negatiivisen liikearvon tuloutus on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Lisäksi sen liiketoiminnan muut tuotot sisältävät pääosin tuulivoimapuistojen myynnistä tulevia tuottoja. Megatuulen B-sarjan osakkeiden omistajilla on oikeus osinkoon nimettyjen tuulivoimapuistojen myyntituotosta, joka oli vuonna 2022 7,4 miljoonaa euroa.

Transaktioon liittyvät kulut olivat 0,5 miljoonaa euroa ja sisältyvät konsernin tulolaskelman muihin kuluihin ja liiketoiminnan nettokassavirtaan rahoituslaskelmassa.

Unified Chargers Oy:n hankintalaskelma on alustava. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on hankintahetkellä 0,6, sisältäen 0,6 miljoonaa euroa latausjärjestelmien kehittämismenoja.

Jäännösarvona määritellyn liikearvon määrä on 1,7 miljoonaa euroa. IFRS 3 -säännösten mukaisesti liikearvo ei poisteta ja sitä testataan vuosittain yhdessä muiden liikearvojen kanssa. Enersense odottaa saavansa synergiaetuja liiketoiminnan ollessa osana konsernia myynnillisesti sekä hankkeiden toteutuksessa.

Transaktioon liittyvät kulut olivat 0,1 miljoonaa euroa ja sisältyvät konsernin tuloslaskelman muihin kuluihin ja liiketoiminnan nettokassavirtaan rahoituslaskelmassa.

Helenin liiketoiminnan hankintalaskelma on alustava. Aineellisten hyödykkeiden käypä arvo on hankintahetkellä 0,7 miljoonaa euroa, joka maksettiin rahana. Hankinnasta ei syntynyt liikearvoa. Transaktioon ei liittynyt kuluja.

Enersense International Oyj tiedotti 20.6.2022 allekirjoittaneensa sopimuksen, jonka mukaisesti se hankkii kriittiseen infrastruktuuriin ja energiapalveluihin erikoistuneen Voimatel Oy:n koko ulkona olevan osakekannan osakevaihdolla. Enersense tiedotti 15.2.2023, että se vetäytyy Voimatel Oy:tä koskevasta yritysjärjestelystä. Vetäytyminen tapahtuu yhteisymmärryksessä Voimatelin omistajan Osuuskunta KPY:n kanssa.

Vertailuluvut sisältää vuonna 2021 Enersense Offshoren hankinnan, josta Enersense kirjasi 7,3 miljoonaa euroa negatiivista liikearvoa. Negatiivinen liikearvo tuloutettiin välittömästi. Kauppakirjan mukaan lisäkauppahintana sovittiin maksettavaksi osuus Enersense Offshore Oy:n vuosien 2022-25 käyttökatteesta (EBITDA). Lisäkauppahinnan tarkistuksen johdosta liiketoiminnan muihin tuottoihin on vuonna 2022 kirjattu 1,3 miljoonan euron tuotto.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta suoritettava vastike muodostuu luovutettujen varojen käyvästä arvosta.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat yksilöitävissä olevat varat sekä vastattaviksi otettavat yksilöitävissä olevat velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypään arvoon muutamia harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yrityksessä kirjataan määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankitun yrityksen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta.

Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan ja esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa kuluissa lukuun ottamatta välittömästi oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskusta johtuvia menoja, jotka vähennetään omasta pääomasta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yrityksessä ja hankitusta yrityksestä aiemmin omistetun osuuden hankinta-ajankohdan käypä arvo ylittävät hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat nettovarot arvostetaan käypään arvoon. Enersensen johto on käyttänyt harkintaa määriteltävissä olevien aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon hankintahetkellä sekä määriteltävissä olevien omaisuuserien poistoajan. Megatuuli Oy:n hankinnan yhteydessä kirjattiin aineettomia hyödykkeitä, joiden arvonmäärityksessä käytettiin tämällyppisten aineettomien oikeuksien arvostukseen erikoistunutta asiantuntijayhteisöä. Johto uskoo, että käytetyt arvot ja oletukset ovat riittävän luotettavia käypien arvojen määrittämistä varten.

3. LIIKEVAIHTO JA RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Enersensen toimitusjohtaja (ylin operatiivinen päätöksentekijä, CODM) seuraa konsernin tulosta seuraavien liiketoiminta-alueiden pohjalta, jotka ovat myös konsernin raportoitavat segmentit: Smart Industry, Power, Connectivity ja International Operations. Toimitusjohtaja käyttää liiketoiminnan tuloksen arviointiin pääasiasiassa liikevaihtoa ja käyttökatetta.

Smart Industry -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita tuotantolaitosten käyttövarmuuden parantamisessa ja kunnossapidon tehostamisessa. Enersense kehittää digitaalisia ratkaisuja tuottavuuden parantamiseen ja vastaa pitkäaikaisten asiakkaiden tuotantolaitosten kokonaiskunnossapidosta ja käyttövarmuudesta. Enersense tuottaa jokaiseen projektivaiheeseen tarvittavaa erikoisosaamista, kuten resurssi- ja urakointipalveluita sekä alihankintaketjun.

Power -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita toteuttamaan energiamurrosta energiasektorin koko elinkaaren kattavilla palveluilla. Näihin kuuluvat voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Lisäksi liiketoiminta toimittaa ratkaisuja sähköisen liikenteen latausjärjestelmiin sekä sähköön varastointiin.

Connectivity -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita toimittamaan mobiili- ja kiinteän verkon palveluita sekä varmistamaan niiden toimivuuden. Enersense on mukana tietoliikenneverkkojen kaikissa elinkaaren vaiheissa ja vastaa kiinteiden ja langattomien tietoliikenneverkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

International Operations -liiketoiminnassa Enersense tarjoaa energiasektorin ja mobiili ja kiinteän verkon palveluita Baltiassa sekä teollisuuden käyttö- ja kunnossapitopalveluita Saksassa, Ranskassa ja Isonsa-Britanniassa.

Liiketoiminta-alueille kohdistamattomissa erissä ja eliminoinneissa esitetään seuraavien toimintojen kuluja: konsernin talous, ICT, hankinta, henkilöstö, laki, laatu ja viestintä.

Liikevaihto segmenteittäin

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Smart Industry	72 721	85 499
Power	60 998	49 143
Connectivity	47 230	45 318
International Operations	87 007	58 999
Liiketoiminta-alueille kohdistamattomat erät	81	152
Yhteensä	268 037	239 110

Enersensen liikevaihto koostuu pääasiassa palveluista, projekteista ja resurssoinnista Pohjoismaissa ja kansainvälisesti toimivista teollisuus-, energia- ja tietoliikennealan yhtiöistä. Enersensen palveluissa asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa Enersensen palveluista koituvat hyödyt sitä mukaa kuin Enersense palvelua tuottaa, Enersense parantaa omaisuuserää, joka on asiakkaan määräysvallassa tai Enersensen palveluista syntyy omaisuuserä, jolla ei ole Enersenselle vaihtoehtoista käyttöä ja Enersensellä on oikeus saada maksu tarkasteluhetkeen mennessä tuotetuista palveluista. Pääosa

Enersensen liikevaihdosta muodostuu kiinteöhintaisista projekteista, joiden tuotot kirjataan ajan kuluessa. Vuonna 2022 Enersensellä oli yksi asiakas, jonka osuus liikevaihdosta oli yli 10 %, jolta kirjattiin liikevaihtoa 32,2 miljoonaa euroa.. Enersensellä oli vuonna 2021 kaksi yksittäistä asiakasta, joiden osuus konsernin liikevaihdosta oli yli 10 %. Näiltä asiakkailta kirjatun liikevaihdon kokonaismäärä oli 57,1 miljoonaa euroa.

Liikevaihdon maantieteellinen jakautuminen kohdemaan mukaan

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Suomi	178 319	177 229
Muut maat	89 717	61 881
Yhteensä	268 037	239 110

Jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohinta

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Tulouttamaton transaktiohinta	291 291	46 678
Seuraavana vuonna tuloutettava	185 023	35 920
Myöhemmin tuloutettava	106 268	10 758

Tulouttamaton transaktiohinta vastaa tilikauden lopussa kokonaan tai osittain täyttämättä oleville suoritevelvoitteille kohdistettua yhteenlaskettua transaktiohintaa. Tulouttamaton transaktiohinta tuloutetaan seuraavien 1–3 vuoden kuluessa.

Käyttökate (EBITDA) segmenteittäin

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Smart Industry ^{*)}	268	15 388
Power ^{**)}	19 237	2 426
Connectivity	362	1 559
International Operations	-3 930	1 672
Eliminoinnit ja liiketoiminta-alueille kohdistamattomat erät	-3 726	-4 405
Yhteensä	12 210	16 639

^{*)} Värviäämä Oy:n myyntivoitto 1,8 miljoonaa euroa sekä Enersense Offshore Oy:n negatiivisen liikearvon tuloutus 7,3 miljoonaa euroa sisältyvät vertailukaudella Smart Industry liiketoiminta-alueen käyttökatteeseen .

^{**)} Megatuuli Oy:n negatiivisen liikearvon tuloutus 2,1 miljoonaa euroa sisältyy vuoden 2022 Power liiketoiminta-alueen käyttökatteeseen.

Käyttökateen (EBITDA) täsmäytys liikevoittoon

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Käyttökate	12 210	16 639
Poistot ja arvonalentumiset	-8 731	-9 806
Liikevoitto	3 479	6 834

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ja velat

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ^{*)}	21 561	5 257
Sopimukseen perustuvat velat (saadut ennakot) ^{**)}	12 637	7 203

^{*)} Lisätietoja liitetiedossa 16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

^{**)} Lisätietoja liitetiedossa 23. Ostovelat ja muut velat

Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät sisältävät projektitoimituksiin liittyvää myyntiä, jota ei ole vielä laskutettu.

Pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakauma

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Suomi	98 636	65 696
Muut maat	9 657	6 239
Yhteensä *)	108 293	71 936

*) Taseen pitkäaikaiset varat vähennettynä laskennallisilla verosaamisilla ja pitkäaikaisilla rahoitusvaroilla. Lisätietoja liitetiedoista 10. Tuloverot ja 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Myyntituottojen tulouttaminen

Enersense soveltaa IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardin viisiportaista tuloutusmallia liikevaihdon kirjaamiseen. Myyntituotto kirjataan siihen määrään, joka odotetaan saatavan asiakkaalta vastikkeena tuotteen tai palvelun luovuttamisesta. Myyntituotto kirjataan, kun palvelua tai tavaraa koskeva määräysvalta siirretään asiakkaalle, joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohta.

Enersensen liikevaihto koostuu palveluista, projekteista ja resurssoinnista. Enersense tekee asiakkaan kanssa sopimuksen, josta molempien osapuolien oikeudet ja velvoitteet käyvät ilmi. Suurempien asiakkaiden kanssa Enersense voi tehdä puitesopimuksen, joka yhdessä tilauksen ja tilausvahvistuksen kanssa muodostaa IFRS 15 mukaisen sopimuksen ja pienempien asiakkaiden kanssa tilaus ja tilausvahvistus muodostavat sopimuksen.

Enersensen palvelusopimuksissa ja resurssointipalveluissa asiakas tyypillisesti samanaikaisesti saa ja kuluttaa Enersensen tuottamaa palvelua sitä mukaa kuin sitä tuotetaan. Enersense soveltaa IFRS 15 standardin käytännön apukeinoa, jonka mukaan yhteisö tulouttaa määrän, jonka se on oikeutettu laskuttamaan, mikäli yhteisöllä on oikeus saada asiakkaalta vastike rahamääränä, joka suoraan vastaa yhteisön tarkasteluhetken mennessä tuottaman suoritteiden arvoa asiakkaalle.

Kiinteähintaisissa pitkäaikaisprojekteissa sekä muissa sovituisissa kokonaistoimituksissa, joissa Enersense luo tai parantaa asiakkaan määräysvallassa olevaa omaisuuserää tai, joissa Enersensellä ei ole vaihtoehtoista käyttöä tuotetulle omaisuuserälle ja Enersensellä on oikeus saada maksu tuotetusta suoritteesta, mukaan lukien syntyneet menot ja kohtuullinen kate, myyntituotto kirjataan ajan kuluessa. Suoritevelvoitteen täyttämistä määritetään tyypillisesti toteutuneiden kulujen perusteella kokonaiskustannuksista. Projektien kustannuksia, arvioitua kokonaistuottoa ja kuluja arvioidaan jokaisena raportointipäivänä.

Asiakassopimukset saattavat sisältää muuttuvia vastikkeita, kuten sanktioita, bonuksia tai alennuksia. Muuttuvien vastikkeiden vaikutus arvioidaan sopimuskohtaisesti ja myyntituotto kirjataan siihen määrään, johon Enersense on oikeutettu ja on erittäin todennäköistä, että merkittävää peruutusta kertyneiden kirjattujen myyntituottojen määrään ei jouduta tekemään.

Liiketoiminta-alueet

Liiketoiminta-alueet on määritetty sen informaation perusteella, jota Enersensen ylin operatiivinen päätöksentekijä (CDOM) seuraa resurssien kohdistamiseksi ja liiketoiminta-alueiden tuloksellisuuden arvioimiseksi. Enersense arvioi liiketoiminta-alueiden tuloksellisuutta liikevaihtoon ja käyttökatteeseen (EBITDA) perustuen. Tämän lisäksi Enersense seuraa asiakastytyvää myyntiä, tilauskantaa ja työturvallisuutta liiketoiminta-alueittain. Enersense määrittää käyttökateen liikevoittona ennen poistoja ja arvonalentumisia. Liikevoitto määritetään tilikauden voittona (tappiona) lisättyinä tuloveroilla ja rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutuksella. Enersensen toimitusjohtaja arvioi konsernin ja liiketoiminta-alueiden taloudellista tulosta ja taloudellista asemaa ja tekee strategisia päätöksiä. Toimitusjohtaja on Enersensen ylin operatiivinen päätöksentekijä.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Liikevaihdon kirjaaminen

Odotettujen myyntituottojen ja -kulujen sekä valmiusasteen mittaaminen vaatii arvioita. Osana arviointia, johto ottaa huomioon keskeiset sopimusveloitteet, kiinteähintaisen pitkäaikaisprojektin aikataulun, tunnistetut riskit ja mahdollisuudet sekä muutokset tuottojen ja kulujen arvioissa. Toteutuneet kulut saattavat erota ennustetuista hinnankorotusten, viivästysten tai tarvittavien lisämateriaalien ja työn johdosta. Tehtyjä arvioita tarkastellaan jokaisena raportointipäivänä ja mahdolliset muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, kun muutos toteutuu. Lähtökohtaisesti, toteutuneet tuotot ja kulut eroavat arvioituista.

4. LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muun muassa tuotot hallinto- ja ravintolapalveluista ja käyttöomaisuuden myyntivoitot. Megatuuli Oy:n hankinnasta kirjattiin 1.2.2022 2,1 miljoonaa euroa negatiivisen liikearvon tuloutuksesta. Hankekannan myynti 14,0 miljoonaa euroa liittyy Megatuuli Oy:n saamiin toteutuneiden tuulivoimapuistohankkeiden palkkioihin.

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Negatiivisen liikearvon tuloutus	2 120	7 285
Tytäryhtiön myyntivoitto konsernissa	–	1 760
Hankekannan myynti	13 960	–
Lisäkauppahinnan muutos	1 330	–
Saadut avustukset	–	450
Tuotot hallintopalveluista	39	313
Osakkuusyhtiöiden myyntivoitot	772	–
Tuotot ravintolapalveluista	117	235
Myyntivoitot aineellisista käyttö-omaisuushyödykkeistä	78	222
Kilpailukieltokorvaus	52	–
Muut tuotot	325	250
Yhteensä	18 793	10 515

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan tulosvaikutteisesti kausille, joille niitä kattamaan tarkoitetut menot on kirjattu, kun on kohtuullisen varmaa, että avustuksiin liittyvät ehdot täytetään ja avustukset tullaan saamaan. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenosta. Tulosvaikutus kirjataan hankitun omaisuuserän pienentyneiden poistojen muodossa. Enersense-konsernin tytäryhtiö on saanut tilikauden 2022 aikana koronapandemiaan liittyvää valtion kustannustukea yhteensä 0,0 (0,5) miljoonaa eurolla.

5. MATERIAALIT JA PALVELUT

Materiaaleihin ja palveluihin sisältyvät tilikauden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen muutos ja ulkopuoliset palvelut. Enersensen ostot muodostuvat kunnossapidon ja tuotantolaitosten huollossa käytettävistä välineistä, esikäsitellyistä teräsvalmisteista, maarakennusmateriaaleista, mekaanisista laitteista, teräs- ja putkitarvikkeista sekä voimansiirtoverkkojen, sähkö- ja tuulivoimaloiden varaosista. Ulkopuolisiin palveluihin sisältyy pääasiassa digi- ja mobiilipalveluiden, sähkö- ja automaatioasennuksen, maankaivuun, suunnittelun, tarkastuksen ja vuokratyövoiman alihankintakuluja.

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot	-71 484	-45 780
Varastojen muutos	-126	16
Ulkopuoliset palvelut	-81 205	-69 247
Yhteensä	-152 815	-115 011

6. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Enersense konsernissa on noin 2 000 työntekijää. Alla on esitetty työntekijöille ja johdolle myönnetyt henkilöstöetuudet sekä etuusperusteiset velvoitteet. Johtoryhmän jäsenille ja toimitusjohtajille sekä hallituksen jäsenille myönnettyt henkilöstöetuudet esitetään liitetiedossa 26. Osakepalkitseminen on esitetty liitetiedossa 27.

Työsuhde-etuudet

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Palkat ja palkkiot	-78 725	-79 676
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-10 903	-11 171
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	-9	-8
Muut henkilöstökulut	-8 095	-7 043
Yhteensä	-97 733	-97 898

Henkilötyövuosi (keskiarvo ajanjaksolla)

	1–12/2022	1–12/2021
Henkilötyövuosi (keskiarvo ajanjaksolla)	1 836	1 942

Etuusperusteiset järjestelyt

Konsernilla on Suomessa etuusperusteisia ryhmäeläkevakuutuksia, jotka on vakuutettu henkivakuutusyhtiöissä (Mandatum Life ja OP). Ryhmäeläkevakuutuksen etuusperusteisia osia ovat loppupalkkaan perustuva vanhuuseläke ja hautausavustus sekä eläkkeelle maksettava vuotuinen indeksikorotus.

Vakuutuksen piirissä on 95 henkilöä, joista 10 on edelleen työsuhteessa konserniin. Työnantaja voi joutua maksamaan vakuutusmaksuja ryhmäeläkevakuutuksiin, jos vakuutuksen varat eivät riitä kattamaan edunsaajille luvattuja etuuksia.

Ryhmäeläkevakuutusten varat perustuvat työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille saatuihin tuottoihin. Vuotuinen vakuutusmaksu määritetään perustuen vuotuisen uuteen eläkekarttumaan ja vuotuisiin eläkkeiden indeksikorotuksiin.

Etuusperusteisiin velvoitteisiin sisältyvät riskit

Muutokset joukkovelkakirjojen tuotoissa

Jos diskonttokoron perustana olevien joukkovelkakirjojen tuotot muuttuvat, konserni voi joutua muuttamaan diskonttokorkoa. Tämä vaikuttaa sekä etuusperusteiseen nettovelkaan että muihin laajan tuloksen eriin kirjattavaan uudelleen määrittämisestä johtuvaan erään.

Inflaatio

Ryhmäeläkevakuutusten eläkkeet ovat sidoksissa inflaation kehitykseen ja inflaation kasvu kasvattaa etuus pohjaista velvoitetta.

Odotettavissa oleva elinikä

Konsernin etuus pohjaiset velvoitteet liittyvät sekä työikäisiin että eläkeläisiin. Odotettavissa oleva eliniän nousu voi täten kasvattaa eläkevelvoitetta.

Etuus pohjaiset järjestelyt taseessa

EUR tuhatta	2022	2021
Velvoitteet etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä	1 114	1 561
Etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	-733	-1 016
Yhteensä	381	545

Etuus pohjaisten velvoitteiden nykyarvon muutos

EUR tuhatta	2022	2021
Etuus pohjainen velvoite 1.1.	1 606	1 654
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	—
Korkokulu	16	6
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	9	8
Maksetut eläkkeet	-60	-68
Vakuutusmatemaattiset (voitot) tappiot	-457	6
Etuus pohjainen velvoite 31.12.	1 114	1 606

Etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvien varojen käyvän arvon muutos

EUR tuhatta	2022	2021
Etuus pohjaiset varat 1.1.	1 062	1 219
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	—
Korkotuotot	10	5
Maksetut eläkkeet	-60	-68
Varojen voitto (tappio)	-305	-108
Työnantajan suorittamat maksut	26	14
Etuus pohjaiset varat 31.12.	733	1 062

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

EUR tuhatta	2022	2021
Työsuoritukseen perustuva meno	-9	-8
Nettokorko	-6	-1
Yhteensä	-15	-9

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut uudelleen määrittämisestä johtuvat vaikutukset

EUR tuhatta	2022	2021
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn varoista	-305	-108
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn velvoitteista - taloudellisten oletusten muutos	527	-39
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn velvoitteista - kokemuseräiset tarkistukset	-70	33
Yhteensä	152	-114

Järjestely on IAS 19.8:n mukainen hyväksyttävä vakuutus, eikä järjestelyn varojen tarkempaa erittelyä ole mahdollista laatia.

Enersense arvioi vakuutusmaksujen etuus pohjaisiin järjestelyihin olevan 20 tuhatta euroa vuonna 2022. Etuus pohjaisten velvoitteiden duraation painotettu keskiarvo on 18 vuotta.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

Oletus	2022	2021
Diskonttokorko (%)	3,9	1,0
Eläkkeiden korotus (%)	2,4	1,6
Inflaatio (%)	2,1	2,1
65-vuotiaiden eliniän odote (vuosia):		
Mies	21,4	21,4
Nainen	25,4	25,4

Herkkyysanalyysi (yksittäisen oletuksen muutoksen vaikutus etuus pohjaiseen veloitteeseen)

EUR tuhatta	2022	2021
Eläkkeiden korotuksen muutos:		
0,5 % nousu	69	123
0,5 % lasku	-62	-111
Diskonttokoron muutos:		
0,5 % nousu	-72	-130
0,5 % lasku	81	148

Kuvattu herkkyysanalyysi perustuu esitetyn oletettaman muutokseen, kun samalla muut oletettamat pysyvät ennallaan. Todellisuudessa näin ei todennäköisesti tapahdu, vaan muutos yhdessä oletettamassa saattaa myös vaikuttaa muiden oletettamien muuttumiseen. Laskettaessa etuus pohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyttä merkittäville aktuaarisille olettamille, on käytetty samaa laskentatapaa kuin taseeseen kirjattua eläkevelvoitetta laskettaessa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Maksupohjaiset eläkejärjestelyt

Maksupohjaisissa järjestelyissä maksut suoritetaan vakuutusyhtiölle tai muulle vastaavalle taholle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaiset järjestelyt

Konsernilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä Mandatum Lifessä ja OP-Henkivakuutuksessa, joihin konserni maksaa vakuutusmaksuja eläketurvan rahoittamiseksi.

Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät, jotka sisältävät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, kirjataan välittömästi taseeseen muiden laajan tuloksen erien kautta sinä kautena, kun ne syntyvät. Uudelleenmäärittämisestä johtuvia erä ei siirretä tulosvaikutteisiksi myöhemmillä tilikausilla. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan tulosvaikutteisesti käyttäen aiempaa seuraavista päivämääristä:

- suunnitelman muuttamisen tai supistamisen päivä
- päivä, jona konserni kirjaa asiaan liittyvät IAS 37:n mukaiset uudelleenjärjestelykustannukset tai työsuhteen päättymiseen liittyvät etuudet. Nettokorko lasketaan soveltamalla diskonttokorkoa

etuspohjaisesta järjestelystä johtuvaan nettovelkaan tai -varaan. Konserni kirjaa seuraavat etuspohjaisesta järjestelystä johtuvat nettomääräisen velan muutokset konsernituloslaskelmaan:

- työsuoritukseen perustuvat menot, jotka kattavat kauden työsuoritukseen perustuvat menot, aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot, veloitteen supistamisesta tai täydentämisestä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan työsuhte-etuuksista johtuviin kuluihin
- nettokorkomenot tai -tulot kirjataan rahoituskuluihin.

Konsernin etuspohjaiseen järjestelyyn liittyvät veloitteet ja niihin liittyvät työsuoritukseen perustuvat menot on laskettu käyttämällä ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä velvoite on etuspohjaisen veloitteen tilinpäätöspäivän arvo, josta vähennetään järjestelyn varojen käypä arvo. Diskonttokorko on määritetty käyttämällä Bloomberg € EU Corporate-tuottokäyrää. Etuuteen liittyvän veloitteen arvioitu kesto on otettu huomioon.

Markkinapohjaiset inflaatio-odotukset on määritetty käyttämällä inflaatioon sidottuja swappeja euroalueella.

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakassuhteet	-966	-966
Kehittämismenot	-260	-694
Aineettomat oikeudet	-54	-61
Muut aineettomat hyödykkeet	-323	-963
Yhteensä	-1 603	-2 684
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet *)	-12	-12
Rakennukset ja rakennelmat	-3 130	-2 814
Koneet ja kalusto	-3 859	-3 343
Muut aineelliset hyödykkeet	-94	-119
Yhteensä	-7 094	-6 288

*) Poistot maa-alueista koskevat vuokrattuja maa-alueita

Arvonalentumiset

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-18	-800
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	-16	-33
Yhteensä	-35	-832
EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-8 731	-9 805

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Poistot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisena vaikutusaikana. Aineelliset käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Jos Enersense on kohtuullisen varma osto-option käyttämisestä, käyttöoikeusomaisuuserän poisto-aikana käytetään omaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa.

Poistoajat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat	10–30 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Asiakassuhteet	10 vuotta
Kehittämismenot	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	1–15 vuotta

Odotettavissa olevia taloudellisia vaikutusaikoja tarkistetaan jokaisena raportointi kauden päättämispäivänä, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

8. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Liiketoiminnan muina kuluina esitetään muun muassa kulut ostetuista hallintopalveluista, toimitilakulut, ICT-ohjelmisto- ja -laittekulut sekä vapaaehtoiset henkilöstökulut. Muut kulut sisältävät muun muassa tilintarkastus- ja asiantuntijapalkkioita, toimistokuluja sekä luottotappiokuluja. Vapaaehtoiset henkilösivukulut -erässä esitetään henkilökunnan työkyky-, virkistys-, koulutus- ja harrastustoimintaan liittyvät kulut.

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
ICT-ohjelmisto- ja -laittekulut	-8 272	-5 624
Ostetut hallintopalvelut	-871	-1 011
Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut	-1 474	-7 043
Ajoneuvokulut	-4 689	-2 418
Lainopilliset, muu konsultointi	-1 065	-457
Markkinointikulut	-332	-426
Toimitilakulut	-4 163	-891
Yritysjärjestelyihin liittyvät muut kulut	-1 420	-1 571
Matkakulut	-393	-86
Muut kulut	-6 467	-2 669
Yhteensä	-29 147	-22 196

Enersense International Oyj:n yhtiökokous valitsee vuosittain konsernin tilintarkastajan. Vuoden 2022 yhtiökokouksessa tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab.

Tilintarkastajien palkkiot

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Tilintarkastuspalvelut	-312	-435
Muut palvelut	-17	-1 050
Veroneuvonta	-9	-19
Yhteensä	-338	-1 504

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät konsernin kunkin yhtiön tilintarkastajalle maksetut palkkiot.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Enersense-konsernin yhtiöille tilikaudella 2022 olivat yhteensä 26 (1 069) tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veroneuvonnasta 9 (19) tuhatta euroa ja muista palveluista 17 (1 050) tuhatta euroa.

9. RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Rahoitustuotot		
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	476	41
Yhteensä	476	41
Rahoituskulut		
Korkokulut osamaksuveloista	-6	-47
Korkokulut muista lainoista	-1 791	-2 250
Arvonalentumiset sijoituksista	-444	—
Korkokulut vuokrasopimus-veloista	-163	-361
Valuuttakurssitappiot	-636	-62
Palkkiokulut	-537	-615
Yhteensä	-3 577	-3 335
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-3 101	-3 294

Korkokulut muista lainoista sisältävät pääasiassa lainojen korkokuluja, takausprovisioita, factoring korkoja ja palkkioita sekä viivästyskorkokuluja. Palkkiokulut sisältävät jälleenrahoitukseen liittyviä kertaluontoisia järjestelypalkkioita 0,3 miljoonaa euroa sekä muita rahoitukseen liittyviä palkkioita. Uudesta rahoitusjärjestelystä lisätietoa liitetiedossa 21. Lainat. Arvonalentumiset sijoituksista sisältää 0,5 miljoonaa euroa Fennovoima-sijoitukseen liittyviä alaskirjauksia.

10. TULOVEROT

Tuloverokulut koostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verokulusta ja laskennallisesta verokulusta. Megatuuli Oy tuotti voittoa, muttei ole ollut osana konsernia 12 kuukautta, jolloin muiden konserniyhtiöiden kertyneitä tappioita ei voitu hyödyntää.

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	-3 075	-143
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	—	17
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	-3 075	-127
Laskennallisten verosaamisten muutos	241	560
Laskennallisten verovelkojen muutos	27	—
Laskennallinen verokulu/hyöty		
Tuloverot	-2 807	433

Konsernin tuloslaskelmaan merkityn verokulun ja Suomen verokannalla (20 % kaikilla tilikausilla) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma on esitetty alla:

Tuloverokulun täsmäytys alustavaan laskennalliseen määrään nähden

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Tulos ennen veroja	378	3 540
Verot laskettuna Suomen verokannalla 20 %	-76	-708
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	140	19
Vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-79	-226
Verovapaiden tulojen vaikutus	85	1 331
Erillisyhtiön tulokseen perustava vero	-2 878	—
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	—	17
Muut oikaisut	—	—
Tuloverot	-2 807	433

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

EUR tuhatta	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Liiketoimintojen yhdistämiset	31.12.
2022					
Laskennalliset verosaamiset					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	933	18	—	—	951
Eläkeveloitteet	88	3	—	—	91
Vahvistetut tappiot	3 045	—	—	—	3 045
Vuokrasopimukset	14	30	—	—	43
Saamisten arvonalentumiset	100	—	—	—	100
Muut erät	-61	190	—	—	129
Yhteensä	4 118	241	—	—	4 359
Laskennallisten verojen netottaminen	3 022				3 022
Laskennalliset verosaamiset, netto	1 096				1 337
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-3 983	181	—	-5 188	-8 991
Vuokrasopimukset	-9	-7	—	—	-16
Muut erät	-499	-147	—	—	-646
Yhteensä	-4 491	27	—	-5 188	-9 653
Laskennallisten verojen netottaminen	3 022				3 022
Laskennalliset verovelat, netto	-1 469				-6 630

Merkittävimmät väliaikaiset erot kirjanpidon ja verotuksen välillä liittyvät Megatuuli Oy:n hankinnassa kirjattuihin aineettomiin hyödykkeisiin. Megatuuli Oy:n hankintaa kuvataan liitetiedossa 2. Yrityshankinnat. Konsernilla on vahvistettuja tappioita, joista on kirjattu 3,0 miljoonaa euroa laskennallista verosaamista. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu ensisijaisesti siihen, että on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot voidaan hyödyntää.

EUR tuhatta	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Liiketoimintojen yhdistämiset	31.12.
2021					
Laskennalliset verosaamiset					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	328	605	—	—	933
Eläkeveloitteet	87	1	—	—	88
Vahvistetut tappiot	2 330	—	—	715	3 045
Vuokrasopimukset	6	8	—	—	14
Saamisten arvonalentumiset	100	—	—	—	100
Muut erät	26	-87	—	—	-61
Yhteensä	2 877	527	—	715	4 118
Laskennallisten verojen netottaminen	2 307				3 022
Laskennalliset verosaamiset, netto	570				1 096
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-2 266	33	—	-1 750	-3 983
Vuokrasopimukset	—	-9	—	—	-9
Muut erät	-41	—	—	-458	-499
Yhteensä	-2 307				-4 491
Laskennallisten verojen netottaminen	2 307			715	3 022
Laskennalliset verovelat, netto	—				-1 469

EUR tuhatta	Käyttämättömät tappiot		Kirjatut laskennalliset verosaamiset		Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Vanhentuu 10 vuodessa	152 260	133 590	3 045	3 045	30 452	17 646
Yhteensä	152 260	133 590	3 045	3 045	30 452	17 646

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Tuloverot

Kauden verokuluna tai -tuottona esitetään kauden verotettavasta tulosta kunkin maan tuloverokannan perusteella maksettava vero oikaistuna väliaikaisista eroista johtuvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutoksilla. Verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan perustuen vallitseviin verokantoihin maissa, joissa konserni toimii.

Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun siihen on lakiin perustuva oikeus ja kun suoritus on tarkoitus toteuttaa nettomääräisesti tai saaminen ja velka on tarkoitus realisoida samanaikaisesti.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen konsernitilinpäätökseen sisältyvien kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisestä väliaikaisista eroista. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai varojen ja velkojen alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden loppuun mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun kauden verotettavaan tuloon perustuvien verosaamisten ja -velkojen vähentämiseen toisistaan on lakiin perustuva oikeus, ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Tuloverojen kirjaaminen

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjen verokantojen perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Johto arvioi veroilmoituksissa otettuja kantoja tilanteissa, joissa verolainsäädäntö jättää tilaa tulkinnoille. Tällaisissa tilanteissa kirjattavat verovelat perustuvat johdon arvioihin. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa, joten lopullisen veron määrään liittyy epävarmuutta.

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen verotuksellisista tappioista

Johdon harkintaa tarvitaan määritettäessä sitä missä määrin laskennallisia verosaamisia voidaan kirjata. Konsernin johto on käyttänyt harkintaa päättäessään kirjataanko laskennallista verosaamista käyttämättömistä verotuksellisista tappioista tai käyttämättömistä verohyvityksistä.

Kirjaaminen tehdään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot sekä käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Tulevaisuuden verotettavien voittojen arvioiminen perustuu Enersensen strategiaan, ennusteisiin ja epävarmuuksien arviointiin. Enersensen johto seuraa konsernin taloudellista asemaa ja arvioi tulevaa kehitystä kuukausittain. Verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä hyvityksistä kirjattujen laskennallisten verosaamisten määrää arvioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä.

11. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

EUR tuhatta	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Kehittämis- menot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
2022							
Hankintameno 1.1.	26 154	9 647	2 848	193	10 538	122	23 348
Liiketoimintojen yhdistämiset	1 720	—	618	1	22 838	38	23 495
Lisäykset	—	—	16	2	36	1	55
Vähennykset	—	—	—	-37	-125	-17	-179
Siirrot erien välillä	—	—	-147	—	147	—	—
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—	—
Hankintameno 31.12.	27 874	9 647	3 335	159	33 435	144	46 720
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	—	-1 371	-1 721	-92	-1 572	—	-4 757
Poistot	—	-966	-260	-54	-323	—	-1 603
Vähennykset	—	—	—	37	—	—	37
Siirrot erien välillä	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—	—
Arvonalentumiset	—	—	-5	-14	—	—	-18
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	—	-2 337	-1 985	-123	-1 895	—	-6 341
Kirjanpitoarvo 1.1.	26 154	8 276	1 127	101	8 966	122	18 592
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 874	7 310	1 349	36	31 540	144	40 379

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa yrityshankinnoissa yksilöidyistä tuulivoimaloiden hankekannasta ja muista aineettomista hyödykkeistä. Lisätietoja yrityshankinnoista on liitetiedossa 2. Yrityshankinnat. Asiakassuhteet ovat muodostuneet Empower -yrityshankinnan yhteydessä vuonna 2020.

IFRS-tulkintakomitea antoi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Tässä agendapäätöksessä tulkintakomitea tarkasteli, kirjaako asiakas IAS 38-standardia soveltaen sovelluksen konfiguroinnista ja räätälöinnistä aineettoman hyödykkeen, ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka asiakas kirjaa kyseiset konfigurointi- ja räätälöintimenot. IFRIC:n agendapäätöksillä ei ole voimaantuloaika, joten niitä odotetaan sovellettavan niin pian kuin mahdollista. Koska konsernilla on käytössään pilvipalvelujärjestelyitä, se on analysoinut sitä, onko tällä agendapäätöksellä vaikutusta pilvipalveluiden käyttöönottomienoihin sovellettuihin laatimisperiaatteisiin. Analysointi on tehty konsernissa syksyn 2021 aikana, ja vaikutukset on otettu huomioon takautuvasti vuoden 2021 tilinpäätöksestä alkaen. Vaikutukset olivat vähäisiä.

EUR tuhatta	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Kehittämis- menot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
2021							
Hankintameno 1.1.	26 376	9 660	2 119	127	2 213	737	14 856
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	—	—	67	8 750	—	8 817
Lisäykset	—	—	30	2	—	591	622
Vähennykset	-222	-13	-291	-1	-425	-215	-945
Siirrot erien välillä	—	—	991	—	—	-991	—
Valuuttakurssierot	—	—	—	-2	—	—	-2
Hankintameno 31.12.	26 154	9 647	2 848	193	10 538	122	23 349
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	—	-405	-255	-32	-597	—	-1 289
Poistot	—	-966	-694	-61	-963	—	-2 684
Vähennykset	—	—	16	1	—	—	17
Arvonalentumiset	—	—	-789	—	-12	—	-800
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	—	-1 371	-1 721	-92	-1 572	—	-4 757
Kirjanpitoarvo 1.1.	26 376	9 255	1 864	95	1 616	737	13 567
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 154	8 276	1 127	101	8 966	122	18 592

Liikearvon arvonalentumistestaus

Johto seuraa liikearvoa liitetiedossa 3. määriteltyjen neljän liiketoimintasegmentin tasolla. Konsernissa testataan vuosittain, ovatko liikearvon perusteet edelleen olemassa ja niiden mukaisesti ennustetut rahavirrat kerrytettävissä. Laskelmissa käytettävät rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään budjettiin ja sitä seuraavan neljän vuoden ennusteeseen.

Arvonalentumistestauksen ajankohta määriteltiin uudestaan vuodelle 2022 siten, että vuosittaisessa testauksessa viimeisellä neljänneksellä lähtökohtana on vuoden kolmannen neljänneksen tilanne.

Ennustejakson jälkeinen ajanjakso on määritelty ekstrapoloimalla rahavirrat käyttämällä testaushetkellä arvioitua todennäköistä vuotuista kasvua.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä konserni on analysoinut testauksen tulosten herkkyyttä keskeisten oletusten muutoksille. Testaustulokset ovat herkimpiä muutoksille käyttökate-ennusteissa (EBITDA-ennuste) ja diskonttokoroissa. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos diskonttokorossa tai tuottotasossa ei aiheuttaisi sitä, että testattavien liikearvojen kirjanpitoarvot ylittäisivät kerrytettävissä olevat rahamäärät testatuista Smart Industry, Power ja Connectivity liiketoimintasegmenteissä. Johdon arvion mukaan International Operations -segmentin käyttökate on herkkä mahdolliselle muutokselle. Jos käyttökate International Operations -segmentissä vuosittain alenee 1,1 prosenttiyksikköä, kerrytetyt rahavirrat vastaavat segmentille kohdistettua omaisuuserien kirjanpitoarvoa.

Liikearvon jakautuminen segmenteittäin:

EUR Tuhatta	2022
Smart Industry	11 250
Power	5 074
Connectivity	4 586
International operations	6 965
Yhteensä	27 874

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

	Liikevaihdon kasvu, ennustejakso	Terminaalikasvu oletus	Liikevoitto-% terminaaliarvo	Ennustettu liikevoitto-% terminaaliarvo	Diskonttaus korko ennen veroja
2022					
Smart Industry	12,5% - 50,0%	1,0 %	1,8% - 8,1%	8,0 %	11,1 %
Power	7,3% - 29,7%	1,0 %	11,8% - 27,1%	12,8 %	11,1 %
Connectivity	3,0% - 21,4%	1,0 %	0,3% - 2,0%	1,9 %	11,1 %
International operations	-9,3% - 3%	1,0 %	-0,6% - 2,7%	2,7 %	11,1 %
2021					
Smart Industry	12,2 % - 17,9%	1,0 %	4,0% - 9,7%	9,6 %	10,0 %
Power	6,9% - 20,9%	1,0 %	1,8% - 4,9%	4,8 %	10,0 %
Connectivity	0,9% - 4,0%	1,0 %	-0,4% - 4,2%	4,2 %	10,0 %
International operations	-5,4% - 21,0%	1,0 %	-0,3% - 3,0%	3,0 %	10,0 %

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Liikearvo

Liikearvo syntyy tytäryritysten hankinnan yhteydessä, kun luovutettu vastike ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvo kirjataan taseen aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta se testataan arvonalentumisen varalta vuosittain tai tätä useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat mahdolliseen arvon alentumiseen.

Asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut asiakassopimukset kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen, joten ne merkitään taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappiolla.

Kehittämismenot

Kehittämismenot, jotka välittömästi johtuvat yksilöitävissä olevien ja ainutlaatuisten, konsernin määräysvallassa olevien omaisuuserien suunnittelusta, testauksesta ja toteutuksesta, merkitään taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavien kriteerien täytyessä:

- aineettoman hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että se voidaan ottaa käyttöön tai myydä
- konsernilla on aikomus saattaa aineeton hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se
- konserni pystyy käyttämään tai myymään aineettoman hyödykkeen
- konserni pystyy osoittamaan, miten aineeton hyödyke tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä
- konsernilla on käytettävissä riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja aineettoman hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen, ja
- konserni pystyy määrittämään luotettavasti aineettoman hyödykkeen kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot.

Kehittämismenoihin aktivoidaan välittömät menot sisältävät kehittämisestä aiheutuvat suorat henkilöstömenot, asianmukaisen osuuden niihin liittyvistä yleismenoista ja suorat hankinnat.

Aktivoidut kehittämismenot kirjataan taseen aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi.

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Megatuuli Oy:n hankinnan yhteydessä kirjattiin aineettomia hyödykkeitä käypään arvoon. Yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden käypä arvo oli hankintahetkellä 22,9 miljoonaa euroa tuulivoimapuistojen hankekantaan perustuvia aineettomia hyödykkeitä. Käyvän arvon arvioinnissa käytettiin ulkopuolista asiantuntijaa. Hankekantaan perustuvat aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen osalta, tai sitä useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Asiakassuhteet: 10 vuotta
- Kehittämismenot: 3–5 vuotta
- Aineettomat oikeudet: 5–10 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet: 1–15 vuotta
- Hankekantaan perustuvat hyödykkeet: taloudellinen vaikutusaika arvioidaan hankekohtaisesti. Myytäessä hankeen arvo kirjataan poistoksi myyntituottoa vähentämään. Jos hanke peruuntuu, kirjataan sen arvonalentumisena kuluksi. Hankkeiden arvonalentuminen testataan hankekohtaisesti vuosittain minkä lisäksi niiden kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt arviot tulevista rahavirroista perustuvat hankekohtaisiin taloudellisiin suunnitelmiin ja ajanjaksot, joilta rahavirrat huomioidaan ennusteissa vaihtelevat hankekohtaisesti.

Arvonalentuminen

Liikearvosta, sekä aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, ei kirjata poistoja. Niille tehdään arvonalentumistesti vuosittain tai sitä useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Muut aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet testataan arvonalentumisen varalta aina, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, ettei kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytyksi.

Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Omaisuuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla kertyy pitkälti muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien rahavirroista riippumattomia yksilöitävissä olevia rahavirtoja (rahavirtaa tuottavat yksiköt).

Jokaisen raportointikauden lopussa tulee tarkastella, onko omaisuuserän, lukuun ottamatta liikearvoa, arvonalentuminen syytä peruuttaa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei perueteta myöhemmillä kausilla.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Arvonalentumistestaus

Konsernin johto on arvioinut yrityshankinnoista kirjattujen asiakassuhteiden taloudellista vaikutusaikaa. Vaikutusajat arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa.

Aineellisten hyödykkeiden mahdollinen arvonalentuminen testataan, kun on viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut (arvioidaan vähintään jokaisen raportointikauden lopussa). Arvonalentumistesti perustuu laskelmiin, joissa määritellään rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on sen käyttöarvo. Käyttöarvolaskelmat perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin, joita omaisuuserän arvioidaan kerryttävän.

Alla on kuvattu keskeiset käyttöarvolaskelmiin liittyvät arviot ja hankinta:

- Vastaisten rahavirtojen ennustaminen – nämä perustuvat viimeisimpiin johdon hyväksymiin, viiden vuoden ajanjakson kattaviin ennusteisiin ja kuvastavat odotuksia, jotka koskevat myyntituottojen kasvua, liiketoiminnan kuluja, käyttökateprosenttia (EBITDA-%), investointeja ja rahavirtoja ja perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja johdon odotuksiin markkinoilla tulevaisuudessa tapahtuvista muutoksista
- Kyseisiin rahavirtoihin sovellettavat diskonttauskorot – käytetyt ennen veroja määritetyt diskonttauskorot ovat pääomakustannusten painotettu keskiarvo, joka on määritetty tarkasteluhetkellä markkinoilta saatujen syöttötietojen perusteella ja oikaistu rahavirtaa tuottavan yksikön erityisten riskien huomioon ottamiseksi. Oikaistu verojen jälkeen määritetty diskonttauskorko muutetaan ennen veroja määritetyksi koroksi kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle perustuen verokantaan, jota sovelletaan siellä, missä rahavirtaa tuottava yksikkö toimii.
- Odotettavissa olevat pitkän aikavälin kasvuvauhdit – viiden vuoden ajanjakson jälkeiset rahavirrat extrapoloidaan arvioituja kasvuvauhteja käyttäen. Kasvuvauhdit perustuvat kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön odotettavissa olevalle pitkän aikavälin tuloksellisuudelle markkinoilla, joilla ne toimivat ja ne vastaavat energiaratkaisujen markkinoiden keskimääräisiä pitkän aikavälin kasvuvauhteja.

Arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut saattavat muuttua taloudellisten ja toiminnallisten olosuhteiden muuttuessa. Toteutuvat rahavirrat voivat näin ollen poiketa ennusteista ja tästä voi aiheutua muutoksia arvonalentumistappioiden kirjaamiseen tulevilla kausilla.

Liikearvon kirjanpitoarvoa pienennetään, jos sen kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta myöhemmällä kaudella.

Muut aineettomat hyödykkeet testataan arvioimalla kunkin yksittäisen omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä tai jos tämä ei ole mahdollista, sen rahavirtaa tuottavan yksikön, johon omaisuuserä kuuluu, kerrytettävissä oleva rahamäärä. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat alin taso, jolle omaisuuserät on ryhmitelty ja joka kerryttää erikseen yksilöitävissä olevia rahavirtoja.

Koronaviruspandemian vaikutukset on otettu huomioon ennakoitujen rahavirtojen määrittämisessä. Enersensen johto on arvioinut olevan epätodennäköistä, että mikään muutos keskeisissä oletuksissa saisi aikaan sen, että rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.

12. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

EUR tuhatta	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	Yhteensä
2022						
Hankintameno 1.1.	359	14 910	16 580	273	102	32 225
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	6	772	—	—	778
Lisäykset	5	3 300	4 131	112	1 736	9 285
Yritysmyynnit	—	—	—	—	—	—
Vähennykset	-10	-820	-494	-70	-1 482	-2 876
Siirrot erien välillä	—	-5	5	—	—	—
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—
Hankintameno 31.12.	355	17 390	20 995	315	357	39 412
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-17	-5 004	-5 418	-80	—	-10 519
Poistot	-12	-3 130	-3 859	-94	—	-7 094
Vähennykset	—	106	260	64	—	431
Arvonalentumiset	—	-8	-9	—	—	-16
Siirrot erien välillä	—	—	—	—	—	—
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-29	-8 035	-9 025	-109	—	-17 199
Kirjanpitoarvo 1.1.	342	9 906	11 163	193	102	21 705
Kirjanpitoarvo 31.12.	325	9 355	11 970	206	357	22 213

EUR tuhatta	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	Yhteensä
2021						
Hankintameno 1.1.	143	8 861	13 810	294	69	23 177
Liiketoimintojen yhdistämiset	3 763	3 763	2 014	308	116	9 964
Lisäykset	9	6 571	6 727	38	97	13 442
Yritysmyynnit	—	—	-108	-2	—	-109
Vähennykset	-3 556	-4 295	-5 863	-366	-180	-14 259
Siirrot erien välillä	—	11	—	—	—	11
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—
Hankintameno 31.12.	359	14 910	16 580	273	102	32 225
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5	-2 183	-2 191	-14	—	-4 393
Poistot	-12	-2 814	-3 285	-119	—	-6 230
Vähennykset	—	—	83	53	—	137
Arvonalentumiset	—	-7	-25	—	—	-33
Valuuttakurssierot	—	—	—	—	—	—
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-17	-5 004	-5 418	-80	—	-10 519
Kirjanpitoarvo 1.1.	126	3 857	8 392	214	69	12 658
Kirjanpitoarvo 31.12.	342	9 906	11 163	193	102	21 705

Käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Lisätietoja käyttöoikeusomaisuuseristä on liitetiedossa 13. Vuokrasopimukset. Tilikauden 2021 lisäykset liittyvät pääasiassa rakennusten ja rakennelmien ja koneiden ja kaluston uusiin vuokrasopimuksiin.

Myynti- ja takaisinvuokraus

Konserni toteutti autojen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn kesäkuussa 2021. Aiemmin ollut käyttöomaisuuserä 5,4 miljoonaa euroa poistui taseesta ja sen sijaan kirjattiin käyttöoikeusomaisuuserä 3,4 miljoonaa euroa. Tilikauden 2022 päätteeksi taseessa oli autojen vuokrasopimuksia 7,1 miljoonaa euroa.

Konserni toteutti kiinteistön myynti- ja takaisinvuokraus -järjestelyn lokakuussa 2021. Aiemmin ollut käyttöomaisuuserä 8,0 miljoonaa euroa poistui taseesta ja sen sijaan kirjattiin käyttöoikeusomaisuuserä 3,7 miljoonaa euroa. Tilikauden 2022 päätteeksi taseessa oli kiinteistöjen vuokrasopimuksia 9,3 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Maa-alueet kirjataan taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin alkuperäiseen hankintamenuon. Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot. Poistot lasketaan tasapoistoina hyödykkeen arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Rakennukset 10–30 vuotta
- Koneet ja laitteet 3–15 vuotta
- Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 3–5 vuotta

Omaisuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi. Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslaskelmaan. Arvon alentuminen on esitetty liitetiedossa 11. Aineettomat hyödykkeet.

13. VUOKRASOPIMUKSET

Enersense vuokraa pääasiassa toimitiloja, asuntoja, henkilö-, paketti- ja kuorma-autoja sekä työkaluja. Toimitilojen ja asuntojen sopimukset ovat tyypillisesti toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia. Ajoneuvojen ja työkalujen sopimukset ovat tyypillisesti määräaikaista. Sopimukset voivat sisältää jatkamis- ja päättämisoptioita. Pääosaan toimitilojen vuokrasopimuksista liittyy indeksikorotusehtoja, jotka on tyypillisesti sidottu kuluttajahintaindeksiin tai kiinteistön ylläpidon kustannusindeksiin. Näitä ei oteta huomioon vuokrasopimusvelassa ennen kuin ne toteutuvat.

Taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

EUR tuhatta	31.12.2022	31.12.2021
Maa-alueet	113	130
Rakennukset ja rakennelmat	9 258	9 736
Ajoneuvot	7 066	6 792
Muut	—	—
Yhteensä	16 437	16 658
Vuokrasopimusvelat		
Lyhytaikaiset	5 968	4 427
Pitkäaikaiset	10 738	12 825
Yhteensä	16 705	17 251

Vuokrasopimusvelkojen maturiteetti on esitetty liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimukseen liittyvät määrät:

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot ^{*)}		
Maa-alueet	-12	-12
Rakennukset ja rakennelmat	-3 051	-2 732
Ajoneuvot	-2 492	-1 693
Muut	—	—
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot yhteensä	-5 555	-4 437
Korkokulut ^{**)}	-444	-361
Lyhytaikaisiin vuokra-sopimukseen liittyvät kulut ^{***)}	-914	-1 103
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimukseen liittyvät kulut ^{***)}	-1 050	-1 374
Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta yhteensä	-8 890	-7 261

* Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Poistot.

**) Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Rahoituskulut.

***) Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Muut kulut.

Enersense on sitoutunut toimitila- ja autovuokrasopimukseen, jotka alkavat seuraavalla tilikaudella 2023.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Enersense arvioi sopimuksen syntymisajankohtana sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan. Enersense kirjaa vuokrasopimuksesta, jossa se toimii vuokralle ottajana, käyttöoikeusomaisuuserän ja vastaavan vuokrasopimusvelan vuokrasopimuksen alkamisajankohtana. Alkamisajankohdaksi katsotaan se hetki, jolloin vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserä on vuokralle ottajan käytettävissä.

Enersense arvostaa vuokrasopimusvelan sopimuksen alkamisajankohtana diskonttaamalla odotettavissa olevat tulevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokrasopimusvelan arvostukseen sisällytettäviin maksuihin huomioidaan kiinteät maksut, indeksiin tai muuhun hintatasoon perustuvat maksut, jäännösarvotakuiden määrät, joiden odotetaan tulevan Enersensen maksettavaksi sekä osto-option toteutusmäärä, jos sen käyttö on kohtuullisen varmaa. Rangaistusmaksut vuokrasopimuksen päättämisestä sisällytetään vuokrasopimusvelan arvostukseen, jos vuokra-ajassa on otettu huomioon, että Enersense käyttää päättämisoption.

Enersense diskonttaa vuokramaksut käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa. Jos tämä korko ei ole helposti määritettävissä, käytetään vuokralle ottajan lisäluoton korkoa, eli korkoa, jonka Enersense joutuisi maksamaan lainatessaan vastaavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin rahat, jotka tarvitaan käyttöoikeusomaisuuserän arvoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseksi vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä. Vuokrasopimusvelan korkokulu esitetään liiketoiminannan rahavirrassa.

Vuokrasopimuksen alkamisajankohdan jälkeen, vuokrasopimusvelka arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Vuokrasopimusvelan määrä määritetään uudelleen, kun vuokramaksuissa tapahtuu muutos esimerkiksi indeksimuutosten seurauksena, sopimuksessa olevien optioiden käyttöä arvioidaan uudelleen tai muiden vuokrasopimusmuutosten huomioon ottamiseksi. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenuun, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän, ennen sopimuksen alkamisajankohtaa maksetut vuokrat, alkuvaiheen välittömät menot ja ennallistamismenot. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot yleensä tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Jos Enersense on kohtuullisen varmaa, osto-option käyttämisestä, käyttöoikeusomaisuuserän poistoajana käytetään omaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa. Lisätietoja poistoista on liitetiedoissa 12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

Enersense soveltaa standardin lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisten omaisuuserien vuokrasopimuksia koskevia helpotuksia. Lyhytaikainen vuokrasopimus on sopimus, jonka vuokra-aika on 12 kuukautta tai

alle. Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä ovat muun muassa työkalut ja ICT-laitteet. Maksut näistä sopimuksista kirjataan kuluksi tasaerinä. Enersense ei erota muita kuin vuokrasopimuskomponentteja vuokrasopimuskomponenteista toimitilojen, asuntojen ja autojen vuokrasopimuksissa.

Enersensellä ei ole merkittävää toimintaa vuokralle antajana.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Vuokra-ajan määrittäminen

Enersensen vuokrasopimukset voivat olla toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia tai ne voivat sisältää jatkamis- tai päättämisoptioita. Enersense ottaa huomioon vuokra-ajan määrittämisessä kaikki ne tosiseikat ja olosuhteet, joista syntyy taloudellinen kannustin vuokrasopimuksen jatkamiseen. Näitä ovat esimerkiksi, omaisuuserän tarpeellisuus Enersensen liiketoiminnalle, vuokrakohteeseen tehdyt perusparannukset ja mahdolliset korvaavan omaisuuserän vuokraamiseen liittyvät kulut. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, kun tapahtuu merkittävä tapahtuma tai olosuhteiden muutos.

Lisäluoton koron määrittäminen

Konserni määrittää vuokrasopimusten lisäluoton koron käyttäen lähtökohtana rahalaitosten kanssa solmittujen lainojen korkoja ja lisäksi huomioiden IFRS 16 -vaatimusten mukaisesti, että käytettävä korko huomioi vuokrasopimusten alkamisajankohdan, vuokra-ajan, kohteiden ja toimintaympäristön vaikutukset.

14. PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ KÄSITELTÄVÄT SIIJOITUKSET

Alla on esitetty tiedot Enersensen osakkuus- ja yhteisyrityksistä.

Yrityksen nimi	Rekisteröintimaa	Omistusosuus %	
		31.12.2022	31.12.2021
Empower 4Wind OÜ	Viro	60,0 %	60,0 %
Yrittäjien Voima Oy	Suomi	40,0 %	40,0 %
Harku Sindi JV OÜ	Viro	50,0 %	50,0 %
P2X Solution Oy	Suomi	16,3 %	— %
Suomi Teline Oy	Suomi	— %	25,0 %

Empower 4Wind OÜ on virolainen tuuliturbiinien huolto- ja korjauspalveluja tuottava yhtiö. Huolimatta enemmistöomistuksesta, Empower 4Wind OÜ:n on käsitelty yhteisyrityksenä osakkeenomistajien yksimielisyyteen perustuvan päätöksentekomenettelyn vuoksi. Päätöksenteosta on sovittu Empower 4Wind OÜ:n osakassopimuksessa. Yrittäjien Voima Oy on suomalainen osakeyhtiö, jonka toimialana on sähkön ja muun energian hankkiminen osakkeenomistajille. Yrittäjien Voima Oy omistaa osuuden Voimaosakeyhtiö SF:stä, joka puolestaan omistaa osuuden Fennovoima Oy:stä, jonka takia Yrittäjien Voima Oy:n kirjanpitoarvo kirjattiin alas. Lisäksi Enersensellä on muu taseen ulkopuolinen vastuu 0,7 miljoonaa euroa Yrittäjien Voima Oy:lle.

Harku Sindi JV OÜ on virolainen yhteisyritys, joka on rakentanut voimajohtoa Viroon. Tällä hetkellä yhtiö ei ole aktiivinen. Enersense International toteutti 1.2.2022 16,3 % hankinnan suomalaisesta osakeyhtiöstä nimeltä P2X Solution Oy:stä, jonka toimialana on vihreän vedyn tuottaminen. Huolimatta vähemmistöosuudesta, P2X Solution Oy on käsitelty osakkuusyhtiönä, koska Enersensellä on lisäksi sopimuksen mukaisesti oikeus hallituspaikkaan yhtiössä. Osuus Suomi Teline Oy:stä myytiin 12.9.2022.

Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen osakkuusyhtiöiden ja yhteisyrityksen tuloksesta on kirjattu liikevoiton yläpuolelle, koska niiden katsotaan olevan strategisia omistuksia ja olennainen osa Enersensen liiketoimintaa.

Alla on esitetty yhteenveto osakkuus- ja yhteisyritysten taloudellisesta informaatiota. Esitetyt luvut vastaavat kyseisten osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätöksissä esitettyjä lukuja, eivät Enersensen osuutta.

2022	Varat	Velat	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Empower 4Wind OÜ	1 566	309	2 771	99
Yrittäjien Voima Oy	5	4	22	-67
Harku Sindi JV OÜ	2 449	2 446	—	—
P2X Solution Oy	23 088	3 621	22	-1 555
2021				
Empower 4Wind OÜ	1 586	273	2 682	230
Suomi Teline Oy	5 061	4 567	5 938	-171
Yrittäjien Voima Oy	1 294	7	7	—
Harku Sindi JV OÜ	2 376	2 373	—	—

Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

EUR tuhatta	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 564	1 467
Liiketoimintojen yhdistäminen	—	—
Lisäykset	10 399	104
Vähennykset	-228	—
Arvonlennukset	-516	—
Osuus tilikauden tuloksesta	-282	-7
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 937	1 564

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

EUR tuhatta	2022	2021
Tavaroiden ja palvelujen myynti	79	157
Tavaroiden ja palvelujen ostot	2	3
Korkotuotot	—	13

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

EUR tuhatta	2022	2021
Lainasaamiset	—	150
Myyntisaamiset ja muut saamiset	663	3 449

Pääomalainasaamisten pääasialliset ehdot

Pääomalainan pääoma voidaan palauttaa ja maksaa korkoa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Lain mukaisesti pääomalaina on vakuudeton. Sopimukset pääomalainoista on tehty kirjallisesti.

Enersensellä oli 150,0 tuhannen euron pääomalainasaaminen Suomi Teline Oy:ltä, josta Enersense myi osuutensa 12.9.2022. Tästä lainasta ostaja maksoi 80,0 tuhatta euroa ja loput 70,0 tuhatta euroa maksetaan 28.12.2023. Lainan korko on 8,0 % vuodessa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Osakkuusyrittys

Osakkuusyrittysiä ovat yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa eikä yhteistä määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 % äänivallasta. Osakkuusyrittysiin tehdyt sijoitukset kirjataan alun perin hankintamenoon, ja sen jälkeen ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin osuus hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista merkitään tuloslaskelmaan, ja sen osuus hankinnan jälkeisistä muun laajan tuloksen muutoksista kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan vastaavasti. Jos konsernin osuus osakkuusyrittysin tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita kirjata, paitsi jos konsernilla on oikeudellisia tai tosiasiallisia velvoitteita osakkuusyrittysiin liittyen tai se on suorittanut maksuja osakkuusyrittysten puolesta. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrittysten tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistusosuuden mukaisesti ja on esitetty konsernin tuloslaskelmassa osana liikevoittoa. Jokaisen raportointikauden lopussa ratkaistaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyrittyseseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut.

Yhteisyrittys

Yhteisyrittysiä ovat yritykset, joissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Osuudet yhteisyrittysissä kirjataan konsernitaseeseen alun perin hankintamenoon, ja sen jälkeen ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Pääomalainasaamiset

Pääomalainasaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Tämän jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää, koska pääomalainasaamisten rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja korkojen maksusta ja Enersensen niihin liittyvä liiketoimintamalli on rahavirtojen kerääminen. Pääomalainasaamisten arvonalentuminen lasketaan käyttäen kolmivaiheista mallia. Mikäli lainasaamisen luottoriski on todettu alhaiseksi tai sen luottoriski ei ole merkittävästi lisääntynyt, lainasaaminen on vaiheessa 1, jolloin arvonalentuminen kirjataan 12 kuukauden odotetun luottotappion perusteella. Mikäli luottoriski on merkittävästi kasvanut, siirretään saaminen vaiheeseen 2.

15. VAIHTO-OMAISUUS

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Aineet ja tarvikkeet	2 930	2 238
Keskeneräinen työ	8 558	3 557
Ennakkomaksut	1 636	718
Yhteensä	13 124	6 513

Tilikaudella Enersense on kirjannut kuluksi vaihto-omaisuuden hankintamenoa 71,6 (45,8) miljoonaa euroa. Kulu esitetään tuloslaskelman erässä Materiaalit ja palvelut. Tilikaudella vaihto-omaisuuteen tehtiin 0,0 (0,0) miljoonaa euron arvonalennus. Arvonalentumiskirjauksia ei ole peruutettu tilikauden aikana (2021: ei peruutuksia).

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään joko FIFO (first-in, first-out) tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen vaihto-omaisuuden luonteesta riippuen. Aineiden ja tarvikkeiden hankintameno sisältää ostohinnan sekä kuljetuskustannukset. Keskeneräinen työ sisältää välittömät palkat ja muut sosiaalikulut sekä osuus keskeneräiseen työhön liittyvistä yleiskustannuksista. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioidut myynnin toteutumiseksi tarvittavat menot.

16. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

EUR tuhatta	31.12.2022	31.12.2021
Pitkäaikaiset		
Pantattu tili	1 325	875
Myyntisaamiset	703	—
Muut saamiset	2 250	2 052
Yhteensä	4 278	2 927
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	33 696	18 064
Factoroidut myyntisaamiset	—	—
Muut rahoitusvarat ^{*)}	2 289	2 177
Muut saamiset	—	1 849
Siirtosaamiset	31 833	12 372
Yhteensä	67 818	34 462
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	20 897	5 257
Ennakkomaksut	10 877	7 097
Muut	58	18
Yhteensä	31 833	12 372

**) Enersense on antanut tilipantteja rahoittajilleen sitoumustensa vakuudeksi. Enersensen pitkäaikainen pantattu tili 1,3 miljoonaa euroa on panttina sitoumuksen voimassaoloajan. Pantatuista tileistä 2,3 miljoonaa euroa oli lyhytaikaisia pantteja, joiden sopimusvelvoitteet päättyivät tilikauden 2023 aikana.*

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Konsernin rahoitusvarat koostuvat myyntisaamisista, muista rahoitussaaamisista, rahavaroista (ks. liitetieto 17. Rahavarat) sekä lainasaamisista (ks. liitetieto 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset). Nämä luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvaroihin koska näitä rahoitusvaroja pidetään sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi ja niiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua. Konsernin rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Lainasaamiset ja muut saamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Myyntisaamiset kirjataan alun perin transaktiohintaan. Korkotuotot sisältyvät rahoitustuottoihin. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sen rahavirtoihin ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle ja olennainen osa omistukseen liittyvistä riskeistä ja eduista on siirretty toiselle osapuolelle. Voitto tai tappio, joka syntyy kirjattaessa omaisuuserä pois taseesta, kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään rahoituskuluissa.

Factoring

Enersense käyttää factoring-järjestelyä, jossa myyntisaamisten olennaiset riskit ja edut on siirretty factoring-yhtiölle. Tällaiset myyntisaamiset esitetään taseessa, kunnes niistä on saatu suoritus factoring-yhtiöltä ja ne arvostetaan taseessa jaksotettuun hankintamenuon. Pääosin Enersense saa suorituksen heti, kun saamiset on siirretty factoring-yhtiölle. Konsernin näkemyksen mukaan liiketoimintamalli, jonka mukaan saamisista pidetään rahavirtojen keräämistä varten, soveltuu yhä näihin saamisiin, ja näin ollen ne edelleen arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon.

Näiden käypä arvo ei perustu havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin, jolloin niiden käypä arvo on käyvän arvon hierarkian tasolla 3. Käypä arvo ei olennaisesti eroa alkuperäisestä hankintamenuosta. Käyvän arvon hierarkia on kuvattu liitteessä 21. Lainat. Käyvän arvon muutos esitetään muissa tuotoissa tai kuluissa, ja factoringin rahoituskulut esitetään rahoituskuluissa.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Rahoitusvaroihin liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan ennakoivasti.

Myyntisaamisten ja asiakassopimukseen perustuvien omaisuuserien arvostamiseen sovelletaan yksinkertaistettua mallia, jonka mukaan luottotappio kirjataan myyntisaamisen tai asiakassopimuksiin

perustuvan omaisuuserän koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Enersense on määrittänyt odotettavissa olevat luottotappioasteet eri ikäisille myyntisaamisille ikäjakauman mukaisesti huomioiden saamisten erityispiirteet ja riskit. Odotettavissa olevan luottotappion määrä perustuu johdon parhaaseen arvioon ennakoitavista laiminlyönneistä. Luottotappiomalli huomioi asiakkaiden aikaisemman maksukäyttäytymisen sekä käytettävissä olevat tulevaisuuden ennusteet (kuten koronavirusepidemian kehittyminen) ja niiden mahdollinen vaikutus asiakkaiden luottoluokitukseen ja maksukäyttäytymiseen, sekä mahdolliset vakuudet ja luottovakuutukset.

Saamiset kirjataan lopullisina luottotappioina pois taseesta, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua. Viitteitä siitä, ettei maksua voida kohtuudella odottaa, ovat muun muassa velallisen kyvyttömyys tehdä konsernin kanssa maksusuunnitelmaa ja konkurssin todennäköisyys.

Rahoitusvarojen luottoriskiä sekä luottoriskin hallintaa sekä myyntisaamisten varausmatriisia kuvataan liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

17. RAHAVARAT

EUR tuhatta	31.12.2022	31.12.2021
Rahat ja pankkisaamiset	38 704	29 166

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

18. OMA PÄÄOMA

EUR tuhatta	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	64 010	43 794
Vararahasto	313	313
Muuntoerot	84	17
Kertyneet voittovarot	-500	95
Tilikauden voitto (tappio)	-1 768	4 301
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	62 220	48 599
Määräysvallattomien omistajien osuudet	389	1 064
Oma pääoma yhteensä	62 609	49 663

Megatuuli Oy:n B-sarjan osakkeiden omistajilla on oikeus osinkoon nimettyjen tuulivoimapuistojen myyntituotosta. Osinko oli vuonna 2022 7,4 miljoonaa euroa. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta on vuonna 2021 vähennetty listautumisannin kulujen määrä 2,9 miljoonaa euroa.

Osakemäärä

	Päivämäärä	Kpl
Osakemäärä 1.1.2021		9 547 729
Osakeanti Nidoco AB	15.3.2021	2 075 000
Yleisö- ja henkilöstöanti	22.6.2021	1 775 000
Osakemäärä 31.12.2021		13 397 729
Megatuuli Oy:n hankinta	1.2.2022	2 598 331
Osakeanti Osuuskunta KPY	28.6.2022	297 297
Unified Chargers Oy:n hankinta	15.11.2022	199 174
Osakemäärä 31.12.2022		16 492 531

Osakepääoma

Enersense International Oyj:llä on yksi osakesarja. Yksi osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Enersense International Oyj:n osakepääoma 31.12.2021 on 80 000 euroa (31.12.2020 80 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä 31.12.2022 oli 16 492 531 kappaletta (31.12.2021: 13 397 729 ja 31.12.2020: 9 547 729). Enersense International Oyj:n osake on noteerattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla ja osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakeyhtiölain mukaisesti osakkeiden merkintähinnan, ellei yhtiö nimenomaisesti ole päättänyt toisin.

Enersense hallitus päätti 31.1.2022 suunnatun toteuttaa osakeannin, jonka myötä merkittiin 2 598 331 uutta osaketta arvoltaan 18,5 miljoona euroa Megatuuli-yrityskauppaan liittyen. Merkintä toteutettiin 1.2.2021 ja se kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Enersensen hallitus päätti 20.6.2022 suunnatun osakeannin toteuttamisesta Osuuskunta KPY:lle. Liikkeelle laskettiin 297 297 uutta osaketta arvoltaan 2,2 miljoonaa euroa. Merkintä toteutettiin 28.6.2022 ja kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Enersensen hallitus päätti 15.11.2022 suunnatusta osakeannista, jonka myötä merkittiin 199 174 uutta osaketta arvoltaan 1,2 miljoonaa euroa Unified Chargers Oy:n yrityshankintaa liittyen. Merkintä toteutettiin 16.11.2022 ja kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Vararahasto

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.

Muuntoerot

Ulkomaisen tytäryrityksen tilinpäätöksen muuntamisesta aiheutuvat muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kerrytetään erilliseen oman pääoman rahastoon. Kertynyt määrä siirretään tulosvaikutteiseksi, kun nettosijoituksesta luovutaan.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat menot esitetään omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

19. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	1–12/2022	1–12/2021
Osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio)	-1 768	4 301
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	15 986	12 131
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	16 382	12 131
Osakekohtainen painotettu keskiarvo tulos, laimentamaton (euroa)	-0,11	0,35
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	-0,11	0,35

Enersensellä on tilikaudella 2022 kaksi instrumenttia (vaihtovelkakirja laina ja osakepalkkio-ohjelma), joilla on laimentava vaikutus osakekohtaiseen tulokseen. Niiden yhteismäärä on 3 407 774 kappaletta. Tilikaudella 2021 vastaavia instrumentteja ei ollut.

Enersense hallitus päätti 31.1.2022 toteuttaa suunnatun osakeannin, jonka myötä merkittiin 2 598 331 uutta osaketta arvoltaan 18,5 miljoonaa euroa Megatuuli-yrityskauppaan liittyen. Merkintä toteutettiin 1.2.2021 ja se kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Enersensen hallitus päätti 20.6.2022 suunnatun osakeannin toteuttamisesta Osuuskunta KPY:lle. Liikkeelle laskettiin 297 297 uutta osaketta arvoltaan 2,2 miljoonaa euroa. Merkintä toteutettiin 28.6.2022 ja kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Enersensen hallitus päätti 15.11.2022 suunnatusta osakeannista, jonka myötä merkittiin 199 174 uutta osaketta arvoltaan 1,2 miljoonaa euroa Unified Chargers Oy:n yrityshankintaa liittyen. Merkintä toteutettiin 16.11.2022 ja kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Osakekohtainen tulos (EPS) lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan samalla perusteella kuin laimentamaton, paitsi että siinä otetaan huomioon konsernin mahdolliset sitoumukset uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tulevaisuudessa.

20. RAHOITUSRISKIEN JA PÄÄOMAN HALLINTA

Enersense altistuu liiketoiminnassaan maksuvalmius-, luotto-, valuutta- ja korkoriskille. Enersensen rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää rahoitusmarkkinoiden muutoksista johtuvien tekijöiden vaikutusta yhtiön tulokseen, toimintaan ja taserakenteeseen.

Enersensen rahoitushallinto raportoi säännöllisesti konsernin johdolle tunnistetuista rahoitusriskeistä sekä toimenpiteistä, joilla konserni aikoo suojautua mahdollisilta riskeiltä. Konsernin rahoitushallinto tukee myös liiketoiminta-alueita niiden rahoitusriskien hallinnassa. Liiketoiminta-alueet toimittavat konsernin rahoitushallinnolle ajantasaista informaatiota rahoitusasemastaan ja kassanhallinnasta, jotta rahoitushallinto voi varmistaa tehokkaan rahoituksen-, likviditeetin- ja riskienhallinnan.

Luottoriski

Enersense luottoriski liittyy asiakkaisiin, joilta konsernilla on avoimia saatavia tai joiden kanssa on solmittu pitkäaikaissopimuksia. Luottoriski voi toteutua siinä tapauksessa, että asiakas ei pysty suoriutumaan sopimusvelvoitteistaan. Enersense tarkistaa merkittävien uusien asiakkaidensa luottotiedot ja maksukyvykkyyden ennen sopimukseen ryhtymistä sekä seuraa aktiivisesti asiakaskuntansa luottokelpoisuutta ja maksukyvykkyyttä.

Konserni suojautuu luottoriskiltä myös myymällä myyntisaatavia kolmannelle osapuolelle, joka kantaa luottoriskin ostamiensa myyntisaatavien osalta. Enersenselle ei jää olennaisia intressejä näihin saamisiin. Enersense hallitsee luottoriskiä myös käyttäen ennakkomaksuja ja projektien etupainotteisia maksuohjelmia.

Myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat omaisuuserät

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat omaisuuserät on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella. Odotettujen tappioiden malli perustuu varausmatriisiin, jossa odotetut luottotappiot lasketaan soveltamalla historiallisesti toteutuneita luottotappioita sekä liiketoimintajohdon arvioita tulevasta kehityksestä avoimien myyntisaamisten eri maturiteettijakaumiin. Odotettu luottotappiovaraus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Enersense kirjaa myyntisaamiset pois taseesta lopullisina luottotappioina, kun perintä on osoittautunut tuloksettomaksi. Lopullinen luottotappiokirjaus tehdään esimerkiksi silloin kun perintäkumppani antaa luottotappiosuosituksen tai velallinen hakeutuu konkurssiin tai maksuvaikeuksissa olevan asiakkaan kanssa ei päästä sopuun maksusuunnitelmasta.

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät liittyvät laskuttamattomiin keskeneräisiin töihin ja ovat riskiominaisuuksiltaan samanlaisia kuin samantyyppisistä sopimuksista johtuvat myyntisaamiset. Tämän vuoksi Enersensen johto on olettanut, että ei-eräntyneiden myyntisaamisten odotettavissa oleva tappioaste on kohtuullisen lähellä sopimukseen perustuvien omaisuuserien tappioastetta.

Luottotappiovaraus

	Ei viivästynyt	Alle 30 päivää viivästynyt	30-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
31.12.2022						
Odotettavissa oleva luottotappioaste	0%	1%	3%	3%	44%	
Bruttomääräinen kirjanpito	29 221	938	939	-7	474	31 565
Luottotappiovarauksen määrä	0	-9	-32	0	-207	-247
Nettomääräinen kirjanpitoarvo	29 221	929	907	-6	267	31 318

	Ei viivästynyt	Alle 30 päivää viivästynyt	30-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
31.12.2021						
Odotettavissa oleva luottotappioaste	—%	—%	1%	8%	13%	
Bruttomääräinen kirjanpito	14 521	1 671	207	2	397	16 796
Luottotappiovarauksen määrä	—	-1	-3	—	-53	-57
Nettomääräinen kirjanpitoarvo	14 521	1 670	204	1	344	16 739

Luottotappiovarauksen täsmäytys

	1-12/2022	1-12/2021
Luottotappiovaraus 1.1.	57	126
Kaudella tulosvaikutteiseksi kirjattu luottotappiovarauksen muutos	197	173
Tilikauden aikana lopullisiksi luottotappioiksi perimiskelvottomina kirjatut saamiset	-6	-242
Luottotappiovaraus 31.12.	247	57

Lainasaamisista kirjattu luottotappiovaraus

Enersensellä oli lyhytaikaisia lainasaamisia 31.12.2022 288 (31.12.2021 150) tuhatta euroa. Osakkuusyhtiö Suomi Teline Oy:n myynnin yhteydessä uusi omistaja maksoi lainasta 80 tuhatta euroa. Loppu lainan suoritus odotetaan saatavan sovitun maksuaikataulun mukaisesti. Enersensen johto seuraa lainasaatavien takaisinmaksun todennäköisyyttä ja niistä tehdään luottotappiovaraus, mikäli varaukselle on aihetta. Pääomalainasaamisten määrät ja pääasialliset ehdot on kerrottu liitteessä 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset.

Rahavarat ja muut talletukset on sijoitettu vakavaraisiin pankkeihin, eikä yhtiö katso niihin sisältyvän olennaista luottoriskiä. Nämä ovat erittäin likvidejä sijoituksia eikä niistä ole kirjattu odotettuja luottotappioita.

Maksuvalmiusriski

Enersensen maksuvalmiusriski jakautuu jälleenerahoitus- ja likviditeettiriskeihin. Jälleenerahoitusriski liittyy siihen, että Enersensellä ei olisi käytettävissään riittävästi likvidejä varoja erääntyvien lainojensa maksamiseksi tai ettei jälleenerahoitusta olisi järjesteltävissä suotuisilla ehdoilla. Enersense pyrkii suojautumaan jälleenerahoitusriskiltä hajauttamalla lainaportfolionsa maturiteettijakaumaa sekä arvioimalla lyhytaikaisen rahoituksen osuutta ja konsernin pitkäaikaista rahoitustarvetta.

Likviditeettiriski liittyy siihen, että Enersensellä ei olisi käytössään riittävästi likvidejä varoja suoriutuakseen velvoitteistaan. Riittävän likviditeetin ylläpitämiseksi Enersense laatii lyhyen- ja pitkän aikavälin kassaennustetta ja järjestää tarvittaessa lisärahoitusta. Enersense pyrkii jatkuvasti ennakoimaan ja seuraamaan liiketoiminnan rahoituksen tarvetta, jotta Enersensellä olisi riittävästi likvidejä varoja toimintansa rahoittamiseksi sekä velvoitteistaan suoriutumiseksi.

Rahoituksen lähteet

Enersensen taseen rahavarat olivat vuoden 2022 lopussa 38,7 (29,2) miljoonaa euroa. Myyntisaatavat olivat vuoden 2022 lopussa 33,7 (18,0) miljoonaa euroa. Enersensellä oli 31.12.2022 nostamatonta rahoituslimiittiä 5 miljoonaa euroa. Enersensellä oli pitkäaikaisia rahalaitoslainoja yhteensä 7 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia rahalaitoslainoja 2,4 miljoonaa euroa. Lisäksi Enersensellä oli IFRS 16:n mukaisia leasing- ja toimitilavelkoja, joista pitkäaikaisia velkoja oli 10,7 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia velkoja 5,9 miljoonaa euroa.

Enersense on myös sopinut osamaksurahoituksesta liittyen ajoneuvojen hankintaa ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojektin rahoitukseen. Osamaksuvelasta pitkäaikaista 31.12.2022 oli 0,7 miljoonaa euroa ja lyhytaikaista 1,0 miljoonaa euroa.

Enersense julkisti 20.6. saaneensa päätökseen neuvottelut uudesta rahoituskokonaisuudesta, joka koostuu kahdesta senior-lainasta, rahoituslimiitistä sekä useasta pankkitakaus- ja laskurahoituslimiitistä. Rahoitusta käytetään toiminnan kehittämiseen sekä käyttöpääoman hallintaan.

Rahoituspaketissa sovittiin kahdesta yhteensä 10,5 miljoonan euron senior-lainasta, jotka erääntyvät vuonna 2026, sekä tarvittaessa nostettavissa olevasta 5 miljoonan euron sitovasta rahoituslimiitistä, jonka avulla yhtiö pystyy vähentämään kausivaihtelusta johtuvien käyttöpääoman muutoksien vaikutusta liiketoimintaansa.

Yhtiöllä on jatkossa käytössään myös yhteissummaltaan 44,2 miljoonan euron laskurahoituslimiitit, joista uusien limiittien kokonaissumma on yhteensä 5,5 miljoonaa euroa.

Neljännellä vuosineljänneksellä Enersense sopi muutoksista vaihtovelkakirjalainan käsittelystä suhteessa kovenantteihin rahoittajiensa kanssa. Vaihtovelkakirjalainasta sovittiin, että se tulkitaan etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa oleva lainana ja käsitellään omana pääomana oikaistua omaa pääomaa laskettaessa. Korolliset nettovelat/käyttökate -kovenantin yhteydessä vaihtovelkakirjalaina tulkitaan korottomana lainana. Lisäksi sovittiin sovellettavan minimi likviditeetti kovenanttia omavaraisuusaste -kovenantin ohella. Minimiliikviditeetti -kovenantin raja-arvo on 15 miljoonaa euroa ja yhtiö raportoi sen toteutumista rahoittajille kuukausittain. Lisäksi Yhtiöllä on oikeus

tehdä vuoden 2023 aikana enintään 5 miljoonan euron oikaisu minimi likviditeetti -kovenanttiin liittyen tiettyihin oikaisueriin.

Lisäksi takauslimiittejä nostettiin 5 miljoonalla eurolla kesäkuun lopun tilanteesta ja Enersensellä on tällä hetkellä käytössään yhteissummaltaan 45 miljoonan euron takauslimiitit.

Vuoden 2022 lopussa Enersense oli nostanut 8,4 miljoonaa euroa senior-lainoja.

Enersense laski liikkeelle 1.12.2022 26 miljoonan euron suuruisen 15.1.2027 erääntyvän senioristatuksisen vakuudettoman ehdollisesti vaihdettavan vaihtovelkakirjalainan. Alkuperäinen vaihtohinta on asetettu 8,00 euroon ja se edustaa noin 32,1 prosentin vaihtopremiötä. Velkakirjat kerryttävät 7,0 prosentin vuotuista kuponnikorkoa, joka maksetaan puolivuositain 15.1. ja 15.7. samansuuruisina erinä 15.7.2023 alkaen. Mikäli kaikki velkakirjat vaihdetaan yhtiön uusiin osakkeisiin alkuperäisellä vaihtohinnalla, yhtiön erityisten oikeuksien perusteella liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden lukumäärä tulee olemaan enintään 3 250 000 osaketta, mikä edustaa noin 19,7 prosenttia osakkeiden tämänhetkisestä kokonaismäärästä (noin 16,5 prosenttia laimennusvaikutus huomioiden). Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhdistelmäinstrumentin vieraan pääoman komponentti arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä.

Rahoitusvelkojen maturiteetit

EUR tuhatta	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpito -arvo
31.12.2022								
Vaihtovelkakirjalaina	910	1 820	1 820	1 820	26 910		33 280	22 700
Lainat lukuun ottamatta osamaksuvelkoja	2 935	2 831	2 728	1 424	1 992	121	12 031	9 414
Osamaksuvelat	1 037	746	—	—	—	—	1 783	1 783
Verohallinnon maksujärjestelyt	25	—	—	—	—	—	25	25
Vuokrasopimusvelat	5 622	4 604	3 634	1 188	—	—	15 047	16 687
Ostovelat ja muut velat ^{*)}	51 748	2	—	—	—	—	51 750	51 750
Yhteensä	62 277	10 003	8 182	4 432	28 902	121	113 916	102 359

**) Ei sisällä seuraavia muita kuin rahoitusvelkoja (lukuun ottamatta ALV-velkoja), kuten työsuhde-etuuksiin liittyviä velkoja tai jaksotuksia. Näiden määrä ilmenee liitteestä 23. Ostovelat ja muut velat.*

EUR tuhatta	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpito -arvo
31.12.2021								
Lainat lukuun ottamatta osamaksuvelkoja	2 661	2 598	2 681	2 591	1 930	458	12 918	11 590
Osamaksuvelat	350	656	573	—	—	—	1 579	1 577
Verohallinnon maksujärjestelyt	822	182	—	—	—	—	1 004	963
Vuokrasopimusvelat	5 154	4 663	4 474	1 748	691	5	16 736	16 817
Ostovelat ja muut velat ^{*)}	25 585	5	—	—	—	—	25 590	25 590
Yhteensä	34 572	8 103	7 728	4 339	2 621	463	57 827	56 536

**) Ei sisällä seuraavia muita kuin rahoitusvelkoja (lukuun ottamatta ALV-velkoja), kuten työsuhde-etuuksiin liittyviä velkoja tai jaksotuksia. Näiden määrä ilmenee liitteestä 23. Ostovelat ja muut velat.*

Yllä olevassa taulukossa olevat luvut ovat diskonttaamattomia sisältäen korkomaksut ja muut sopimusperusteiset maksut velkojalle.

Markkinariski

Valuuttariski

Enersense altistuu valuuttariskeille, joista Ruotsin kruunu on merkittävin ruotsalaisten sivuliikkeiden takia, joissa on valuuttamääräisiä myyntisaamisia ja ostovelkoja. Enersensellä ei ole valuuttamääräisiä lainoja. Enersense ei suojaudu aktiivisesti valuuttariskeiltä, koska liiketoiminnan tuotot ja kulut ovat pääsääntöisesti samassa valuutassa, jolloin toteutuu luonnollinen suojaus. Transaktioriski ei ole olennainen.

Korkoriski

Enersense altistuu toiminnassaan korkoriskille voimassa olevien rahoitussopimusten muuttuvien korkojen sekä rahoituksen saatavuuden kautta. Muutokset makrotaloudellisessa ympäristössä tai rahoitusmarkkinoiden yleisessä tilanteessa voivat vaikuttaa negatiivisesti rahoituksen saatavuuteen, hintaan ja muihin ehtoihin. Korkotason nousulla voisi olla olennainen suora vaikutus saatavilla olevan rahoituksen kustannuksiin ja yhtiön olemassa oleviin rahoitussopimusten kustannuksiin. Enersense on suojannut noin 60 % vaihtuvakorkoisien lainojensa pääomasta koronvaihtosopimuksella. Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo on 5,0 miljoonaa euroa ja käypä arvo 0,3 miljoonaa euroa on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Enersensellä oli vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja vuoden 2022 lopussa 8,4 (11,6) miljoonaa euroa. Korkoherkkyys tilikauden 2022 tulokseen verojen jälkeen olisi ollut 15 (58) tuhatta euroa huomioiden koronvaihtosopimuksen vaikutukset, olettaen että korkotaso nousee 0,5 % muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat arvostusryhmittäin

	31.12.2022		31.12.2021		
	Liite-tieto	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset varat					
Sijoitukset		—	2 251	—	
Lainasaamiset	14	—	—	150	—
Pantattu tili	16	1 325	—	875	—
Muut saamiset	16	2 250	—	1 500	—
Myyntisaamiset	16	703	—	552	—
Pitkäaikaiset varat yhteensä		4 278	2 251	3 077	—
Lyhytaikaiset varat					
Myyntisaamiset	16	33 033	—	18 064	—
Muut rahoitusvarat	16	2 289	—	4 076	—
Rahavarat	17	38 704	—	29 166	—
Lyhytaikaiset varat yhteensä		74 026	—	51 306	—
Varat yhteensä		78 304	2 251	54 383	—
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat					
Lainat	21	30 458	—	10 095	—
Ostovelat	23	2	929	5	—
Pitkäaikaiset velat yhteensä		30 460	929	10 099	—
Lyhytaikaiset velat					
Lainat	21	3 439	—	3 072	—
Ostovelat ja muut velat	23	55 230	—	21 813	—
Yhteensä		58 670	—	24 885	—
Velat yhteensä		89 130	929	34 984	—

Sijoitukset pitää sisällään 10% tai alle olevia omistuksia osakeyhtiöistä. Näitä ovat Parkkisähkö Oy (10 % omistus) ja Megatuulen hankkeisiin liittyvät omistukset kolmeen tuulivoimapuistoon (4,6–10 % omistukset). Sijoitusten arvo perustuu sijoituksiin liittyviin sopimuksiin ja hankintahintaan.

Rahoitukseen liittyvien velkojen täsmäytyslaskelma

EUR tuhatta	Lainat	Vuokrasopimusvelat	Yhteensä
Velat 1.1.2021	17 940	8 990	26 930
Liiketoimintojen yhdistämiset	3 160	752	3 912
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	14 964	—	14 964
Lainojen takaisinmaksut	-22 898	-4 485	-27 383
Hankinnat - vuokrasopimukset	—	11 994	11 994
Velat 31.12.2021	13 166	17 251	30 417
Liiketoimintojen yhdistämiset	892	—	892
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	23 304	—	23 304
Lainojen takaisinmaksut	-3 466	-6 473	-9 938
Hankinnat - vuokrasopimukset	—	5 927	5 927
Velat 31.12.2022	33 897	16 705	50 603

Pääoman hallinta

Enersense pääoman hallinnan tarkoituksena on varmistaa osakkeen omistajien sijoittamalle pääomalle korkea tuotto sekä tukea yhtiön liiketoimintaa optimaalisen pääomarakenteen avulla. Enersense johto ja hallitus seuraavat konsernin vakavaraisuutta ja velanhoitokykyä kuukausittain. Enersense vaikuttaa pääomarakenteeseensa keräämällä oman ja vieraan pääoman ehtoista rahoitusta sekä ohjaamalla investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvaa käyttöpääomaa.

Enersensen lainoihin liittyy kovenanttiehtoja yhtiön vakavaraisuudesta, velanhoitokyvystä sekä likviditeetistä. Kovenantit lasketaan IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaisista luvuista soveltamalla rahoitussopimuksessa eriteltyjä laskukaavoja ja ne raportoidaan rahoittajille neljännesvuosittain sekä likviditeettiä seuraavan kovenantin osalta kuukausittain.

Kovenantit ovat yhdenmukaiset johdon seuraamien tunnuslukujen kanssa.

Enersense täytti vakavaraisuuteen ja velanhoitokykyyn liittyvät kovenanttiehdot 31.12.2022 ja on vahvistanut kovenanttien arvot rahoittajille. Enersense arvioi täyttävänsä rahoitussopimuksensa kovenanttiehdot myös tilikauden 2023 aikana kaikkina mittausajankohtina.

Mikäli kovenanttien ehdot rikkoutuvat, pitää osapuolten neuvotella toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi. Kovenantit koskevat senior- ja rahoituslimiittilainoja. 31.12.2022 näitä oli yhteensä 8,4 miljoonaa euroa.

Kovenantit

	Kovenanttiarvo 31.12.2022	2022	Kovenanttiarvo 31.12.2021	2021
Rahoitussopimusten kovenantit				
Omavaraisuusaste ¹⁾	>37,5 %	39,3 %	>35,0%	33,9 %
Korolliset velat / käyttökate ²⁾	<2,25	-0,8	<3,5	1,8
Minimi kassavaade ³⁾	>15 MEUR	38,7		

1) Oikaistuun omaan pääomaan sisällytetään vaihtovelkakirjalaina

2) Vaihtovelkakirjalainaa ei lasketa korollisena velkana

3) Minimi kassavaadetta sovelletaan, kun yhtiö ei täytä korolliset nettovelat / käyttökate -kovenanttia

Kovenanttien täsmäytyslaskenta

EUR tuhatta	2022	2021
Korolliset velat / käyttökate		
Korolliset velat	27 886	30 962
Kassa	38 704	
Käyttökate	12 210	16 639
Oikaisut	1 000	1 000
Korolliset velat / käyttökate	-0,8	1,8
Omavaraisuusaste		
Oma pääoma	85 456	49 664
Taseen loppusumma	230 168	146 709
Saadut ennakkomaksut	12 637	
Omavaraisuusaste	39,3 %	33,9 %

21. LAINAT

EUR tuhatta	31.12.2022 Kirjanpitoarvo	31.12.2021 Kirjanpitoarvo
Pitkäaikaiset lainat		
Lainat	29 712	9 189
Osamaksuvelat	746	906
Vuokrasopimusvelat	10 738	12 825
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	41 196	22 919
Lyhytaikaiset lainat		
Pankkilainat	2 401	2 400
Osamaksuvelat	1 037	671
Vuokrasopimusvelat	5 968	4 427
Factoringvelat	1	1
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	9 407	7 499
Yhteensä	50 603	30 418

Lyhytaikaisten pankkilainojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, koska ne ovat vaadittaessa maksettavia. Enersense on arvioinut, että myös muiden rahoitusvelkojen käypä arvo vastaa olennaisesti niiden kirjanpitoarvoa, koska velat ovat markkinaehtoisia ja diskonttauksen vaikutus on epäolennainen. Lainojen korkoprosentit ovat välillä 2,25–3,5 %. Pankkilainojen käyvän arvon hierarkiataso on 3, koska niiden käyvät arvot eivät perustu havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin.

Hierarkian tasot ovat seuraavat:

Taso 1: Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien (kuten julkisesti noteerattujen johdannaisten ja osakkeiden) käyvät arvot perustuvat raportointikauden lopun noteerattuihin markkinahintoihin ja luokitellaan tasolle 1.

Taso 2: Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat havainnoitavissa, mutta hinta ei kuitenkaan tule suoraan toimivilta markkinoilta, instrumentti luokitellaan tasolle 2.

Taso 3: Jos yksi tai useampi merkittävä syöttötieto ei perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, instrumentti luokitellaan tasolle 3.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Enersensen lainat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuun kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat

arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Saadun määrän (vähennettynä transaktiomenoilla) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen osaksi tai kokonaan on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalveluista suoritettuna ennakkomaksuna ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Vaihtovelkakirjalaina käsitellään yhdistelmäinstrumenttina, joka koostuvat kahdesta komponentista: rahoitusvelasta ja oman pääoman ehtoista instrumentista. Rahoitusvelan käypä arvo liikkeeseenlaskuhetkellä määritetään diskonttaamalla vaihtovelkakirjalainan tulevat kassavirrat vastaavan lainan, johon ei sisälly vaihto-oikeutta, markkinakorolla. Oman pääoman ehtoisen instrumentin arvo määritetään vähentämällä yhteisön saamasta maksusta rahoitusvelan käypä arvo. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on kytketty optio, joka oikeuttaa vaihtamaan velan liikkeeseen laskijan omaan pääomaan. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhdistelmäinstrumentin vieraan pääoman komponentti arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Lainat kirjataan pois taseesta, kun sopimuksen mukainen velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaoloaika on päättynyt. Kuoletetun tai toiselle osapuolelle siirretyn rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen – joka sisältää siirretyt muut kuin käteiset varat tai vastattaviksi otetut velat – välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään rahoituserissä.

Lainat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta suorittaa niitä vähintään 12 kuukautta raportointikauden päättymisen jälkeen.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Vaihtovelkakirjalainan korko

Johdon määrittelemä arvo vaihtovelkakirjalainan korosta ilman vaihto-oikeutta olisi 10,5 %.

22. VARAUKSET

EUR tuhatta	Takuu-varaukset	Tappio-varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
2022				
1.1.	584	615	271	1 470
Liiketoimintojen yhdistämiset	–	–	–	–
Varausten lisäykset	–	346	149	495
Käytetyt varaukset	-2	–	–	-2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-338	-437	-61	-836
Kurssierot	–	–	–	–
31.12.	244	524	359	1 127
Lyhytaikaiset	85	524	359	968
Pitkäaikaiset	159	–	–	159
Yhteensä	244	524	359	1 127

EUR tuhatta	Takuu-varaukset	Tappio-varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
2021				
1.1.	530	1 170	374	2 073
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	—	—	—
Varausten lisäykset	209	516	561	1 286
Käytetyt varaukset	-2	—	—	-2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-153	-1 071	-664	-1 888
Kurssierot	—	—	—	—
31.12.	584	615	271	1 470
Lyhytaikaiset	425	615	200	1 240
Pitkäaikaiset	159	—	71	231
Yhteensä	584	615	271	1 470

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Varaus kirjataan taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena voimassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää varojen siirtymistä pois konsernista ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Tulevista liiketoiminnan tappioista ei kirjata varauksia. Varaukset esitetään lyhytaikaisina, jos niihin liittyvien maksusuoritusten odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Muussa tapauksessa varaukset esitetään pitkäaikaisina. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan raportointikauden lopussa edellyttävän johdon parhaan arvion mukaan.

Takuuvaraukset

Konserni myöntää asiakassopimuksissa takuuajoja myydyille tuotteille. Takuuajaksi on yleensä 24 kuukautta. Takuuvarauksen määrä arvioidaan historiassa toteutuneiden takuukustannusten perusteella. Takuuvarauksen määrää arvioidaan projektikohtaisesti jokaisena raportointipäivänä.

Tappiovaraukset

Konserni kirjaa varauksen tappiollisista sopimuksista, kun sopimuksesta aiheutuvat arvioidut kokonaiskustannukset, mukaan lukien materiaali- ja työkustannukset sekä ulkopuoliset palvelut, ylittävät siitä saatavat kokonaistuotot. Todennäköinen tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se todetaan. Varauksen määrä on sopimuksen mukaisen velvoitteen täyttämiseksi tarvittavien menojen määrä tai sopimusvelvoitteiden täyttämisen laiminlyönnistä aiheutuva korvausten tai rangaistusseuraamusten määrä, sen mukaan kumpi niistä on pienempi. Tappiovarauksen määrää arvioidaan sopimuskohtaisesti jokaisena raportointipäivänä.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Varauksen määrän ja ajoituksen arviointi

Arvio aikaisemman tapahtuman taloudellisesta vaikutuksesta edellyttää konsernin johdon harkintaa, joka perustuu aiempiin samankaltaisiin tapahtumiin ja joissakin tapauksissa ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoihin. Varauksia tarkastellaan säännöllisesti ja korjataan tarpeen mukaan vastaamaan tarkasteluhetken parasta arviota. Toteutuvat menot voivat poiketa arviosta..

23. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

EUR tuhatta	31.12.2022	31.12.2021
Pitkäaikaiset		
Ostovelat	2	5
Muut velat	929	2 746
Yhteensä	931	2 751
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	36 271	14 758
Saadut ennakot	12 637	7 203
Arvonlisäverovelka ^{*)}	14 097	11 355
Muut velat	1 414	815
Siirtovelat	35 449	26 563
Yhteensä	99 867	60 118
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulujen jaksotukset	23 244	18 484
Jaksotetut alihankkija- ja muut kulut	12 087	7 869
Jaksotetut korkokulut	103	57
Muut siirtovelat	16	153
Yhteensä	35 449	26 563

**) Ei sisällä koronaviruspandemiaan liitännäistä arvonlisäveron takaisinmaksuvelkaa, joka esitetään taseessa rivillä verohallinnon maksujärjestely.*

Tilinpäätöshetkellä paikallisen lainsäädännön mukainen tilinpäätös ja veroilmoitus ovat vielä keskeneräisiä, joten arvio verovelvollisuudesta on myös alustava.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Ostovelat ja muut erään sisältyvät rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen nähdään vastaavan niiden käypää arvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta. Velat ovat vakuudettomia ja ne maksetaan yleensä 30 päivän kuluessa niiden alkuperäisestä kirjaamisesta. Lisätietoa ostovelkoihin ja muiden tähän tase-erään sisältyvien rahoitusvelkoihin on esitetty liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Ostovelat ja muut velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne eräntyvät maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Saadut ennakot ovat sopimuksiin perustuvia velkoja siihen asti, että konserni täyttää asiakkaalle luvatus suoritevelvoitteen.

24. KONSERNIRAKENNE

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt

Tytäryritys	Rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus 31.12.2022 (%)	Konsernin omistusosuus 31.12.2021 (%)
Enersense AS	Viro	100 %	100 %
Empower Invest Oy ¹⁾	Suomi	— %	100 %
Enersense SIA	Latvia	59 %	59 %
Enersense AS	Norja	100 %	100 %
Enersense Engineering Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense GmbH	Saksa	100 %	100 %
Enersense HSE Oy ²⁾	Suomi	— %	100,0 %
Enersense Hungary Kft.	Unkari	80 %	80 %
Enersense IN Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense Irmak Insaat Proje Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.S. ^{*)}	Turkki	— %	50 %
Enersense Ltd	UK	100 %	100 %
Enersense Offshore Constructions Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense Painting Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense PN Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense SAS	Ranska	100 %	100 %
Enersense Services Oyj	Suomi	100 %	100 %
Enersense Solutions Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense TN Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense Works Oy	Suomi	100 %	100 %
Enersense UAB ³⁾	Liettua	100 %	75 %
Megatuuli Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Lehtivuoret Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Pohjoismäki Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Joupinkangas Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Kurikka Energy Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Neittävänvaara Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Lakkasuo Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Lapinsalo Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Honkalankangas Wind Farm Oy ⁴⁾	Suomi	100 %	— %
Unified Chargers Oy ⁵⁾	Suomi	100 %	— %

1) Empower Invest Oy fuusioitu Enersense Service Oy:n 30.6.2022

2) Enersense HSE Oy fuusioitu Enersense Engineering Oy:n 1.6.2022

3) Enersense UAB 25% osuus hankittiin 1.8.2022

4) Megatuuli Oy tytäryhtiöineen hankittiin 1.2.2022. B-sarjan osakkeiden omistajilla on oikeus osinkoon nimettyjen tuulivoimapuistojen myyntituotosta

5) United Chargers Oy hankittiin 15.11.2022

*) Enersense Irmak Insaat Proje Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.S lopetettiin 30.5.2022

Sivuliikkeet

Sivuliikkeet	Rekisteröintimaa
Empower AS filiaal Latvia	Latvia
Enersense Engineering filiaal Italy	Italia
Enersense International filiaal Sweden	Ruotsi
Enersense Works filiaal Germany	Saksa

Laadintaperiaate

Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä silloin, kun se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa sen toiminnan ohjaamiseen. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, mukaan lukien sisäiset saamiset ja velat, tuotot ja kulut sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvonalentumisesta. Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryritysten tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa, laajassa tuloslaskelmassa, oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa ja taseessa. Enersense omistaa Enersense SIA:sta 59 %, jota käsiteltiin IFRS:n mukaan tytäryhtiönä.

25. MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUDET JA LIKETOIMET MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN KANSSA

Määräysvallattomien omistajien osuudet

EUR tuhatta	2022	2021
1.1.	1 064	1 768
Liiketoimintojen yhdistämiset	—	—
Hankinnat	-14	-235
Muut muutokset	—	-142
Osuus tilikauden voitosta (tappiosta)	-661	-328
31.12.	389	1 064

Enersense SIA on voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon erikoistunut yhtiö. Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 11,9 (12,4) miljoonaa euroa ja tilikauden tulos vuonna 2022 -1,2 (-0,8) miljoonaa euroa. Enersense SIA työllistää noin 200 henkilöä.

Alla on esitetty yhteenveto hankintojen vaikutuksista Enersense International Oyj:n omistajille kuuluvaan omaan pääomaan.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

EUR tuhatta	2022	2021
Hankitun määräysvallattomien omistajien osuuden kirjanpitoarvo	33	240
Määräysvallattomille omistajille maksettu vastike	-326	-306
Määrä, jolla maksettu vastike ylittää omaan pääoman sisältyneen määräysvallattomien omistajien osuuden	-293	-66

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään liiketoimina omistajien kanssa. Määräysvallattomilta omistajilta ostettujen osakkeiden vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Vastaavasti, määräysvallattomille omistajille myydyin osuuden luovutusvoitto tai -tappio kirjataan suoraan omaan pääomaan.

26. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Enersensen lähipiiriin kuuluvat osakkuusyrietykset, yhteisyriety, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä osakkeenomistajat, joilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä. Lähipiiriin kuuluu myös näiden henkilöiden läheiset perheenjäsenet, ja yhteisöt, joissa näillä henkilöillä on joko määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

Toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetut palkat, palkkiot ja etuudet

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Johtoryhmä (toimitusjohtajaa lukuun ottamatta)	-1 551	-1 485
Toimitusjohtaja	-285	-322
Yhteensä	-1 836	-1 808

Hallituksen jäsenten palkkiot

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Eskola Jaakko	-55	-28
Helander Sari	-36	-26
Jokinen Päivi	-34	-24
Kankaala Markku	—	-20
Plit Herkko	-36	-27
Rötsä Kalervo	—	-5
Sormunen Sirpa-Helena	-38	-25
Suokas Petri	-34	-29
Yhteensä	-233	-183

Hallituksen ja ylimmän johdon muut etuudet

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Lakisääteiset eläkkeet	-236	-265
Lisäeläkkeet	—	—
Osakeperusteiset etuudet	—	-55
Yhteensä	-236	-320

Tapahtumat johdon kanssa

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Tavaroiden ja palvelujen myynti	-1	-23
Tavaroiden ja palvelujen ostot	-1	-258
Yhteensä	-2	-282

Avoimet saldot johdon kanssa

EUR tuhatta	1–12/2022	1–12/2021
Ostovelat ja muut velat	—	—

Enersense International Oyj:n lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä osakkeenomistajat, joilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä. Lähipiiriin kuuluu myös näiden henkilöiden läheiset perheenjäsenet, ja yhteisöt, joissa näillä henkilöillä on joko määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat yhtiön konserniyrietykset, osakkuusyrietykset ja

yhteisyritykset. Avoimet saldot ja liiketoimet osakkuusyhtiöiden ja yhteisyrityksen kanssa on esitetty liitetiedossa 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset.

Edelleen Enersense International Oyj:n virolaisella konserniyhtiöllä Enersense AS:llä on vähämerkityksellinen ajoneuvon vuokrasopimus yhtiön lähimpiin kuuluvan henkilön määräysvallassa olevan yrityksen kanssa. Sopimukseen liittyvien liiketoimien arvo tilikaudella oli 37,0 tuhatta euroa.

Enersense International Oyj tiedotti 8.12.2021 allekirjoittaneensa sopimuksen 13–18 miljoonan euron oman pääoman ehtoista sijoituksesta P2X Solutions Oy:öön ("P2X"). Sijoitus toteutui 14.2.2022 ja Enersensen sijoituksen määräksi tarkentui noin 13 miljoonaa euroa, josta 31.12.2022 on maksettu 10,4 miljoonaa euroa. Loput 2,6 miljoonaa euroa maksettiin tammikuussa 2023. Enersensen hallituksen jäsen Herkko Plit on yksi P2X:n suurimmista osakkeenomistajista määräysvalta-yhtiönsä kautta ja käyttää P2X:ssä yhteistä määräysvaltaa. Sijoituksen toteutuksen yhteydessä Enersense merkitsi P2X:n uusia osakkeita siten, että sen omistusosuus P2X:stä on mahdollisten optioiden jälkeen noin 16,3 %. Sijoituksen yhteydessä yhtiö ja P2X ovat sopineet lisäksi kumppanuusjärjestelystä, jossa yhtiöllä on tietyin sijoitussopimuksen mukaisten, muun muassa hinnoitteluun ja laatutasoon liittyvien, edellytysten täytyessä ensisijainen kumppanin asema P2X:n Harjavaltaan rakennettavan Suomen ensimmäisen vihreän vedyn tuotantolaitoksen rakennusvaiheen töissä sekä laitoksen valmistuttua sen kunnossapidon ja operoinnin tehtävissä. Yhteistyön arvon arvioidaan olevan noin 7–8 miljoonaa euroa ja se jakautuu pääosin vuosille 2023–2024 jatkuen kunnossapidon ja operoinnin osalta. Ensisijainen kumppanuus koskee mainittujen edellytysten täytyessä myös P2X:n mahdollisia muita tulevia hankkeita, joiden osalta sopimus kumppanuudesta on solmittu kolmeksi vuodeksi.

27. OSAKEPALKITSEMINEN

Osakepalkkiojärjestelmä 2022–2025

Tilikaudella 2022 yhtiöllä oli voimassa avainhenkilöiden osakepalkkio-ohjelma 2022–2025. Ohjelman osallistujat voivat ansaita osakkeita ansaintajaksolle 2022–2023 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Ohjelmassa mahdollisesti ansaitut palkkiot maksetaan osittain keväällä 2024 ja osittain keväällä 2025, edellyttäen, että ohjelman ehtojen mukainen työssäolo-velvoite maksuun asti täytyy. Ohjelmien tarkoituksena on sitouttaa avainhenkilöitä sekä kannustaa ja palkita heitä hyvistä yhtiön kannattavuudesta ja strategian toteuttamista tukevista suorituksista.

Enersense International Oyj:n toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenen on omistettava vähintään puolet järjestelmän perusteella nettopalkkiona saamistaan osakkeista, kunnes toimitusjohtajan osakeomistuksen arvo yhtiössä vastaa yhteensä hänen edellisen vuoden vuosipalkkaansa ja muun johtoryhmän jäsenen osakeomistuksen arvo yhtiössä vastaa yhteensä puolta jäsenen edellisen vuoden vuosipalkasta. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin jäsenyys johtoryhmässä jatkuu.

Sitottava osakepalkkiojärjestelmä 2022–2024

Sitottavan osakepalkkiojärjestelmän 2022–2024 palkkio perustuu voimassa olevaan työ- tai johtajasopimukseen ja työ- tai toimisuhteen jatkumiseen sitouttamisjaksolla. Palkkio maksetaan 24–36 kuukauden mittaisen sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Järjestelmä on tarkoitettu vain erikseen nimetyille avainhenkilöille.

Vuosina 2022–2024 sitottavan osakepalkkiojärjestelmän perusteella allokoitavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 10 000 Enersense International Oyj:n osakkeen arvoa, mukaan lukien myös rahana maksettavan osuuden. Tilinpäätökseen mennessä tätä palkkiojärjestelmää ei ole otettu käyttöön.

Osakepalkkio-ohjelmien keskeiset ehdot ja määrät

Perustiedot ja yleiset ehdot	Osakepalkkiojärjestelmä 2022–2025
Tyyppi	Osake
Osakkeiden enimmäismäärä, kpl	211 000
Ensimmäinen myöntämispäivä	17.3.2022
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2022
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2023
Arvioitu osakkeiden vapautuminen, pvm	50%: 15.03.2024 ja 50%: 28.02.2025
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,0
Juoksuaikaa jäljellä, vuotta	2,2
Ansaintakriteerit	Osakkeen kokonaistuotto, käyttökate, päästöttömien energiaratkaisujen myynti
Henkilöitä tilikauden päättyessä	36
Toteutustapa	Osakkeita ja rahaa (nettomaksu)

Tilikauden tapahtumat, kpl

Määrät sisältävät ohjelmien rahana maksettavan osuuden

01.01.22	
Kauden alussa ulkona olevat	—
Kaudella myönnettyt	203 978
Kaudella menetetyt	7 792
Kaudella toteutetut	—
31.12.2022	
Kauden lopussa ulkona olevat	196 186

Käyvän arvon määrittäminen

Tilikaudella myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon määrittelyssä käytetyt parametrit on esitetty painotettuna keskiarvona alla olevassa taulukossa. Osakeperusteisen maksun käypä arvo määritellään myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi ohjelman juoksuajalle.

Käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset tilikaudella myönnettyille osakepalkkioille:

Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, €	7,65
Oletetut osingot yhteensä juoksuajalla, diskontattuna, €	0,27
Oletettu volatilitiiteetti, %	51,46
Diskonttokorko, %	-0,32
Markkinaehtoisen kriteerin vaikutus käyvässä arvossa, %	12,15
Arvostusmalli	Monte Carlo
Käypä arvo, per osake	6,48

Volatilitiiteettioletuksena on käytetty yhtiön historiallista kuukausitason volatilitiiteettia ohjelman juoksuaikaa vastaavalta ajanjaksolta.

Osakeperusteisten maksujen vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan:

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, €	87 681
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma, €	87 681
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka	—
Arvio veroihin maksettavasta palkkion osuudesta, €	—

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä on kirjattu kuluksi oikeuden ansaintajakson aikana tuloslaskelman erään henkilöstökulut. Kuluksi kirjattava määrä perustuu arvioon ansaintakriteereistä, joiden perusteella odotetaan syntyvän oikeus. Arvio ansaittavista osakkeista arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Mikäli arvio muuttuu myöhemminä kausina, oikaistaan muutos tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin muutos on havaittu. Osakepohjaisista palkitsemisjärjestelmistä osakkeina suoritettavan osuuden vastatili on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.

28. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ SITOUKUKSET

Vastuusitoumukset

EUR tuhatta	1-12/2022	1-12/2021
Annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	591 200	584 800
Kiinteistökiinnitykset	7 200	7 200
Urakka- ja toimitustakaukset	77 096	35 354
Pankkitakaukset	2 047	185
Muut takaukset	—	20
Annetut pantit		
Omasta puolesta	80 421	61 782

Enersense on pantannut tytäryhtiöidensä osakkeet lainojensa vakuudeksi. Urakka-, toimitus- ja pankkitakaukset ovat pääasiallisesti Enersensen asiakkailleen toimittamia takauksia projektien vakuudeksi.

Muut taseen ulkopuoliset vastuut

Enersensellä on osakkuusyhtiö Yrittäjien Voima Oy:lle muu taseen ulkopuolinen vastuu 0,7 miljoonaa euroa. Yhdessä sijoituksen alaskirjauksen 0,5 miljoonaa euroa kanssa kokonaisvastuut ovat 1,2 miljoonaa euroa.

Oikeudelliset riita-asiat

Konserniyrityksillä on kesken olevia oikeudellisia riita-asioita ja erimielisyyksiä, joista osa on vireillä yleisissä tai hallinnollisissa tuomioistuimissa Suomessa tai ulkomailla. Riita-asiat liittyvät tyypillisesti Enersenseen kohdistettuihin vaatimuksiin koskien väitettyjä virheellisiä suorituksia, viivästyksiä tai asiakkaille aiheutuneita vahinkoja erityisesti projektitoiminnassa tai vastaavasti Enersensen toimittajiinsa tai asiakkaisiinsa kohdistamiin vaatimuksiin. Osa erimielisyyksistä ja vaatimuksista liittyy Enersensen toteuttamiin yrityskauppoihin ja niiden yhteydessä annettuihin korvausittoumuksiin tai työsuhteisiin liittyviin vaateisiin. Enersense on saanut työntekijäliitoilta selvityspyynnön koskien Empower-alakonsernin vuoden 2020 tulospalkkio-ohjelmaa, jonka osalta Enersensen hallitus on käyttänyt tulospalkkio-ohjelman ehtoihin sisältyvää harkintavaltaa ja päättänyt kyseisten palkkioiden maksamatta jättämisestä. Enersense on vastannut selvityspyyntöön ja käsittelee asiaa yhteistyössä työntekijäliittojen kanssa.

Vaateiden, erimielisyyksien ja oikeusprosessien lopputulemaa on vaikea arvioida. Alaskirjauksia ja varauksia tehdään soveltuvien kirjanpitosäännösten mukaisesti. Niiltä osin kuin Enersense pitää epätodennäköisenä, että riita-asia tai oikeudenkäynti johtaa taloudellisten voimavarojen menettämiseen, Enersense ei ole kirjannut varausta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määrittellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

29. SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT 31.12.2022

Tappiolliset sopimukset – sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot– Muutokset IAS 37:ään
Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehtyät vuosittaiset parannukset 2018–2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Vuosittaiset parannukset -menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* – Subsidiary as a first-time adopter: Muutos yksinkertaistaa IFRS 1:n soveltamista tytäryrityksessä, josta tulee ensisiirryjä myöhemmin kuin emoyrityksestä. Tytäryritys voi päättää arvostaa kertyneet muuntoerot samaan määrään kuin konsernitilinpäätöksessä.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* – Fees in the '10 per cent' test for derecognition of financial liabilities: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määritettäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* – Lease incentives – esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkistä vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustin.

Property, Plant and Equipment — Proceeds before Intended Use – Muutokset IAS 16:een *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvaikutteisesti.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus – Muutokset IFRS 3:een *Liiketoimintojen yhdistäminen* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Muutokset päivittävät IFRS 3:ssa olevan viittauksen ja sisältävät viittauksen päivittämiseen liittyviä täsmennyksiä.

Standardimuutoksilla ei arvioida olevan vaikutuksia Enersensen konsernitilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

*) = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2022 mennessä.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset, mukaan lukien Comparative Information – Muutokset IFRS 17:ään
Vakuutus sopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aiempi käyttöönotto sallittua yhteisöille, jotka soveltavat myös IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardeja)

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Muutoksilla vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Muutokset mahdollistavat myös rahoitusvaroista annettavan vertailutiedon esittämisen tavalla, joka on yhdenmukaisempi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin vaatimusten kanssa.

Classification of Liabilities as Current or Non-current – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen^{*)} (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokittelukseksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi.

Disclosure of Accounting Policies – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin.

Definition of Accounting Estimates – Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet^{*)} (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määritelmään ja sen selventämiseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction – Muutokset IAS 12:aan Tuloverot (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot.

Lease Liability in a Sale and Leaseback – Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset^{*)} (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat vuodesta 2019 alkaen.

Non-current Liabilities with Covenants – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen^{*)} (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täytyttävä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista kovenanteista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin¹⁾ (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisen liiketoiminnan määritelmän.

30. TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Enersense tiedotti 26.1.2023 osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksesta, jonka mukaan toimikaudeksi, joka päättyy 2024 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Jaakko Eskola, Sirpa-Helena Sormunen, Sari Helander ja Petri Suokas, ja uusina jäseninä hallitukseen valitaan Anna Miettinen ja Carl Haglund. Hallituksen nykyisistä jäsenistä Herkko Plit ja Päivi Jokinen eivät enää jatka yhtiön hallituksen jäseninä.

Enersense tiedotti 15.2.2023, että se vetäytyy Voimatel Oy:tä koskevasta yritysjärjestelystä. Suomen Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) päätti 13.1.2023 siirtää yrityskaupan jatkokäsittelyyn, koska se piti tarpeellisena jatkaa yrityskaupan kilpailuvaikutusten selvittämistä. Jatkokäsittely voi kestää enintään 69 työpäivää.

Enersense on saanut KKV:ltä tiedon, että kilpailuviranomaisen tekemien analyysien mukaan toimijoiden yhteenlaskettu markkinaosuus kasvaisi liian suureksi usealla markkinasegmentillä. KKV ei myöskään pitänyt asiakkaiden neuvotteluvoimaa eli ns. tasapainottavaa ostajavoimaa, vastoin Enersensen näkemyksiä, kilpailutilannetta riittävästi tasapainottavana tekijänä.

Tästä syystä Enersensen hallitus on arvioinut yritysjärjestelyn mahdolltomaksi toteutua halutussa muodossa ja päättänyt vetäytyä yritysjärjestelystä. Vetäytyminen tapahtuu yhteisymmärryksessä Voimatelin omistajan Osuuskunta KPY:n kanssa.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖ – TULOSLASKELMA

EUR	1–12/2022	1–12/2021
Liikevaihto	22 596 943,08	38 447 181,33
Liiketoiminnan muut tuotot	410 157,14	241 795,26
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-838 716,82	-1 901 878,54
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-38 165,05	-4 782,83
Ulkopuoliset palvelut	-6 678 653,05	-11 013 373,95
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-7 555 534,92	-12 920 035,32
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 983 969,56	-15 329 456,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 678 862,88	-2 516 697,09
Muut henkilösivukulut	-433 678,53	-698 705,29
Henkilöstökulut yhteensä	-12 096 510,97	-18 544 859,28
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 831,66	-12 071,88
Arvonalentumiset sijoituksista	-542 716,64	—
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-555 548,30	-12 071,88
Liiketoiminnan muut kulut	-5 851 620,75	-5 273 996,80
Liikevoitto (-tappio)	-3 052 114,72	1 938 013,31
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 526 884,93	769 119,53
Muilta	264 410,63	36 363,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-124 710,74	-48 995,17
Muille	-1 984 751,26	-5 117 185,64
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-318 166,44	-4 360 698,28
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-3 370 281,16	-2 422 684,97
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustukset, maksetut	—	—
Tuloverot	-39 481,73	-15 070,96
Tilikauden voitto (tappio)	-3 409 762,89	-2 437 755,93

EMOYHTIÖ – TASE

EUR	1–12/2022	1–12/2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9 116,44	14 814,16
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	9 116,44	14 814,16
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	10 702,23	17 836,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	–	941 504,35
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	10 702,23	959 340,52
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	30 093 284,44	9 226 131,47
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	13 184 196,73	515 636,64
Muut pitkäaikaiset investoinnit	850 000,00	–
Sijoitukset yhteensä	44 127 481,17	9 741 768,11
Pysyvät vastaavat yhteensä	44 147 299,84	10 715 922,79
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/tavarat	13 463,96	51 629,01
Vaihto-omaisuus yhteensä	13 463,96	51 629,01
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	–	–
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	34 767 470,11	28 235 903,77
Muut saamiset	2 825 000,00	2 375 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	37 592 470,11	30 610 903,77
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 308 739,30	4 150 835,41
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	8 238 530,36	6 047 931,60
Muut saamiset	285 861,80	576 409,05
Siirtosaamiset	1 057 099,37	914 983,40
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	11 890 230,83	11 690 159,47
Rahat ja pankkisaamiset	25 611 250,57	11 676 432,53
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	75 107 415,47	54 029 124,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	119 254 715,31	64 745 047,57
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Vararahasto	312 642,01	312 642,01
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	69 231 829,33	47 326 875,90
Varojenjako	-1 614 470,85	–
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-785 593,01	1 665 017,31
Tilikauden tulos	-3 409 762,89	-2 437 755,93
Oma pääoma yhteensä	63 814 644,59	46 946 779,29
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	150 000,00	150 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	150 000,00	150 000,00
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 000 000,00	8 400 000,00
Vaihtovelkakirjalaina	26 000 000,00	–
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	32 000 000,00	8 400 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 400 000,00	2 798 981,40
Ostovelat	832 266,40	1 689 144,70
Velat saman konsernin yrityksille	14 355 840,98	2 102 196,56
Muut velat	2 867 947,50	346 565,31
Siirtovelat	2 834 015,84	2 311 380,31
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	23 290 070,72	9 248 268,28
Vieras pääoma yhteensä	55 440 070,72	17 798 268,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	119 254 715,31	64 745 047,57

EMOYHTIÖ – RAHOITUSLASKELMA

EUR	1–12/2022	1–12/2021
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-3 370 281,16	-2 422 684,97
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	12 831,66	12 071,88
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot (+/-)	—	-14 225,03
Muut tuotot ja -kulut, joihin ei liity maksua (+/-)	720 368,75	150 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	318 166,44	4 360 698,28
Muut oikaisut	—	1 219 798,70
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	4 699 571,92	135 099,98
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	38 165,05	4 782,83
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-1 336 202,96	-4 254 125,86
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista (-)	-825 887,13	-2 272 378,02
Saadut osingot liiketoiminnasta	—	—
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	2 862,63	-665,53
Maksetut verot	—	-137 717,56
Liiketoiminnan rahavirta	259 595,21	-3 219 345,29
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	—	—
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	—	—
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustulot	—	500 000,00
Investoinnit osakkuusyrityksiin	—	-283 774,16
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-1 269 060,67	-1 378 330,19
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin/SVOP	-11 434 556,00	—
Maksetut vakuudet	-450 000,00	-752 250,00
Myönnetyt lainat	-16 145 017,40	-31 204 330,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	6 816 170,37	7 343 521,40
Maksetut korot investoinneista	-35 142,41	—
Saadut korot investoinneista	331 647,48	404 123,76
Saadut osingot investoinneista	—	20 100,00
Investointien rahavirta	-22 185 958,63	-25 350 939,19
Rahoituksen rahavirta		
Henkilöstöanti	—	972 759,06
Maksullinen osakeanti ja rahastojen lisäys	2 199 997,80	30 073 906,60
Listautumiskulut rahoituskuluista	—	-2 854 245,84
Pitkäaikaisten lainojen nostot	26 000 000,00	9 600 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 400 000,00	-1 222 785,32
Lyhytaikaisten lainojen nostot	6 800 000,00	2 400 000,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 188 981,40	-1 002 012,84
Konsernitilivelan muutos	7 636 260,96	—
Maksetut konserniavustukset	—	-780 397,19
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-571 625,05	—
Maksetut varojenjako	-1 614 470,85	—
Rahoituksen rahavirta	35 861 181,46	37 187 224,47
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	13 934 818,04	8 616 939,99
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	11 676 432,53	3 059 492,54
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	25 611 250,57	11 676 432,53
Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	13 934 818,04	8 616 939,99

EMOYHTIÖ – TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottovuodesta alkaen. Yhtiö on muuttanut tilikauden aikana poistosuunnitelmaa, koneiden ja kalustoryhmään kuuluvien laitteiden menojäännöspoistoprosentti 25 % muutettiin viiden vuoden tasapoistoksi. Muilta osin poistosuunnitelmaan ei ole tehty muutoksia.

Poistoajat

Muut aineettomat hyödykkeet viisi vuotta

Koneet ja kalusto viisi vuotta.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat (alle 1000,0 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleen hankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Vaihto-omaisuuteen kuuluvat rahoitusvälineet on arvostettu hankintamenoon.

Eläkesitoumukset

Yhtiön henkilöstön eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella eläkevakuutusyhtiössä.

Myynnin tuloutusperiaatteet ja -menetelmät

Myynti tuloutetaan suoriteperusteisesti. Tilinpäätöshetkellä ei ollut kiinteähintaisia keskeneräisiä töitä. Tarvittaessa nämä jaksotetaan valmiusasteen mukaan.

Liikevaihto koostuu resurssien myynnistä.

Valuuttamääräiset erät

Yhtiön ulkomaanrahamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin vahvistamaan tilinpäätöspäivän kurssin mukaan.

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuluna.

Verot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei kirjata emoyhtiön tuloslaskelmaan tai taseeseen.

Rahoituslaskelman laatimisperiaatteet

Rahoituslaskelma on laadittu Kilan yleisohjeen (30.1.2007) mukaisena rahavirtalaskelmana epäsuoraa esittämistapaa noudattaen.

Sivuliike

Sivuliike on yhdistelty Enersense International Oyj:n kirjanpitoon ja keskinäiset erät on eliminoitu.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liikevaihdon maantieteellinen jakautuminen kohdemaan mukaan

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Suomi	21 765 328,74	37 401 754,26
Muut maat	831 614,34	1 045 428,07
Liikevaihto yhteensä	22 596 943,08	38 447 181,33

Liiketoiminnan muut tuotot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Ravintolapalveluiden tuottaminen	107 323,25	229 140,83
Käyttöomaisuus osakkeiden myyntivoitto	50,00	—
Muut liiketoiminnan tuotot	302 783,89	12 654,43
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	410 157,14	241 795,26

Liiketoiminnan muut kulut

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Yrityshankintoihin liittyvät kulut	776 276,56	—
Tytäryhtiön purkukulut	204 732,11	—
Listautumiseen ja IFRS raportointiin siirtymisen kulut	—	372 985,50
Strategiatyöhön liittyvät kulut	—	256 000,00
Hallinto- ja muut konsernipalveluveloitukset	2 773 152,56	2 547 601,74
Muut liiketoiminnan kulut	2 094 759,52	2 097 409,56
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	5 851 620,75	5 273 996,80

Tilintarkastajan palkkiot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tilintarkastus	122 559,00	228 471,00
Tilintarkastajan lausunnot	—	—
Veropalvelut	8 605,00	4 337,00
Muut palvelut	8 576,00	1 064 836,00
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	139 740,00	1 297 644,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	1-12/2022	1-12/2021
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	203	308

Johdon palkat ja palkkiot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Hallituksen jäsenet	232 500,00	183 305,42
Toimitusjohtaja	284 968,80	322 452,56

Rahoitustuotot ja -kulut

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 526 884,93	769 119,53
Osakkuusyrityksiltä	—	—
Muilta	264 410,63	36 363,00
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	1 791 295,56	805 482,53
Korko- ja rahoituskulut		
Käyttöomaisuus osakkeiden myyntitappio	—	1 219 798,70
Listautumiskulut	—	2 854 245,84
Vaihtovelkakirjalainan palkkio	736 386,85	—
Suunnattu osakeanti	74 230,00	—
Jälleenrahoituksen järjestelypalkkiot	65 625,00	373 876,71
Saman konsernin yrityksille	12 471,74	48 995,17
Osakkuusyrityksille	—	—
Muille	1 108 509,41	669 264,39
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	2 109 462,00	5 166 180,81

Tilinpäätössiirrot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Annetut konserniavustukset	—	—
Tilinpäätössiirrot yhteensä	—	—

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien erittely

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Hankintameno 1.1.	33 030,16	33 030,16
Lisäykset	—	—
Vähennykset	—	—
Siirrot erien välillä	—	—
Hankintameno 31.12.	33 030,16	33 030,16
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-18 216,00	-13 278,00
Tilikauden poisto	-5 697,72	-4 938,00
Arvonalennukset	—	—
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-23 913,72	-18 216,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 116,44	14 814,16

Aineelliset hyödykkeet

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Hankintameno 1.1.	159 557,04	159 557,04
Lisäykset	—	—
Vähennykset	—	—
Siirrot erien välillä	—	—
Hankintameno 31.12.	159 557,04	159 557,04
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-141 720,87	-134 586,99
Tilikauden poisto	-7 133,94	-7 153,00
Arvonalennukset	—	—
Kertyneet poistot ja arvonal. 31.12.	-148 854,81	-141 719,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 702,23	17 837,05

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Hankintameno 1.1.	941 504,35	—
Lisäykset	987 680,65	941 504,35
Vähennykset	-1 929 185,00	—
Siirrot erien välillä	—	—
Kirjanpitoarvo 31.12.	—	941 504,35

Sijoitukset

EUR	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Tytäryhtiö- osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	515 636,64	9 226 131,47	9 741 768,11
Lisäykset	13 184 196,73	20 870 752,97	34 054 949,70
Vähennykset	-515 636,64	-3 600,00	-519 236,64
Siirrot erien välillä	—	—	—
Hankintameno 31.12.2022	13 184 196,73	30 093 284,44	43 277 481,17
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2022	—	—	—
Arvonalentumiset	—	—	—
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2022	—	—	—
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	13 184 196,73	30 093 284,44	43 277 481,17
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	515 636,64	9 226 131,47	9 741 768,11

PITKÄAIKAISET SAAMISET

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Pääomalainasaamiset	18 950 000,00	19 650 000,00
	15 817 470,11	8 585 903,77
Yhteensä	34 767 470,11	28 235 903,77

Enersense International Oyj, rahoittaa keskitetysti konserniin kuuluvia yhtiöitä. Emoyhtiön tytäryhtiöille myöntämiä pitkäaikaisia lainoja oli yhteensä 34 767 470,11 euroa, joista pääomalainoja on yhteensä 15 817 470,11 euroa. Pääomalainojen ehdot ovat OYL 12 luvun § 1 mukaiset. Muiden emoyhtiön tytäryhtiöille myöntämien pitkäaikaisen korollisten lainojen yhteismäärä on 18 950 000,0 euroa. Lainojen korko oli 2,0–5,0 %.

Saamiset muilta

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Myyntisaamiset	—	—
Muut saamiset	2 825 000,00	2 375 000,00
Yhteensä	2 825 000,00	2 375 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	37 592 470,11	30 610 903,77

LYHYTAIKAISET SAAMISET

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Myyntisaamiset	200 628,20	2 480 248,35
Lainasaamiset	5 663 451,06	468 224,50
Muut saamiset	903 157,01	2 199 575,88
Korkosaamiset	1 112 339,44	540 378,99
Siirtosaamiset	358 954,65	358 503,88
Yhteensä	8 238 530,36	6 046 931,60

Emoyhtiön tytäryhtiölle myöntämiä lyhytaikaisten korollisten lainojen määrä on 5 663 451,06 euroa. Lainojen korko on 2,0–5,0 %.

Saamiset muilta

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Myyntisaamiset	2 308 739,30	4 150 835,41
Muut saamiset	285 861,80	576 409,05
Siirtosaamiset	1 057 099,37	914 983,40
Yhteensä	3 651 700,47	5 642 227,87
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	11 890 230,83	11 689 159,47

SIIRTOSAAMISET

Siirtosaamisten olennaiset erät

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Työterveyshuoltokorvaus	45 744,53	76 530,12
Jaksotetut välittömät verot	—	—
Myynnin jaksotus	776 999,84	760 753,11
Muut	234 355,00	77 700,17
Yhteensä	1 057 099,37	914 983,40

OMA PÄÄOMA

Oma pääoma

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma 1.1.	80 000,00	80 000,00
Osakepääoma 31.12.	80 000,00	80 000,00
Vararahasto 1.1.	312 642,00	312 642,00
Vararahasto 31.12.	312 642,00	312 642,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	47 326 875,90	14 560 210,24
Osakevaihto	19 704 955,63	—
Osakeanti	2 199 997,80	30 073 906,60
Henkilöstöanti	—	972 759,06
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	—	1 720 000,00
Varojenjako	-1 614 471,85	—
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	67 617 357,48	47 326 875,90
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	-772 738,62	3 355 272,94
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	—	-1 690 255,63
Muuntoero	-12 854,39	—
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-785 593,01	1 665 017,31
Tilikauden voitto	-3 409 762,89	-2 437 755,93
Oma pääoma yhteensä	63 814 644,59	46 946 779,29

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Voitto edellisiltä tilikausilta	-785 593,01	1 665 017,31
Tilikauden voitto	-3 409 762,89	-2 437 755,93
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	67 617 358,48	47 326 875,90
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma yhteensä	63 422 002,58	46 554 137,28

Enersensen hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden 1.1.2022–31.12.2022 tulos siirretään edellisten tilikausien voitto- ja tappiotilille ja tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella osakkeenomistajille jaetaan varoja Yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta pääomanpalautuksena 0,10 euroa osaketta kohden, eli yhteensä 1 649 253,10 euroa. Pääomanpalautus maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä, 0,05 euroa osakkeelta, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on pääomanpalautuksen ensimmäisen erän täsmäytyspäivänä 6.4.2023 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että pääomanpalautuksen ensimmäinen erä maksetaan 5.5.2023 alkaen.

Toinen erä, 0,05 euroa osakkeelta, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on hallituksen myöhemmin päättämänä pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää lokakuulle 2023 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivän ja maksupäivän. Pääomanpalautuksen toisen erän täsmäytyspäivän on suunniteltu olevan 1.11.2023 ja maksupäivän 8.11.2023 alkaen.

Tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella ei ehdotuksen mukaan jaeta osinkoa.

Tilikauden päättymisen jälkeen Enersensen taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pakolliset varaukset

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Muut pakolliset varaukset	150 000,00	150 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	150 000,00	150 000,00

Pakollinen varaus liittyy yhtiöllä kesken olevaan oikeudelliseen riita-asiaan, joka on vireillä hallinnollisessa tuomioistuimessa Yhdysvalloissa.

PITKÄAIKAISET VELAT

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Pääomalainat saman konsernin yrityksille	—	—
Lainat rahoituslaitoksilta	6 000 000,00	8 400 000,00
Vaihtovelkakirjalaina	26 000 000,00	—
Pitkäaikaiset velat yhteensä	32 000 000,00	8 400 000,00

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Lainat rahoituslaitoksilta	—	—
Yhteensä	—	—

LYHYTAIKAISET VELAT

Velat saman konsernin yrityksille

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Ostovelat	1 090 385,02	1 520 195,11
Lainat	13 233 030,00	586 769,04
Konserniavustusvelat	—	—
Muut velat	-115 745,20	-4 767,59
Siirtovelat	148 171,16	—
Yhteensä	14 355 840,98	2 102 196,56

Velat muille

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Lainat rahoituslaitoksilta	2 400 000,00	2 798 981,40
Ostovelat	832 266,40	1 689 144,70
Muut velat	2 867 947,50	346 565,31
Siirtovelat	2 834 015,84	2 311 380,31
Yhteensä	8 934 229,74	7 146 071,72

Siirtovelkojen olennaiset erät

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Palkkavelat	69 667,87	267 375,42
Lomapalkkavelat	891 594,59	1 356 797,39
Lakisääteiset vakuutusmaksut	394 955,46	109 508,15
Vaihtovelkakirjalainan palkkio	736 386,85	—
Muut	741 411,07	577 699,35
Yhteensä	2 834 015,84	2 311 380,31

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Käyttämättömät luottolimitit	5 000 000,00	—
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	20 588 708,77	—
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	7 000 000,00	—
Rahalaitoslainat	8 400 000,00	10 800 000,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	20 588 708,77	1 003 584,20
Muut vakuudeksi annetut pantit	1 325 000,00	875 000,00
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	7 000 000,00	7 000 000,00
Velat yhteensä	8 400 000,00	10 800 000,00
Pantatut osakkeet yhteensä	20 588 708,77	1 003 584,20
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset yhteensä	7 000 000,00	7 000 000,00
Vakuudettomat velat yhteensä	26 000 000,00	—

Muut taseen ulkopuoliset vastuut

Emoyhtiöllä on osakkuusyhtiö Yrittäjän Voima oy:lle muu taseen ulkopuolinen vastuu 720 683 euroa.

Oikeudelliset riita-asiat

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet ja takaukset

EUR	31.12.2022	31.12.2021
Muut vakuudeksi annetut pantit	1 325 000,00	477 250,00
Muut takaukset	42 464 456,37	16 625 820,71

Muut vastuusitoumukset

Leasingsopimuksista maksettavat määrät	31.12.2022	31.12.2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 971,70	26 985,00
Myöhemmin maksettavat	—	1 882,30
Yhteensä	1 971,70	28 867,30

Vakuudellisiin lainoihin sisältyy kovenanttiehtoja. Sovitut erityisehdot liittyvät yhtiön vakavaraisuuteen ja velanhoitokykyyn. Kovenanttien rikkoutuminen voi nostaa rahoituksen kustannuksia tai johtaa lainojen irtosanomiseen. Yhtiön johdon mukaan kovenanttiehdot ovat täyttyneet ja niitä seurataan.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2023

Jussi Holopainen
Toimitusjohtaja

Jaakko Eskola
Hallituksen puheenjohtaja

Sirpa-Helena Sormunen
Hallituksen jäsen

Petri Suokas
Hallituksen jäsen

Herkko Plit
Hallituksen jäsen

Päivi Jokinen
Hallituksen jäsen

Sari Helander
Hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2023

Tilintarkastusyhteisö
KPMG Oy Ab

Heli Tuuri
KHT

Tilintarkastuskertomus

ENERSENSE INTERNATIONAL OYJ
TILINTARKASTUSKERTOMUS
TILIKAUDELTA 1.1.–31.12.2022

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Enersense International Oy:n (y-tunnus 0609766-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvo, aineettomat hyödykkeet ja yritysjärjestelyt (Konsernitilinpäätöksen liitetieto 2, 4 ja 11)

Konsernitaseen 31.12.2022 liikearvo oli 27,9 miljoonaa euroa, asiakkassuhteet 7,3 miljoonaa euroa ja pääasiassa yritys Hankintoihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet 31,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana toteutettiin useita yritysjärjestelyjä, joista merkittävin oli Megatuuli Oy:n hankinta. Hankinnasta kirjattiin negatiivista liikearvoa 2,1 miljoonaa euroa. Erä esitetään konsernin tuloslaskelmalla osana liiketoiminnan muita tuottoja. Kauppahinnan kohdistuslaskelman mukaan Megatuuli -yrityshankinnasta tunnistettiin taseseen kirjattavia omaisuuseriä eri kehitysvaiheissa olevista tuulivoimapuistoahakkeista yhteensä 22,8 milj. euroa. Hankkeet kirjataan kuluksi niiden myynnin toteutumisen perusteella.

Liikearvo ja yritys Hankintoihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden laatiminen edellyttää johdon harkintaa ja arvioita liittyen kannattavuuteen, pitkän aikavälin kasvutekijään ja diskonttaus korkoon.

Arvonalentumistestauksissa käytettäviin ennusteisiin ja oletuksiin liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon ja yritys Hankintoihin liittyvän muun aineettoman omaisuuden arvostaminen on tilintarkastuksessa keskeinen seikka.

Olemme arvioineet arvonalentumistestaus-laskelmissa käytettyjä keskeisiä oletuksia, kuten kannattavuutta, diskonttaus korkoa ja pitkän aikavälin kasvutekijää, suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme.

- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat testanneet laskelmien teknistä oikeellisuutta sekä verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
- Olemme arvioineet Megatuuli -yrityshankintaan liittyvien, kauppahinnan kohdistuslaskelman perustuvien, aineettomien hyödykkeiden kirjaamisesta ja asianmukaisuutta perehtymällä laadit-tuihin arvonnäilytyksellisiin ja niiden tausta oletuksiin.
- Olemme tarkastaneet yritys kauppajen kirjanpidollista käsittelyä.
- Lisäksi olemme arvioineet liikevaihtoon liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Liikevaihto ja projektituloutukset (Konsernitilinpäätöksen liitetieto 3)

Yhtiön liikevaihto, 268,0 miljoonaa euroa, koostuu pääasiassa palveluista, projekteista ja resursoinnista. Merkittävä osa yhtiön myynnistä kirjataan ajan kuluessa.

Yhtiöllä on merkittävä määrä kiinteähintaisia pitkäaikaisprojekteja. Kiinteähintaisten projektitoimitusten tulouttamisessa valmiusasteen etenemistä seurataan koko projektitoimituksen ajan. Valmiusasteen mukainen tulouttaminen edellyttää johdon harkintaa ja oletuksia, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevia kustannuksia ja työ määräännusteita.

Myyntitapahtumien merkittävästä määrästä sekä projektien tuloutuksiin liittyvästä johdon harkinnasta johtuen myyntituottojen kirjaaminen on ollut tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Olemme arvioineet myynnin tuloutus- ja laskentaperiaatteita suhteessa IFRS-standardien määrittelemiä periaatteisiin. Lisäksi olemme suorittaneet sekä analyttisiä että aineistotarkastuksen toimenpiteitä.

- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällytetty myyntiprosesseihin liittyvän sisäisen valvontaympäristön arviointia sekä keskeisimpien kontrollien testausta.
- Olemme testanneet myyntitapahtumien rekisteröinti-, kirjaus- sekä laskutusprosessien toimivuutta. Lisäksi olemme arvioineet myyntituottojen tulouttamisen oikeellisuutta testaamalla myynnin jaksottumista tilikauden välillä.
- Olemme myös käyneet läpi yhtiön laatimia kiinteähintaisten pitkäaikaisprojektioiden projektilaskelmia tarkastelemalla muutoksia projektien katetasoissa sekä projektivastuullisten raportointia kulu- ja tuotokertymiä sekä arvioineet yhtiön prosessia mahdollisen kuluvaraustarpeen tunnistamiseksi.
- Lisäksi olemme arvioineet kyseisten erien esittämistä ja liitetietojen asianmukaisuutta.

Rahoituksen riittävyys ja rahoitusjärjestelyt (Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 20 ja 21)

Emoyhtiö laski 1.12.2022 liikkeelle 26 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan.

Emoyhtiö allekirjoitti 20.6.2022 rahoittajien kanssa rahoitussopimuksen, joka koostuu kahdesta senior-lainasta sekä pankkitakausliimiteistä, rahoitusliimitistä ja laskurahoitusliimitistä.

Rahoitussopimus sisältää omavaraisuusastetta ja korollisen velan suhdetta käyttökatteseen mittaavat rahoituskovenantit, joita tarkastellaan vuosineljänneksittain, sekä minimikassavaade kovenantin, jota tarkastellaan kuukausittain.

Johdon tilikaudelle 2023 laatiman ja hallituksen helmikuussa 2023 hyväksymän budjetin mukaan yhtiö arvioi täyttävänsä voimassa olevan rahoitussopimuksen mukaiset kovenanttiehdot tilikaudella 2023.

Olemme muodostaneet käsityksen yhtiön taloudellisesta ennustamisprosessista.

- Rahoituksen riittävyyden arvioimiseksi olemme analysoineet yhtiön laatimia rahavirtaennusteita ja herkkyysskalmia sekä ennusteen laatimista varten tuotettujen taustatietojen luotettavuutta.
- Olemme käyneet läpi tilikaudella 2022 toteutettuja rahoitusjärjestelyitä ja niiden kirjanpidollista käsittelyä.
- Olemme arvioineet johdon laatimia herkkyysskalmia testataksemme rahoituksen riittävyyden liikkumavaraa erityisesti suhteessa kovenanttiehtoihin.
- Lisäksi olemme arvioineet rahoitusvelkojen luokittelun oikeellisuutta ja rahoitusta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

KPMG Oy Ab on toiminut yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 18.12.2015 alkaen yhtäjaksoisesti 8 vuotta. Enersense International Oyj:stä on tullut yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 14.6.2021.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB
Heli Tuuri
KHT

Riippumattoman tilintarkastajan raportti Enersense International Oyj:n ESEF- tilinpäätöksestä

ENERSENSE INTERNATIONAL OYJ:N HALLITUKSELLE

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, joka koskee sitä, onko Enersense International Oyj:n (y-tunnus 0609766-7) sähköiseen tilinpäätökseen 743700XSMVPR48XIML56-2022-12-31-fi.zip tilikaudella 1.1.–31.12.2022 sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty iXBRL-merkinnöin EU-komission delegoidun asetuksen 2018/815 (ESEF RTS) 4. artiklan vaatimusten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät ESEF RTS:n vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa ESEF RTS artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös iXBRL-merkein ESEF RTS artiklan 4 mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Toimeksiantosopimuksen mukaisesti annamme lausunnon siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty olennaisilta osin ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä,

- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus riippuu tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa ESEF RTS:n vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että Enersense International Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen 743700XSMVPR48XIML56-2022-12-31-fi.zip sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat sekä liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 on olennaisilta osin merkitty ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Lausuntomme Enersense International Oyj:n konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 on annettu tilintarkastuskertomuksellamme 8.3.2023. Tällä raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Heli Tuuri
KHT

www.enersense.fi
Enersense International Oyj
Konepajaranta 2
FI-28100, Pori, Finland
+358 29 020 011
info@enersense.com